

naša luč

1978

10

knjige

Franc Sodja CM

TRENTUTKI MOLKA

Buenos Aires 1978, Baragovo misijonišče

Gre za knjigo misli za vsak dan v tednu. Pisatelj pravi v uvodu: „Redko znamo zares molčati. Gre za popoln molk. Tudi Bogu bi radi veliko povedali. Pa se zgubimo v obilju besed, si očitamo raztresenost in znova nas vase potegne hrušč okolja, tempo časa in nemirna skrb. Morda bi nas samo pet minut molka pred Bogom bolj kot kopa besed opogumilo za današnji dan... V nas bi bila moč za cel dan drobnega življenja. Saj ga moramo živeti za večnost. V nas bi bil mir, ki je sad duha... Iz te želje so zapisani ti utrinki za vse dni v letu, da nam pomagajo za pet minut, vsaj za pet minut molčati.“

Naj nam kratka izpisa iz knjige pokažeta, v kakšni smeri in s kakšnimi prijemi so napisane te misli za vsak dan.

Advent.

Prihod pomeni ta beseda. Pravzaprav je vsa človeška zgodovina advent. Najprej je človeštvo pričakovalo prihod Kristusov v učlovečenju. Zdaj pa pričakujemo njegov drugi prihod v slavi: „In takrat bodo videli Sina človekovega priti na oblaku z veliko močjo in slavo.“

Dejansko smo sredi dveh adventov. Prvi je spomin na hrepenenje po Odršeniku. Drugi je naše poslednje upanje, ko bo Kristus sklenil zgodovino sveta in bo „vse in v vsem Bog sam“, kakor trdi sv. Pavel. Večni danes.

In naš advent vendarle ne more biti samo spomin, ne samo hrepenenje, ampak tudi sedanjost.

Da: hrepenenje po Bogu, ki naj zdaj prihaja vame s svojo milostjo, to je moj današnji advent. Čim

bolj hrepenim po Bogu, tem bolj pristno bom doživel svoj božič, letošnji božič. To ni samo spomin na svetopisemsko zgodbo izpred dva tisoč let. To je živa resničnost.

V tem je veličina našega bogoslužja, da je vse „danes“, ne „nek-daj“. Seveda pa je ta „danes“ prežarjen z zarjo večnega „danes“ ali večnega „zdaj“, ki se prične ob poslednjem prihodu Gospoda in ob našem vstajenju.

Ti štirje tedni morajo torej biti zame čas tihega hrepenenja, odprtost za milost. Pričakovanja, da

— — —

Božič.

Danes nam je rojen Rešenik.

Začetek nove zgodovine. Vse niti se spletajo okoli njega — Kristusa. Zvestno ali nezvestno, od slej je sleherni človek vpleten v to zgodbo odrešenja.

Tesnoba stare zaveze se je sprostila v svobodo božjih otrok. Izgubljeni raj je spet odprt.

Naznanjam vam veliko veselje...

Potrebnost mi je — ne učenost, temveč preprostost pastirjev. So skrivnosti, ki jih razume srce. Pastirji so ga razumeli in medse sprejeli.

„V svojo lastnino je prišel, a njegovi ga niso sprejeli.“ V tem je tragika tudi dvajsetega stoletja. In še ena: pozabili smo nadaljevati vlogo pastirjev, ki so za angeli razglašali veselo novico.

Evangelij za vse stvarstvo.

In koliko je danes ljudi, ki zanj vedo? Koliko, ki ga poznajo? Koliko, ki ga žive? Če ne bi veroval, da ima Bog svoja pota do duš in da Sveti Duh deluje tudi danes — morda tam, kjer najmanj pričakujemo, potem bi bila prevelika tesnoba v meni: zakaj si prišel?

In vendar mora biti radost. Zaradi vseh, ki doživljajo božič, zaradi vseh, ki po njem hrepene, ki iščejo, ki trpe, ker nimajo božične luči. Vsa ta srca se odpirajo milosti. In z njimi in zanje moram moliti posebno danes, na božični dan.

SLIKANICE V OBLIKI „PRAVE“ KNJIGE

(za otroke od 4. in 5. leta naprej)

Šmit Jože: JEŽEK SE ŽENI. Ljubljana, MK 1974.

Škerl Ada: NEVSAKDANJE POTOVANJE. Ljubljana, MK 1972.

Tanska N.: MUC IN MAC. Ljubljana, MK 1972.

Tolstoj Lev Nikolajevič: POVESTICE. Ljubljana, MK 1975.

Tuwim Julijan: REPICA. Ljubljana, MK 1975.

Vegri Saša: JURE KVAK-KVAK. Ljubljana, MK 1975.

Vipotnik Janez: DIKO V ŽIVALSKEM VRTU. Ljubljana, MK 1972.

Vipotnik Janez: NAŠ DIKO. Ljubljana, MK 1972.

Vandot Josip: KEKČEVE ZGODBE. Ljubljana, MK 1975.

ZLATA PTICA. Slovenska ljudska pravljica. Ljubljana, MK 1972.

Zajc Dane: ABECEDARIJA. Ljubljana, MK 1975.

Zupan Vitomil: PLAŠČEK, ZA BARBARO. Ljubljana, MK 1974.

Župančič Oton: LAHKIH NOG NA OKROG. Ljubljana, MK 1974.

Župančič Oton: UGANKE. Ljubljana, MK 1974.

OBSEŽNEJŠE KNJIGE

(za otroke od 5. leta naprej)

Brenk Kristina: DEKLICA DELFINA IN LISICA ZVITOREPKA. Ljubljana, MK 1972.

Brenk Kristina: SREBRNA RAČKA, ZLATA RAČKA. Ljubljana, MK 1975.

Brest Vida: VELIKI ČAROVNIK UJTATA. Ljubljana, MK 1975.

Collodi Carlo: OSTRŽEK. Ljubljana, MK 1973.

Jurca Branka: BELI KONJIČ. Ljubljana, MK 1974.

Jurca Branka: ČUJ IN KATKA. Ljubljana, MK 1976.

Kapičič-Hadžić Nasiha: KO SI BILA MAJHNA. Ljubljana, MK 1976.

Kovač Polonca: JAKEC IN STRIC HLADILNIK. Ljubljana, MK 1976.

Slika na naslovni strani:

Triglav z Vogla.

naša luč

1978 10

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 27
december 1978

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba
sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe
sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen
julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	4,5 angl. f.
Avstrija	120 šil.
Belgija	280 belg. fran.
Francija	40 fr. fran.
Italija	6900 lir
Švica	18 šv. fran.
Nizozemska	19 niz. gld.
Nemčija	18 n. mark
Švedska	38 šv. kron
Avstralija	8 av. dol.
Kanada	9 kan. dol.
USA	8 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštlin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naše luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

na prvi strani

Papež Janez Pavel II. preseneča s svojim odkritim govorjenjem, ki je čisto zunaj običajnega diplomatskega sloga. Naj navedemo nekaj njegovih prvih izjav.

Ob slovesnem ustoličenju je vsemu svetu med drugim tole povedal: „Bratje in sestre! Pomagajte papežu in vsem, ki hočejo služiti Kristusu in z njegovo pomočjo služiti človeku in vsemu človeštvu! Ne bojte se! Odprite Kristusu svoja vrata na stežaj! Odprite njegovi odrešilni moči meje držav, gospodarskih in političnih sistemov, široka področja kulture, civilizacije, razvoja! Ne bojte se: Kristus ve, kaj je v človeku! Samo on to ve. Danes človek pogosto ne ve, kaj nosi v srcu. Negotov je, ko gre za smisel njegovega življenja, mučijo ga dvomi, ki včasih prehajajo v obup. Pustite, ponižno in zaupno vas prosim, Kristusu, da govori človeku! Samo on ima besede večnega življenja.“

Ob prvem sprejemu kardinalov je novi papež pohvalil njihov pogum, da so izbrali za papeža neitalijana. Spomnil jih je, da je rdeča barva kardinalskih oblačil barva krvi in mučeništva. Omenil je apostole, škofe in kardinale, ki so darovali življenje za Kristusa; tudi v današnjem času takšnih zgledov ne manjka. „V tem hipu,“ je nadaljeval, „odpiram srce in roke tudi vsem tistim narodom in posameznikom, ki so žrtve gospodarskih, družbenih, političnih krivic, zatirani v svobodi vesti in vere.“

Ko je sprejel zastopnike držav, ki imajo diplomatske odnose z apostolskim sedežem, jim je povedal, da želi imeti apostolski sedež stike z vsemi državami, kar pa ne pomeni, da odobrava ta ali oni režim, še manj, da odobrava vsako dejanje pri urejanju javnih zadev. Hoče se razgovarjati s tistimi, ki so zakonito pooblaščen za ohranjanje skupne blaginje družbe. Kristjani ne iščejo zase posebnih pravic, želijo pa živeti svojo vero in častiti Boga v polni svobodi in se kot lojalni občani udeleževati skupnega družbenega življenja.

V razgovoru s časnikarji je papež dejal, da naj poročajo čimbolj tako, kot se je kaj zgodilo ali kot je bilo rečeno; poročajo naj o tem, kar je pravično, čisto, vredno spoštovanja, kar vodi človeka k smislu življenja. Na koncu razgovora je ponovno poudaril, da naj si prizadevajo za resnico in svobodo v obveščanju.

Ob obisku poljskih katoličanov je rekel novi papež kardinalu Wyszyńskemu: „Na Petrovem sedežu ne bi bilo tega poljskega papeža, ko ne bi bilo tvoje vere, ki ni omahnila niti v ječi in trpljenju, ko ne bi bilo tvojega junaško pogumnega upanja in tvojega brezmejnega zaupanja v Mater Cerkve, ko ne bi bilo Jasne Gore in vse zgodovine Cerkve v naši deželi.“

Vernikom je pa dejal: „Ohranite zvestobo Kristusu, njegovemu križu, Cerkvi in njenim pastirjem! Uprite se vsemu, kar nasprotuje človekovemu dostojanstvu in kar kvari navade zdrave družbe, kar včasih ogroža celo njen obstoj in skupno blaginjo in kar lahko zmanjšuje naš prispevek k blaginji človeštva, krščanskih narodov in Cerkve.“

Na dan slovesnega začetka svoje službe je stal novi papež samo nekaj metrov oddaljen od nekdanjega Neronovega cirkusa, kjer je Peter prelił svojo kri, za njegovim hrbtom pa je bil grob sv. Petra. Pred dva tisoč leti ubogi galilejski ribič Peter ni pokleknil pred rimsko silo. Tudi Janez Pavel II. ni klonil pred predstavniki oblasti našega stoletja.

no, to pa od doma

„SAVA“ IZDELA SKORAJ TRETJINO GUM — Tovarna „Sava“ iz Kranja, ki zaposluje 6500 delavcev, se uvršča med vodilne proizvajalce gum v Jugoslaviji. Skupno izdelava 31,3 odstotka gumijastih izdelkov v državi.

JUGOSLOVANSKI KOŠARKARJI ZLATI — Potem, ko so na svetovnem prvenstvu v Manili na Filipinih v finalu premagali košarkarje Sovjetske zveze, so jugoslovanski

Vse tri slike (na tej in na drugi strani): zimski motivi iz Slovenije.

košarkarji postali svetovni prvaki. Premagali so vseh deset nasprotnikov; sploh so po prikazani igri bili nad vsemi tekmeci. Kot najboljšo moštvo so torej dobili zlato medaljo.

POČITNICE, PODALJSANI PRAZNIKI — Letošnje zimske šolske počitnice v osnovnih in srednjih šolah bodo trajale od 22. januarja do 2. februarja. Ker se bo pouk pravzaprav končal že v petek, 19. januarja, in začel v ponedeljek, 5. februarja, bodo počitnice tako trajale dva tedna.

„POLONEZE“ ZA JUGOSLOVANE — Zavodi „Crvene zastave“ iz Kragujevca so pred kratkim ponudili kupcem prvih sto polonez, ki jih proizvajajo v sodelovanju z avtomobilsko industrijo FSO v Varšavi. Polonez sodi v kategorijo osebnih avtomobilov in je „naslednik“ znanega poljskega vozila 125 P. Motor ima 65 konjskih sil in lahko razvije najvišjo brzino 150 kilometrov na uro. Na 100 kilometrov porabi okoli 8 litrov bencina. Maloprodajna cena z vsemi dajatvami pa je okoli 160.000 din.

MANJ „BRUCOV“ KOT LANI — Iz doslej zbranih podatkov je razvidno, da se je v vpisnem roku na mariborsko in ljubljansko univer-

Sovjetski oporečniki so ustanovili novo neodvisno sindikalno organizacijo. Organizatorji so zahodnim dopisnikom pojasnili, da je združitev v zvezo nujna, ker stojijo uradni sindikati vedno na strani oblasti in države in „izdajajo koristi delovnih ljudi“.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 30. oktobra 1978.

Zdomstvo je že dolgo hvaljena tema za politična razmišljanja, pa tudi za časni-karske komentarje. Tako smo pred dnevi in istega dne prebrali v dveh jugoslovanskih dnevnikih komentarja, ki vsak po svoje vidita „uspehe“ pri vračanju zdomcev.

Prvi se veseli: „Število jugoslovanskih delavcev na začasnem delu v tujini se še naprej zmanjšuje... To potrjuje tudi dejstvo, da se je samo lani vrnilo iz tujine 70 tisoč naših delavcev.“

Drugi pa tarna, da je „število delavcev, ki se na leto vrnejo v domovino, tako majhno, da se zares velja vprašati po vzrokih“.

Prvi komentar je slovenski in se veseli nad velikim številom JUGOSLOVANOV, ki jih je večinoma kriza na Zahodu prisilila na vrnitev; drugi pa je komentar dopisnika iz Slovenije nekega jugoslovanskega dnevnika, ki spoznava, da je tistih dva do tri tisoč (od skupnih sto tisoč!), kolikor se jih na leto vrne v SLOVENIJO, zares neverjetno majhno število.

Kakor pač kdo hoče brati in tolmačiti številk...

DELO, Ljubljana, 10. oktobra 1978.

zo vpisalo 14.000 novincev. Čeprav številka ni majhna, pa je število novincev (brucov) manjše kot lani, ko se jih je vpisalo 700 več.

ČEZ LETO DNI VOZILA PO SUHEM NA KRK — Dela pri gradnji mostu s kopnega na otok Krk uspešno potekajo. Zato vodstvo gradnje zagotavlja, da bodo most odprli za avtomobilski promet čez leto dni. Prehod prek mostu bo treba plačevati, vse dokler ne bo izplačan. Verjetno bo to trajalo deset let, cestnina pa naj bi bila izenačena s ceno prevoza s trajektom.

BOGATO ARHEOLOŠKO NAJDIŠČE V OHRIDU — Ob kopanju temeljev za novo osnovno šolo „Kliment Ohridski“ so na vzpetini poleg slovite cerkve sv. Klimenta v Ohridu odkrili pomembno arheološko nahajališče z grobovi iz različnih obdobij ter ostanek bazilike iz 5. stoletja z bogatimi mozaiki. V grobovih, ki ležé v treh plasteh, so ohridski arheologi odkrili precej zlatega in srebrnega nakita, keramike in drugega okrasja.

ŠE ENA ZLATA MEDALJA ZA „MEBLU“ — Na 11. mednarodnem sejmu opreme je posebna strokovna komisija podelila zlato medaljo novogoriškemu „MEBLU“ za nove sedeže Kea.

V REKAH MANJ RIBJEGA ZARODA — Za slovenske reke sicer velja, da so dokaj bogate z ribami. Zato tudi ni čudno, da je med Slovenci kar 24 tisoč športnih ribičev. Vendar ugotavljajo, da v marsikateri reki upada bogastvo rib, to pa ne toliko zaradi morebitnega pretiranega ulova, ampak predvsem zaradi večjega onesnaženja vodá.

TRIJE KOROŠKI DNEVI OKTETA „GALLUS“ — Oktet „Gallus“ iz Ljubljane je imel na Koroškem več koncertov. Začeli so v Št. Jakobu v Rožu, kjer je bil koncert za otroke, nato pa za odrasle v Celovcu in Šmihelu.

GRČIJO OBIŠČE NAJVEČ JUGOSLOVANOV — To je dejal grški minister za turizem prof. Georgios Daskalakis v razgovoru z novinarji, ko si je s spremstvom ogledal v Portorožu hotel „Metropol“ in še nekatere druge turistične ustanove.

PLAZ OGROŽA BOLNIŠNICO — Na Pohorskem dvoru ob oddelku za psihiatrijo mariborske bolnišnice potekajo te dni dela na preprečevanju plazu, ki se je začel letošnjo pomlad spuščati proti delu stavbe, v katerem sta kuhinja in

kotlovnica. Dva metra široki plaz je začel resno ogrožati stavbo dvorca, v katerem je 180 bolnikov.

POMOČ ZA ODPRAVLJANJE POSLEDIC TOČE — Izvršni odbor Rdečega križa Slovenije je sprejel sklep, da se pomaga občinam Lendava, Gornja Radgona, Lenart, Murska Sobota, Ormož in Ptuj. Šest občin, prizadetih po letošnji hudi toči, bo prejelo 97 milijonov dinarjev, s čimer se bodo malo omilile posledice hudega poletnega neurja.

dalje na 10. strani

vernim slovincem na tujem

Dragi slovenski rojaki na tujem!

Spet se nam bližajo božični prazniki, novo leto in še nedelja sv. Družine, ki so jo naši škofje razglasili za izseljensko nedeljo. Kot narodni voditelj za slovensko dušno pastirstvo v tujini Vam k vsem tem praznikom pošiljam svoja najiskrenejša voščila in dobre želje, svoj pozdrav in Gospodov blagoslov.

Ob izseljenski nedelji se bomo morali predvsem zdramiti mi v domovini. Da bomo ta dan veliko mislili na Vas, iskali zveze z Vami po pismih, še bolj pa po molitvi in sveti maši. Meni pa ta nedelja nalaga dolžnost, da pridem k Vam s temile kratkimi spodbudami.

Vem, da ste si mnogi na tujem že uredili svoje domove, da imate tamkaj lepo urejeno družinsko življenje in da ne mislite več na vrnitev. Svet se je danes tako močno spremenil, da je še malokaj stal-

nega, vse se giblje in premika in ta val gibanja in premikanja je zajel tudi človeka, ki se danes na tujem ne čuti več tako tujca kakor nekoč. Vsem tistim, ki nameravajo ostati zunaj, pač toplo priporočam, naj na trdnih izročilih narodnosti in vere, ki so jih prinesli s seboj, tudi v tujini gradijo naprej in ostanejo zvesti kristjani in Slovenci.

Pogosto poslušamo tožbe, kako je tujina razbila mnoge naše družine. Ko so si ljudje materialno opomogli, so pa moralno doživeli popoln zlom v sebi in družini. Ob takšnih tragedijah nam še vedno aktualno donijo na uho Jezusove besede: „Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, pogubi pa svojo dušo?“ (Mt 16, 26). Preveliko hlepenje po bogastvu in naše zmaterializirano mišljenje prinašata toliko gorja v naše osebno življenje in v življenje naših družin.

Zato bi se ob izseljenski nedelji rad obrnil na naše družine na tu-

jem. Skrbite vsi, da bo družina čim bolj skupaj. Ne razbijajte je, na daljši čas, ostanite si vedno med seboj povezani. K temu naj Vam pomagajo naše nedelje, ki naj vam bodo res Gospodovi dnevi. Zadnje čase nam je uspelo kar lepo urediti dušno pastirstvo v Zahodni Evropi. Vključujte se radi v te slovenske župnijske skupnosti in radi prihajajte k slovenskim mašam. Če pa slovenske maše ni vsako nede-

advent

Advent ne pomeni le notranje in zunanje priprave na božič, niti ni samo spomin na čas pred Kristusom, ko so ljudje čakali Odrešenika. Pomeni tudi Kristusov drugi prihod. Sveti Pavel pravi, da pričakujemo razodetja našega Gospoda. Hoče povedati, da bo nekoč nastopil dan, ko bo Bog, ki je z nami vse dni, vendar skrit, „anonimen“, stopil iz te skritosti.

V ponazoritev tega, kakšno naj bo pričakovanje Jezusovega drugega prihoda, navaja evangelist Marko prilikoma o šefu, ki je odšel na pot, nameščenecem pa določil opravila, ki jih morajo v njegovi odsotnosti opravljati. Njihova naloga ni premišljevali, kdaj se šef vrne, temveč vestno opravljati svoje delo. Če bodo vedno čuječi, bodo čuječi tudi, ko se šef vrne.

Nihče ne more na prvi dan novega cerkvenega leta reči, da je cerkveno telo, ki ga pričenjamo, zadnje v svetovni zgodovi-

ni. Lahko jih bo še deset tisoč. Lahko pa bi bilo tudi zadnje. Vendar bo pa to leto konec biološkega življenja za toliko milijonov ljudi.

Nevera je utopija in iluzija, ki človeku vzame tisto, kar bi v tem življenju najbolj potreboval. Karel Rahner pravi, da je „advent varstvo proti utopiji“. In nadaljuje: „Krščanstvo je vera v prihodnost, blaženo, neskončno prihodnost, ki je nezakrita sedanjost neskončnega Boga.“

ljo, ne pozabite na nedeljsko dolžnost, ki jo lahko izpolnite pri vsaki maši, četudi ni slovenska.

Velika Vaša in naša skrb so Vaši otroci, ki doraščajo na tujem. Poskrbite za njihovo versko vzgojo. Zupaajte jih svojim duhovnikom v okviru svojih župnij. Naj ima vsaka slovenska družina na tujem gotovo slovensko sveto pismo. Naročajte si tudi druge verske časopise in knjige, slovenske plošče in kasete z verskimi pesmimi. Vse to posredujte Vašim otrokom. Verski tisk nas mora vzgajati za zrele kristjane, ki bodo imeli svoj krščanski pogled na svet in dogajanje v njem.

Dragi slovenski rojaki! Naj se ob prazniku Gospodovega rojstva, ob novem letu in ob izseljenski nedelji razlije obilje božjega blagoslova na vsakega izmed Vas in še posebej na naše slovenske družine na tujem. Kristus je prišel odrešiti slehernega izmed nas. Približajte se mu v teh dneh še posebej s prejemom zakramentov spovedi in obhajila. Samo tako boste zares obhajali pravi slovenski božič.

Naj bo Gospod z Vami vedno in povsod!

*† Stanislav Lenič
škof*

Ljubljana, novembra 1978

**božji mir
vam
za božič
žele
vaši duhovniki**

nekaj misli ob božični skrivnosti

BOŽJE KRALJESTVO. Misel o božjem kraljestvu je bila globoko zakoreninjena v starozaveznem verovanju. Ni se razodevalo v smislu zemljepisne razsežnosti, temveč kot božja moč in božja oblast. Pripravljalo se je kot božje delo za rešenje vsega človeštva iz oblasti greha in smrti. V noči Kristusovega rojstva so se začele božje obljube izpolnjevati. Nosilec te dejavnosti je Jezus Kristus.

EVANGELIJ je grška beseda in pomeni dobro novico. V zvezl z Jezusom pomeni evangelij veselo vest, da je po mnogih tisočletjih čakanja in hrepenenja izmučenega človeštva končno odbila ura odrešenja za vse ljudi dobre volje. To je resnično vesela vest, najlepša novica v zgodovini človeštva.

JEZUS pomeni v hebrejščini: Bog je rešitelj. Angel pove v svojem pozdravu Mariji, da „njegovemu kraljestvu ne bo konca“. To se pravi, da bo Kristusovo kraljestvo in njegov cilj — odrešenje sveta v nadnaravnem pomenu.

MARIJIN SLAVOSPEV. Elizabeta pozdravlja Marijo, ki pride k njej, kot Mater božjo. Marija pa poveljuje v svojem slavonspevu mesijansko dobo, ki je na doseg, in pove, kakšne dobrine prinaša: božje kraljestvo bo prineslo povišanje „ponižanim“ in „napolnitev z dobrotami lačnim“.

LETNICA JEZUSOVEGA ROJSTVA je 746 ali 747 po ustanovitvi Rima. Naše krščansko štetje je bilo uvedeno 525 po Kr. na podlagi preračunavanja Dionizija Malega. Dionizij pa se je, kakor ugotavlja današnja znanost, zmotil za kakih šest ali sedem let. Po njegovih računih bi se morala krščanska doba začeti leta 753 po ustanovitvi Rima, današnji izsledki pa kažejo na leto 748 ali 747. Po sedanjem štetju je bil Jezus torej rojen 7. do 6. „pred Kristusom“.

MODRI Z VZHODA. V času judovskega izgnanstva v Babiloniji so se tudi mnogi pogani lahko seznanili z judovskimi svetimi knjigami in tako zvedeli, da Judje pričakujejo velikega kralja, ob čigar rojstvu se bo pojavila zvezda, ki bo izhajala „iz Jakoba“.

J. Aleksič

V zgodbo božje ljubezni do človeka, ki se kaže v učlovečenju Jezusa Kristusa v Devici Mariji, je vsak od nas vpleten. Ali se bomo v teh dneh zadovoljili samo z zunanjim praznovanjem? Kako bomo odgovorili na površnost ljudi, ki jim je praznik samo priložnost za „praznovanje“? Gotovo ne s tem, da bi jih obsojali, temveč, da bi se v sebi, namesto njih, še bolj zahvalili za ljubezen, ki bo nekoč tudi njim vsa sreča.

Tone Smerkolj

cerkev živi in vpliva

● 30. oktobra se je papež Janez Pavel II. srečal z udeleženci 3. mednarodnega kongresa o družini, ki je zboroval v Rimu. Pred okoli 600 zborovalci je rekel: „Vsem vam bi rad povedal, da ste skupaj s papežem odgovorni za prihodnost Cerkve in človeštva, zakaj ta se rodi in raste v okviru družine.“

Potem je opozoril navzoče na koncilске misli o poslanstvu staršev kot prvih in najvažnejših vzgojiteljev otrok, katerim so dali življenje. To je njihova naravna pravica.

Tudi družba mora priznati posebno in nujno vlogo staršev pri osnovni vzgoji otroka. Da bodo mogli starši opravljati svojo odgovorno dolžnost, jim je treba pomagati.

Pa tudi starši se morajo za svojo nalogo usposobiti: pridobiti si morajo trdna npravna in verska načela in vzgajati bolj z zgledom kot z besedami. Papež je starše spodbudil, naj dajo svojim otrokom prvo doživetje Cerkve in pristne človeške družbe v družini.

Ko otroci dorastejo, naj jim pomagajo, da bodo postali ob srečevanju z nazorji, ki povsem nasprotujejo krščanskemu pogledu na svet, močni v veri, da bodo služili družbi in se dejavno udeleževali življenja Cerkve.

● 5. novembra je poromal papež s helikopterjem v Assisi na grob sv. Frančiška Asiškega. Najprej je obiskal baziliko sv. Frančiška, nato je bil pri maši, po njej je pa govoril množici z balkona frančiškanskega samostana.

Povedal je, da je poromal v Assisi počastiti človeka, ki je v

resnična zgodba

daljna luč

„Sveta noč, blažena noč“ ... Ravno dve kitici so še skupaj spravili. Otroci, med mladostjo in odraslostjo, itak niso hoteli, da bi se pelo. A oče je vztrajal pri tem. Vsaj videz, daljna luč iz otroštva, naj bi bil ohranjen.

Potem so razvili darove. Malo zmedeno, malo ganjeno, malo dolgočaseno. Kakšno do stropa skakajoče veselje to ni bilo. „Hvala lepa za vse“, „tudi ti hvala lepa“, „poljubček“.

Malo žalostna je mati upihnila sveče. Potem je bilo dovolj dobrega za pod zob, dovolj dobrega za po grlu. Vsakdo je pobiral s krožnikov naokoli. Prave lakote ni čutil nihče. Mati je mislila na svoje kile, oče na svojo zgago. Pol je ostalo. Ostanki za preostale dni tedna.

Babica, ki je bila na obisku, je brala v televizijski reviji o nekem ameriškem filmu. V veselem pričakovanju je pomaknila stol na pravo mesto.

Kako je sveti večer dalje mineval, ve skoraj slehernik. Ker ga je sam doživel.

Oče se je medtem, ko je zrl v ekran, obupano spraševal: „Le kaj

smo nápak storili vsa ta leta po 1945? Saj vendar nismo prodali svojega srca, zapisali svoje duše hudiču! Ali pa smo kratko in malo tako siti, tako polni in obenem tako prazni, da nas nič več ne gane?

In je mislil nazaj, na tisti božič 1945, ki je bil tako reven darov, pa tako bogat upanja.

Kaj še pravzaprav pričakujemo danes od prihodnosti? Višjih doklad, večjih plač, več počitnic, več prostega časa, več udobnosti in da bi čas mineval brez večjih zapletenosti. Res, lep program!

da bo božič božič

Zakaj je praznovanje božičnih praznikov otroku tako pri srcu, je lahko razumeti. Po navadi postavimo jaslice dovolj nizko, da jih otrok lahko gleda. Lahko se dotakne otroka Jezusa. Ko mama ne gleda, ga lahko vzame v mehke rokice, lahko da Mariji poljubček, poboža brado svetega Jožefa, preklada pastirčke in ovčke po svojem okusu — vse to vzbuja v njegovem srcu žive občutke ljubezni do Boga in morda globlje in veliko dalje, kakor si odrasli mislijo. To je zares otroški praznik.

— — —
Globlji, krščanski pomen praznika bo otrok boljše razumel, če se nanj pripravlja že v adventu. Opozorimo ga, da smo vsi poklicani, da po svojih

Na božični dan se odpravita mož in žena na večerni sprehod skozi mesto. Dež biča ceste, ki so skoraj brez ljudi. V izložbi trgovine s pohištvom ogledujeta ostanke, ki jih ni Božiček odnesel: pohištvo za kmečko sobo in kletno točilnico, kompletno s stoli in neke vrste baldahinom za 5000 mark.

Po stari navadi sta obiskala cerkve, mimo katerih sta šla. V stolnici stopi mož, kot je to že kot otrok počel, v „hudičevo stopinjo“. Hvala Bogu, še vedno ni to njegova številka čevljev!

Po „Starem Petru“ stojita v cerkvi Sv. Duha. Tam je ravno maša. Cerkvena ladja je polna vernikov. S kora petje. Mož in žena skušata razumeti besede. Pa jima nikakor ne uspe.

Čez nekaj časa začne duhovnik pred oltarjem pesem in možje in žene in otroci po klopih jo poprimajo. To je „Sveta noč, blažena noč“. Vendar doni v tujem jeziku.

Mož sedaj vernike bolj pozorno opazuje. So kot vsi drugi ljudje.

Morda so malo revneje oblečeni. Ni videti dragih kožuhov. A sicer? Prav lahko bi bili Münchenčani.

Mož se skloni k sosеду, poše-peta in zve: Slovenci so, obhajajo svojo božično mašo. Za Karavan-kami stoji njihov dom, tam, kjer se pričinja drug svet.

Le kaj poganja srca teh ljudi, ki pobožno pojo „našo pesem“ v svojem materinem jeziku, tako, da postajamo prek vseh meja med seboj

srca ljudi svojega časa globoko vklesal evangelijski.

Obrnil se je na sv. Frančiška z molitvijo: „Ti, ki si tako približal Kristusa svojemu času, pomagaj nam, da ga bomo tudi mi približali našemu! Naš čas pričakuje Kristusa z veliko skrbjo, čeprav se tega ne zaveda. Bližamo se letu 2000 po Kristusu. Ali bodo to časi, ki nas bodo pripravili na ponoven vznik Kristusa, na novi advent? V Kristusu se bosta dopolnila človeška zgodovina in svet. Sv. Frančišek, ti, ki si nosil v svojem srcu nemir sodobnikov, pomagaj nam, da bomo sprejeli težave ljudi našega časa, huda družbena, gospodarska in politična vprašanja, probleme kulture in civilizacije, človekove dvome, stranpoti in stiske, njegove komplekse in nemir! Pomagaj nam, da bomo vse to prevredli v preprosto in rodovitno govorico evangelijsko! Pomagaj nam, da bomo vse reševali v evangelijskem ključu, da bo Kristus pot,

močeh pripravimo v sebi in okoli sebe Jezusu pot. Pri nas smo v adventu za vsako premagovanje ali dobro delo smeli položiti v poseben mamin predalček slamico, ki jo je na sveti večer dala pod Jezusovo glavo. Kako smo bili ponosni, če je bil snop velik! O tem nismo niti med seboj govorili: če kaj dobrega storiš ali če se premagaš, tega vendar ne smeš razkričati. Prav zato nam je bilo v srcu tako sladko.

— — —

Nikoli ne bom pozabila, kako mi je pripovedovala neka preprosta žena, ki živi že petindvajset let v Argentini: „Postavili smo jaslice pod vejo tukajšnjega drevesa ombúja. Mož je izrezljal iz lesa pastirčke, ki so bili podobni Indijancem, in še nekaj osatu podobnih rastlin smo položili naokoli. To so bile naše jaslice. Vse drugo je bi-

lo, kakor smo bili vajeni doma: žeganje in kajenje hišnih prostorov in hleva, molitve in pesmi. Vsako leto je drug otrok bral iz mašne knjige evangelijske o rojstvu Gospodovem, vsi skupaj smo zapeli vse, kar smo znali božičnega. Začeli smo vedno z ono našo domačo „Kaj se vam zdi“ in potem smo vedno molili za vse žive in umrle. Zdaj so otroci že odrasli in samostojni, a božični večer še vedno praznujemo skupaj in spomin na one prve božične večere v pampi je še vedno živ v naših srcih.“

— — —

Vedno poudarjamo, da je božični večer družinski praznik in da naj bo zato ta večer vsa družina zbrana doma. In je tako lepo in prav.

— — —

Govorimo in pišemo, da je božič praznik ljubezni, saj nam

je Bog dal najvišji dokaz svoje ljubezni — učlovečenje. Ljubezen očiščenega srca je široka in iznajdljiva. Veliko je znanec med nami, ki živijo sami in jim je božični večer v tujini prepoln samote in žalosti. Povabimo jih! Pošljimo otroke z majhnim darilom in voščilom k bolnemu prijatelju ali sosedu, tudi če je tujec! Naučimo otroke, da bodo od svojih darov vsako leto nekaj odstopili revnemu otroku! Stopimo voščiti sosedu, s katerim smo se bili sprli! Pri polnočnici poiščimo vse one, s katerimi morda ne govorimo, ker se ne ujemamo, sam ljubi Bog ve, v kakšni stvari! Tako bomo morda s kratkimi besedami, prijaznim pogledom, stiskom roke pripomogli, da bodo besede „Mir ljudem na zemlji“ veljale vsaj nam, ki smo pravzaprav iz iste družine.

Anica Kraljeva

resnica in življenje človeka našega časa!"

Po vrnitvi v Rim je papež še isti večer obiskal cerkev Santa Maria sopra Minerva, kjer je grob druge zavetnice Italije sv. Katarine Sienske. Bil je spet pri maši, nato je pa množici govoril. Zahvalil se je Bogu, ki je uporabil srce preproste žene, da bi pokazal pot Cerkvi, posebno še Petrovim naslednikom. Katarina Sienska je bila vedno znamenje poslanstva žene v Cerkvi. Kakor je bila ona v tistih časih vodnica in učiteljica papežev, ki so se oddaljili od Rima, tako naj danes navdihuje papeža, ki prihaja v Rim od daleč.

● Na praznik Vseh svetnikov je papež spregovoril opoldne na Trgu sv. Petra okoli 80.000 vernikom. Rekel je, da Cerkev živi v velikem pričakovanju, v pogledu na večnost. Zadnji smisel človeka, Cerkve in njenega poslanstva je večno življenje. To oznanjajo tudi zadnje besede apostolske vere. Pred nami vsemi je neizbežno smrt, vendar živimo z mislijo, da bomo živeli onstran smrti pri Bogu, v slavi. Praznik Vseh svetih in spomin na umrle nas živo združuje s Kristusom, ki je umrl, vstal in zdaj živi.

Ker je ta dan papež praznoval obletnico svojega duhovniškega posvečenja, je pozval ljudi, naj ob tej priložnosti posebej prosijo Boga za duhovniške poklice: „Naj Kristus pokliče mnogo mladih v duhovniško službo, naj jim reče: ‚Pridi in hodi za menoj!‘ Mladim kliče, naj se ne branijo, naj ne okelevajo, naj ne rečejo: ‚Ne!‘ Vse prosim, naj molijo za poklice in sodelujejo pri vzbujanju le-teh. Praznik Vseh svetih govori, kako velika je ta žetev. To pa ni žetev smrti, marveč žetev zveličanja. Ne žetev sveta, katerega podoba preide, ampak žetev Kristusa, ki živi na vekov veke.“

Na razne načine moramo pripraviti svoje srce za vero, predvsem s iskanjem, z branjem in z molitvijo. Ker je vera dar, je morda od vseh načinov, s katerimi jo skušamo dobiti od Boga, najvažnejša molitev, ki je srce življenja vere.

bratje in sestre v Gospodu? Domotožje bo v njih, na očeta in mater najbrž mislijo, na ženo in otroke. To mora biti grenko-sladek

iz slepe ulice

Poročil se je bil cerkveno zaradi žene, da bi lahko hodila k zakramentom. Otroke je redno pošiljal k verouku. Žena in otroci so hodili vsak prvi petek k obhajilu. On pa ni šel v cerkev nikoli.

Vprašal sem ga: „Zakaj pošiljate otroke k verouku, jim dajete versko vzgojo, ko pa sami ne hodi v cerkev?“

Odgovor je bil presenetljiv: „Evangelij je edina solidna podlaga za vzgojo.“

Omenil sem naravno etiko, vendar je vztrajal pri svojem: „Jezus Kristus je največja osebnost v človeški zgodovini.“

Čudil sem se njegovim besedam in mislil, kako je mogoče, da potem ne hodi v cerkev. „Ja, Jezus Kristus je največji,“ sem potrdil, „ker presega človeka. On je Bog in človek obenem.“

„Jezus Kristus je samo človek. Boga ste iz njega naredili vi, duhovniki.“

božič, podoben božiču, ki smo ga sami doživljali v vojnih in povojnih letih.

Mož se sprašuje: „Ali gledajo to Nemčijo kot mrzlo deželo ali jo pa gledajo kot raj, v katerem je možno kupiti vso zemsko srečo, če je le dovolj denarja v žepu?“

„Ne nasédite vsaki omotici,“ misli mož, „prihranite si nekaj in vrnite se v svojo domovino! In živite tam v svojih vaseh in majhnih mestih, kot ste tam vedno živeli: s svojimi velikimi družinami, s svojo vero in vražami, s svojo gostoljubnostjo in skromnostjo!“

„Mi bi morali storiti prav tako,“ misli mož, „a nam ni jasno, kako bi bilo to mogoče.“

Potem namigne svoji ženi in sko-

Razjezil sem se in najrajši bi ga vprašal: „Kdo pa ste vi, da s tako gotovostjo trdite te reči? Ali ste strokovnjak v razlagi svetega pisma? V bogoslovnih vedah?“ Toda premagal sem se. Treba je z njim potrpeti in ga reševati.

„Gospod doktor, če samovoljno črtate nekatera mesta evangelija, ki vam niso všeč, potem morate črtati vse in pade ves evangelij, torej tudi vaša podlaga za vzgojo. Niste dosledni. Ali se sklicujete na kakšnega učenjaka?“

„Ne. Jaz osebno tako mislim. To je moje prepričanje.“

Začutil sem njegovo težavo. Mnoga razočaranja so botrovala temu njegovemu stališču.

Skušal sem mu prikazati, kako skrbno je Cerkev bedela nad besedilom evangelijev. Že sv. Luka pravi, da je natančno poizvedel o vsem, kar piše, od očitidcev. Apostol Pavel pravi: „Če bi vam mi ali angel iz nebes oznanjal drugačen evangelij, kakor smo ga vam oznanili, bodi zavržen!“ Podobno evangelist Janez. Moderna svetopisemsko znanost je odkrila, kako skrbno so pazili pri prepisovanju besedila.

Sobesednik mi je začel pripovedovati svoje življenje in kako je

zi močno deževni večer gresta domov.

Herbert Schneider
(Münchner Merkur, 28. 12. 77)

prišel do svojih nazorov. Med vrsticami sem razbral, koliko bridkih zamer tiči v njem, ki jih ne more odpustiti. „Jaz sem delal ljudem samo dobro,“ je ponavljal. „Če nisem mogel storiti dobrega, slabega nisem storil. A drugi so meni vračali hudo.“

Rekel sem mu: „Vzemimo, da je vse tako, kot ste rekli. Enega pa le ne morete zanikati: v življenju niste vedno dali Bogu, kar je božjega.“

„To bi morda mogli reči.“

„Zdaj vam pa kot duhovnik povem iz svojekušnje z ljudmi, da človek, ki premalo išče Boga, tudi v odnosu do ljudi pogrši. Ne bom zahajal v podrobnosti, vendar ne smemo prehitro reči, da nimamo greha.“

„Jaz se spovedujem svoji vesti. Vem, kaj je prav in kaj ni. Če pogršim, priznam sebi in skušam popraviti.“

„Mnogi tako delajo. A to je premalo. Sami sebi ne morete dati odpuščenja grehov. Greh ni samo dolg, potrebna je tudi sprava z Bogom in ljudmi.“

Najin akademski verouk je trajal dve leti in pol. V tem času je dozorel za zakrament sprave.

P. B.

božične misli

V božičnih dneh, posebno na sveti večer, radi poslušamo naše božične pesmi, ki nas včasih bolj približajo božični skrivnosti kot pa samo razmišljanje. Einstein je lepo povedal, da je občutek skrivnosti najlepše in najgloblje čustvo, ki ga moremo doživeti.

Rojstvo otroka je tako nekaj naravnega, tako nekaj veselega. Sicer je res, da je ta otrok, ki ga je Marija položila v jasl, dokončal še zelo kratko pot svoje zemeljske eksistence, komaj devet mesecev pod Marijinim srcem, in je bila pred njim še dolga pot na Kalvarijo. Prišel je zato, da bi bil vedno z nami, toda na to ljudje toliko ne mislijo.

V čem je srčika božičnega veselja, ki ga božične pesmi tako zgovorno izražajo?

Mislím, da v tem, da zdaj na zelo jasen, lahko bi rekli, na otipljiv način vemo, da je Bog z nami. V Jezusu iz Nazareta se nam je Oče približal na tako viden način, da ni več vzroka za dvom. Božični prazniki nam morajo pomagati, da bo to doživetje božje bližine z nami vse leto.

Bral sem lepo rusko večerno molitev, kjer se ob raznih citatih iz prvega berila polnočne maše ponavlja odgovor: „Bog je z nami.“ Torej: Bog je s teboj — v Jezusu Kristusu ga imaš blizu. Vse dni leta moraš živeti iz te božične resnice.

Mislím, da je nekaj tega moral doživeti katehumenka, ki se je z drugimi odraslimi pripravljala na krst. Za nalogo so dobili, naj napišejo v obliki molitve, kako razumejo očenaš.

Zapisala je: „Nebeški Oče, spoznala sem te in to me neizmer-no osrečuje. Vem, da si mi Oče. Zbližala sva se in zdaj vem, da tudi ti želiš, da bi bila večno skupaj. Zdaj bom tudi jaz lahko zapela hvalnico: Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem.“

Leta 1977 so v Parizu različne ljudi spraševali, kaj jim pomeni božič. Neki pariški razumnik je časnikaarjem dejal: „Božič? Zame božič ni niti rojstvo niti božji prihod na zemljo. Božič, to je nekaj, kar še ni nič. To je morda preprosto upanje, da bi lahko nekaj bilo. Morda bo to dan, ko bo človek začel gledati sočloveka s preprostimi otroškimi očmi. Potem bo vsak dan božič, vsi meseci, vse minute, vsa leta, vse sekunde. Iz tega so naredili postavo. Tisti, ki vanjo verujejo, bi bolje napravili, če bi jo tudi živeli. Božič, to je prvo dejanje ljubezni, če sploh kje ljubezen je. Za tiste, ki nimajo prijateljev, je božič dan, ko je njihova osamljenost največja.“

Ne vemo, kdo je kriv, da ta mož ni sprejel informacije, ki je najvažnejša. Namreč, da se je to noč, kot pravi Kocbek, „Večni in Nedosegljivi iz nepojmljivega in dokaj šokantnega razloga povezal z zemeljskim človeštvom“. Kako veselo bo presenečen, ko bo ob vstopu v drugo resničnost doživel tisto, kar mi, Jezusovi učenci, vemo že sedaj in česar se veselimo že sedaj, posebno na sveto noč: „Bog nas ima neizmerno rad. Sklonil se je k meni, k vsakemu človeku, ker nas ima rad in nas hoče osrečiti.“

Iz knjige:

Tone Smerkolj
EVANGELJSKE MISLI B
Ljubljana 1978,
Knjižnica Božjega okolja

no, to pa od doma

(nadaljevanje s 3. strani)

BORUT PETRIČ SREBRNO KOLAJNO — Jugoslovanski plavalec Borut Petrič, doma iz Kranja, ki še ni dopolnil 17 let, je bil eden izmed junakov 3. svetovnega prvenstva v plavanju. V finalu na 1500 m kravlj je dosegel drugo mesto ter s tem kot prvi jugoslovanski plavalec v zgodovini prvenstev priboril srebrno kolajno.

POD KARAVANKAMI NA POMLAD 1980 — V avstrijskem kraju Mokra-Nassfeld je bila 5. seja jugoslovansko-avstrijske komisije strokovnjakov za gradnjo 7880 m dolgega predora pod Karavankami, za katerega je gotov idejni projekt.

DOVOLJ KAVE — Slovenija bo letos dobila okoli 800 ton kave ali 15 odstotkov celotnega jugoslovanskega deleža.

„ORLANDO“ ZA DUBRAVKO TOMŠIČ — V Dubrovniku so razglasili dobitnike nagrade „Orlando“, za najboljše domače dramske in glasbene dosežke na „Dubrovniških poletnih igrah“. Za glasbeno stvaritev — interpretacijo Mozartovega klavirskega koncerta v A-duru — je dobila slovenska pianistka Dubravka Tomšič.

*

AJDOVŠČINA — Predilnica ajdovske tekstilne tovarne „Tekstilna“, ki je najstarejši industrijski obrat v Sloveniji, letos praznuje 150-letnico obstoja.

BLLED — Na Bledu so se zbrali kupci radenske mineralne vode iz Avstrije, Italije, Zvezne republike Nemčije in Švice. Na posvetu, ki so ga pripravili Zdravilišče Radenci, Emona in Mercator, udeležilo pa se ga je 50 kupcev, so razprav-

iz slovenskega tiska

Z izrezki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo.

DELO

LJUBLJANA, PETEK, 20. OKTOBRA 1978

1000 STRAN DELOVNEGA MESTNOSTI SLOVENIJE

SLOVENSKI ZAKON O POLOŽAJU VERSKIH SKUPNOSTI

Predsednik komisije SRS za odnose z verskimi skupnostmi Stane Kolman je poudaril (na seji delegatov odborov za družbenopolitični sistem vseh treh zborov slovenske skušnine 11. oktobra v Ljubljani; op. NL), da je Slovenija kot prva republika v Jugoslaviji pred dvema letoma sprejela zakon o pravnem položaju teh skupnosti.

Glede karitativne dejavnosti, kot je posebej ocenil predsednik odbora družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem Ludvik Golob, ki je vodil sejo, je zakon jasen in ga ni potrebno dopolnjevati. Verske skupnosti lahko vso to dejavnost izpeljejo v okviru Rdečega križa in samoupravnih interesnih skupnosti.

Delo, Ljubljana, 12. oktobra 1978, str. 2.

Na zasedanju skupščine SRS (18. oktobra v Ljubljani; op. NL) je njen predsednik Milan Kučan (med drugim) dejal:

„V razpravi o poročilu o uresničevanju zakona o pravnem položaju verskih skupnosti je bila v cerkvenih krogih na Primorskem izrečena tudi, sicer osamljena, ocena, da je postavljanje marksizma kot temelja vsega izobraževanja in vzgajanja v šolah nedopustno nasilje in da je učiti učence komunističnega pogleda na svet isto, kar je storil fašizem na Primorskem, ko je črtal iz šole slovenski jezik.“

Delo, Ljubljana, 20. oktobra 1978, str. 6.

družina

„Družina“ izhaja dvakrat na mesec izred stane 50 par. letna naročnina 12 Ndin. za imenovane

Katoliška Cerkev v Sloveniji rada priznava, da je bil zadnja leta dosežen viden napredek v razreševanju raznih odprtih vprašanj, na primer glede lokacij bogoslužnih prostorov, ugodnih rešitev raznih vprašanj za nabirke zunaj cerkvenih prostorov, sodelovanje pri skrbi za cerkvene umetnine.

Razprave ob poročilu Izvršnega sveta pa so dale Cerkvam priložnost, da so opozorile na nekatera še odprta vprašanja.

Najprej spoštovanje človekove pravice do svobode veroizpovedi in spoštovanje verskih dolžnosti. Verske skupnosti so zabeležile več primerov, da so posamezniki povzročali težave vernim ljudem, posebno v prosveti. (Primeri zapostavljanja vernih so precej pogosti, le prizadeti si jih ne upajo naznaniti, ker se boje še hujšega zapostavljanja. — Op. NL)

Predstavniki katoliške Cerkve so imeli posebne pripombe glede izvajanja davčne politike do Cerkve v SR Sloveniji. Slovenski metropolit Počganič je poslal aprila letos v imenu vseh slovenskih škofov Izvršnemu svetu SR Slovenije prošnjo, da bi bili nedeljske pušice in ofri (darovanja)

po cerkvah oproščeni davka, kakor je to običaj na Hrvaškem in v drugih jugoslovanskih republikah.

V pripombah k poročilu *Izvršnega sveta* pa je nadškof zapisal: „Glede obdavčenja cerkvene pušice in darovanj pripominjam, da dokazovanje v poročilu ni prepričljivo. (Op. ur. *Družine*: Poročilo pravi, da je nadškofov „predlog po drugačnem obravnavanju daril v pušico in pri ofrih neutemeljen, ker so ta darila v neposredni zvezi z obredi oz. opravili in jim dajemo značaj dohodka od storitev. Taka je bila praksa ves čas od osvoboditve dalje in tudi v prejšnjih družbenih ureditvah so bila taka darovanja v cerkvah podobno obravnavana.“) V prejšnjem družbenem sistemu, v stari Jugoslaviji, cerkve od pušice in darovanj niso plačevale nobenega davka. Drugič je nepravilno imeti davek na pušico za davek od dohodka na storitve. Pušica in darovanje so prispevki vernikov za vzdrževanje cerkve in za vzdrževanje božje službe (čiščenje, pranje, sveče), za storitve plačujejo duhovniki davek posebej, celo od maš, kar prej ni bilo nikoli obdavčeno. Povrh so cerkve kulturno spomeniški objekti in jih je treba vzdrževati tudi v javnem interesu, zato naj bi ne spadale pod davek. Kar dajo verniki v pušico in pri cerkvenih darovanjih, so dejansko prostovoljna darila in bi jih bilo treba kot taka obravnavati. To dajejo ljudje od svoje plače, ki je že drugod obdavčena. Naj bi se torej SR Slovenija v tem oziru zenačila z drugimi republikami.“

Nadškofova pripomba ne pomeni zahteve po kakšni prednosti za Cerkev, temveč samo željo po razumevanju dejanskega stanja, upravičenih potreb Cerkve in stoletnih navad v odnosu med njo in družbo.

Nejasnosti so se pojavile tudi glede 5. člena zakona o pravnem položaju verskih skupnosti, ki prepoveduje v okviru verskih skupnosti organizirati ali opravljati dejavnost splošnega oziroma posebnega družbenega pomena. Ali je s tem prepovedana dobrodelna dejavnost Cerkve, ki je njen integralni del in se ji ta ne more odpovedati? Nadškof Pogačnik meni, da ta določba ni v skladu s *Protokolom*, sklenjenim med našo državo in apostolskim sedežem leta 1966, ki dovoljuje Cerkvi pri nas svobodno izvrševati svoje poslanstvo.

Dogovarjati se bo treba o tem, kaj je verski tisk, ki je deležen oprostitve prometnega davka, in kdo je za presojo pristojen.

Drugih vprašanj ni treba posebej naštevati, saj pravi *Skupščina SR Slovenije* v svojih stališčih: „Razprava... je opozorila na nekatera nerešena konkretna vprašanja in probleme, zlasti s področja davčne in urbanistične politike, tiska, interesnega organiziranja in druga, pa tudi nekatere pomankljive normativne rešitve.“

Družina, Ljubljana, 29. oktobra 1978, str. 4.

iz tujega tiska

Z izrezki iz tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši.

KARDINAL WOJTYLA JE BIL NA POLJSKEM ZNAN

Prvi neitalijanski papež po 455 letih, prvi papež iz slovanske dežele, prvi papež iz komunistične države: Karol Wojtyła, od 16. oktobra Janez Pavel II., dela ramerje med komunizmom in Cerkvijo v najbolj verni evropski deželi bolj zapleteno. Tam so duhovniki močnejši kot partija.

V rekordnem času so poljski komunisti zgradili celo mesto na ilovnatih tleh pred vrati Krakova: Nowo Huto (Novo koč), dolge vrste stanovanjskih blokov in velikanski kombinat plavžev; stanovanjsko in delavsko naselje za več kot 200.000 ljudi.

Ijali o prodaji, dobavi, embalaži in cenah. Največji kupec Radenske je Avstrija, kamor izvozijo 70 odstotkov od 12 milijonov steklenic, kolikor je letni izvoz radenske mineralne vode.

BOVEC — Na Kaninu se gradnje in priprave na smučarsko sezono bližajo h koncu. Med pomembnejšimi novostmi, ki bodo razveselili predvsem manj izkušene smučarje, ki se doslej na Kaninu skorajda niso mogli smučati, bo na novo urejena smučarska proga na Podih, kamor pa bo poleg vlečnice vodila tudi nova dvosedežnica iz Velikega grabna.

CELJE — Tu so pripravili razstavo ročnega tkalstva. Razstavo so imenovali „Od navadne krpare do umešniške tapiserie“. Razstava pa je prikazala potrebščine za ročno tkanje, več primerkov različnih stavetv in izdelke znanih oblikovalcev umetnikov tapiserij ter drugih ročnih tkanih tkanin.

DOBOVA — Tu so pred kratkim odprli otroški vrtec, ki je skupaj z opremo in ureditvijo okolja veljal 4 milijone dinarjev, ima pa štiri igralnice in svojo kuhinjo. Zgradili so ga za 80 otrok, vendar je sedaj v njem že 91 malčkov, kar potrjuje potrebnost te stavbe.

DOBRNA — V Dobrni pri Celju je bila slikarska kolonija, ki se je je udeležilo sedem slikarjev amaterjev, članov ruškega likovnega kroga. Slikarji so za svoje delo v Dobrni porabili številne motive v zdravilišču in okolici; nekaj svojih platen (slik) so podarili tudi zdravilišču.

DRAŽGOŠE — V Dražgošah pod Ratitovcem obnavljajo šolo, ker bodo v drugem polletju začeli s celodnevним poukom. Zgradili bodo kuhinjo, jedilnico, centralno ogrevanje in obnovili vse prostore. Dokupili bodo tudi nekaj nove opreme.

DVORJANE — Pred kratkim so v Dvorjanah odprli prenovljeno podružnično šolo. Opravljena dela so veljala več kot dva milijona dinar-

jev. Tu so odprli tudi cesto Spodnji Duplex—Ciglenca—Dvorjane.

GORNJA RADGONA — V delovni skupnosti „Elrad-Gorenje“ v Gornji Radgoni so se srečali književniki z delavci. Na srečanju, ki se ga je udeležilo skromno število delavcev, so sodelovali književniki Karolina Kolmanič, Manko Golar in ljudska pesnica Ančka Šumenjak iz Jarenine.

GORNJA RADGONA — S filmom „Praznovanje pomladi“ se je začel v Gornji Radgoni teden jugoslovanskega filma. Življenje na vasi je njegova izhodiščna tematika. Po ogledu filma je bil v kinodvorani sproščen pogovor z ustvarjalci tega filma.

KOČEVJE — V minuli lovski sezoni naj bi sedem lovskih družin iz kočevske občine obvezno ustrelilo 8 medvedov. Načrta odstrela pa niso v celoti uresničili, ker so padli le trije kosmatinci. Podatki pa kažejo, da je medvedov vedno več.

KRKA — V vasi Krka na Dolenjskem so pred nedavnim odprli novi most preko reke Krke. Most je tako nadomestil starega in dotrajanega. Novi most preko Krke je primeren tudi za težke tovore, medtem ko je bil stari most le zasilen.

KRŠKO — Skoraj 96 odstotkov gradbenih in 50 odstotkov montažnih del na jedrski elektrarni v Krškem ob Savi je že končanih.

LENDAVA — Tu so ustanovili folklorno skupino, s čimer so dopolnili razvejano kulturno življenje na tem dvojezičnem območju. V skupino, ki jo bo vodil znani madžarski plesni profesor Ištvan Orsovsky, so pritegnili vrsto nadarjenih mladih ljudi obeh narodnosti (slovenske in madžarske).

LIG — Čeprav letošnji pridelek kostanja na Ligu in njegovi okolici ni bil rekorden pa so ga prireditelji na praznik kostanja napekli toliko, da so lahko z njim postregli številnim obiskovalcem. Šaljive igre, kostanjeva povorka, razstava jedi, ki jih je mogoče pripraviti

Poljski partijski tisk je slavil gradnjo kot „dokaz storitvene volje marksizma-leninizma“. Visoke peči, dimniki in stanovanjski bloki naj bi zakrili srednjeveška pročelja in stolpe bližnjega kraljevskega mesta Krakova: neposredno tekmovanje med mogočnimi obrisi včerajšnje in jutrišnje Poljske.

Le nekaj so tovariši načrtovalci med stanovanjskimi hišami, šolami, kini, otroškimi vrtci in partijsko hišo zavestno pozabili — Nowa Huta je bilo mesto brez cerkve, brez božje hiše za nedeljsko mašo, za krst, za poroko in pogreb s cerkvenim blagoslovom. To naj bi bili „meščanski ostanki, katerim se delavec v socializmu rad odpove“, je krakovsko partijsko vodstvo omalovaževalo na očitke odgovorilo.

A večina delavcev v plavžih Nowe Hute je bilo čisto drugega mnjenja: 1956 so postavili na prostem ogromen križ, pod katerim so duhovniki iz Krakova redno maševali.

Ko je dala jeseni 1960 partija v okrilju mraka pripeljati skupine gradbincev, da bi križ podrl in protipostavni cerkveni prostor izravnali za gradnjo šole, je prišlo do ljudske vstaje: policaji so na delavce streljali, križ je pa ostal.

Šele sedem let kasneje, oktobra 1967, je dala oblast proti svoji volji dovoljenje za gradnjo cerkve in deset let kasneje, maja 1977, je bila izvojevana cerkev v Nowi Huti končno posvečena.

Krakovski nadškof, v čigar škofijo spada novo mesto, je katoličane po vsem svetu pritegnil h gradnji cerkve. Plavžarji iz Nowe Hute so postavili temelje v svojem prostem času, katoličani iz vse Poljske so nabrali v poljskih vodah okrog dva milijona kremenjakov, ki so zacementirani v zunanjih stenah cerkvene ladje.

„To je zgodovinski dogodek,“ je slavil škof zmago svojih vernikov nad poljsko komunistično partijo. „Niste pustili, da bi tukaj Bog umrl, marveč ste živemu Bogu zgradili cerkev.“

od 125.000 stanovalcev v Nowi Huti je polovica praktičnih katoličanov, najbolj pridnih obiskovalcev cerkve na Poljskem. Ob nedeljah se bere maša trinajstkrat.

Prav tako žilavi kot pogumni pastir Nowe Hute je sedaj tudi pastir vsega katoliškega krščanstva: 16. oktobra 1978 je 111 kardinalov izvolilo krakovskega nadškofa kardinala Karola Wojtyła v konklavo v sikstini v Rimu za Petrovega naslednika.

To je bila zdaleč največja senzacija v mlajši cerkveni zgodovini. „Izziv materialističnim silam, kjerkoli te delujejo proti duhovnosti,“ sodi o nenadni izvolitvi v Parizu L'Aurore.

„Karol Wojtyła,“ so hvalili njegovi volilci, „je pravi papež za Cerkev na pragu leta 2000: dober pastir, obenem pa energičen upravnik, škof, ki se je upiral komunističnemu pritisku na Poljskem, čigar čut za stvarnost pa omogoča nadaljevanje vatikanske vzhodne politike.“

Ni mogoče spregledati posledic za Poljsko. Papež Wojtyła vzbuja pri mnogih katoličanih v Krakovu in v vsej ljudski republiki Poljski vero v nenadni obrat v boju med krščanstvom in komunizmom — v enega tistih čudežev, ki so pogosto privedli ponižano, razkosano in potolčeno Poljsko do vstajenja.

Spiegel, Hamburg, 23. oktobra 1978, str. 17. in 18.

POGLEDI NOVEGA PAPEŽA NA ŽIVLJENJSKA VPRAŠANJA

Če ne bo Janez Pavel II. v Rimu naenkrat vse opustil, kar je doslej oblikovalo njegovo misel in določalo njegovo delovanje, potem bo ta papež ne le dal nekaj novih miselnih nalog strategom v Moskvi in birokratom v Vatikanu, temveč bo tudi v marsikaterem vprašanju izzval tako urejeno in privilegirano Cerkev v blagostanju, kot je nemška.

Wojtyła je bil poljski vladi tako dobro poznan in tako malo prijeten,

da je ona pred tremi leti, ko je postal Wyszynski star 75 let, prosila v Rimu, da ne bi do tedaj tako zasovraženega primasa poslali v pokoj.

Od španskega mistika in cerkvenega učitelja 16. stoletja Janeza od Križa je dobil Wojtyła dve važni spoznanji: najprej to, da je Janez od Križa izvedel svoje mistične izjave ne iz dogmatičnih pravil, ampak iz lastnega doživetja; potem pa, da je posebno močno poudaril vrednost prostovoljnega uboštva in preprostega življenja: tako ostane glava prosta za smotre duha in duše.

Na katoliški univerzi v Lublinu je govoril Wojtyła kot profesor pri nekem predavanju o frančiškanskem duhu. „Svet stoji,“ je dejal, „danes na glavi, kajti snovne in gospodarske vrednote so preveč zgoraj. Treba ga je spet postaviti na noge, da se bo lahko človek, prost gospodarskih vprašanj, spet usmeril po Bogu.“

Kot otrok revnih staršev, ki je bil že zgodaj kot na pol sirota, kasneje pa skoraj kot skrbniški gojenec Cerkve v semenišču, je videl, kako pogosto so prav ljudje na Poljskem izgubili vse, le vere ne.

Revščina kmetov in državnega delavskega proletariata na Poljskem, ki sleherniku vzbudi pozornost, če potuje prek dežele, ni danes v nikakršnem nasprotju več s Cerkvijo, ki so jo 1945 komunisti popolnoma razlastili. „Poljska Cerkve je takrat izgubila vso svojo zemljo,“ je pravil neki krakovski prelat, „in pričakovali smo veliko katastrofo, ker se je Cerkve prej denarno vzdrževala največ s svojo zemljo.“ A razlastitev je bila za Cerkve velik blagoslov. Komunisti so nas s tem osvobodili tudi vse upravne navlake v zvezi z gospodarskimi posestvi in protiklerikalizma proti premožni Cerkvi. Danes je Cerkve revna s posestjo in odvisna le od darov vernikov, a dobiva vselej dovolj denarja, da svoje naloge financira. Revščina Cerkve in izguba vseh posebnih pravic zelo olajšuje vzajemnost prav tako revnih kmetov in delavcev s Cerkvijo. Naš sistem navezanosti drug na drugega je pa tudi spremenil medsebojno občevanje. Pri nas lahko cerkveno vodstvo zgradi cerkev le tam, kjer jo tudi ljudje hočejo, zanjo plačajo in delajo. Pri tem postane skoraj vsak zlot glasovnica, ki daje Cerkvi malodane demokratsko pooblastilo in ogromno neodvisnost od države.“

Skozi Wojtyłove knjige in predavanja se stalno vlečeta dve rdeči niti: prva je svoboda prek uboštva, druga vrednost človeške osebe. To igra prav tako važno vlogo znotraj Cerkve kot v razpravljanih s kapitalisti ali marksisti in v praktični cerkveni politiki. To velja tudi za njegovo stališče do marksizma, s katerim ni nikdar samo razpravljal: človek je oseba, ne le snov, ne le predmet; človek je smoter, ne sredstvo za smoter; nihče nima pravice z drugo osebo preračunljivo ravnati, jo zatirati in porabljeni; razmerje ljudi med seboj — torej tudi med možem in ženo — mora biti prežeto z vzajemnim priznanjem, ljubeznijo in odgovornostjo. Proti materialističnemu marksizmu se je Wojtyła omejil s tem, da pri njem ne nastaja oseba iz prakse, marveč da prihaja dejanje iz osebe in ji je podrejeno. Iz tega izhaja očitno pri njem tako cenjeno spoštovanje različnih mnenj in svobode.

Vsiljuje se vprašanje, zakaj ni Wojtyła nasproti komunističnemu režimu ne le poznal nobene šale, marveč je zavrnil tudi dialog. Eden njegovih kolegov med profesorji pojasnjuje to s tem, da je imel Wojtyła neodvisni poljski socializem za že zdavnaj pokopan in ni več verjel v upanje na njegovo svojsko svetovnonazorsko pot z različnimi mišljenji. „Tudi tu ni Wojtyła zanimala teorija, marveč praktična skušnja. In pri nas ne gre od vojne sem nič več za komunistično filozofijo, marveč le še za svetovnonazorsko narekovano izvrševanje oblasti, za sovjetizacijo Poljske.“

Ker dokazuje Wojtyła vedno z osebo, ne z ustanovo, ne zahteva nikdar pravic za cerkveno službo, ampak za ljudi: ne škof, ampak verni ljudje imajo pravico, da dobijo od države dovoljenje za gradnjo cerkve; ne župniki, ampak delavci imajo pravico, da ne postane zaradi dela ob nedeljah obisk cerkve nemogoč; ne Cerkve mora imeti pravico, da sme učiti v šolah verouk, ampak starši morajo imeti pravico, da sme Cerkve njihove otroke učiti verouk.

Iz takšnih skušenj se je Wojtyła bolj kot Wyszynski bal, da bi bil s

iz kostanjev — vse je bilo dobro pripravljeno.

LITVIJA — Ženski „Obirski oktet“ z Obirskega pri Železni Kapli je uspešno nastopal v Litiji in Gabrovki in navdušil številne poslušalce s svojim petjem.

LJUBEČNA — V Ljubečni pri Celju so začeli graditi avtopoligon. Poligon, ki bo veljal okrog 10 milijonov dinarjev, bo služil za vežbališče prvih ur tečajev vožnje z avtomobilom. Poligon se razprostira na štirih hektarjih zemljišča.

LJUBLJANA — Na mednarodni razstavi živil „Monde selection '78“ v Ženevi je ljubljanska pivovarna „Union“ dobila tri zlate medalje, in sicer za znana piva „Triglav“, eksportni ležak in specialno temno pivo. Na tej razstavi je sodelovalo 700 razstavljalcev iz 76 držav.

LOM — Prebivalci gorskih vasi in zaselkov na robu Banjške planote se bodo poslej vozili v dolino po preurejeni in asfaltirani cesti. Nedavno so namreč odprli 6 kilometrov ceste, ki vodi iz Mosta na Soči mimo Tolminskega loga v Kanaški Lom.

MALEČNIK — Tu so dogradili nov most preko Drave, ki povezuje Malečnik in Maribor.

MARIBOR — Tovarna avtomobilov in motorjev „Maribor“ izdeluje avtobuse za poljsko podjetje „Pol-Mot“ iz Varšave. Do konca letošnjega leta bodo Poljakom izvozili 200 avtobusov, od tega 140 turističnih in 60 mestnih.

MARIBOR — Mariborska „Hidromontaža“ je dobila iz uvoza poseben vlačilec z močjo 480 konjskih sil in je trenutno najmočnejši v Jugoslaviji. „Železni silak“ lahko na ravnem potegne do 1610 ton težak tovor.

MURSKA SOBOTA — Prvo nedeljo v oktobru je bilo v murskosoboški cerkvi dekanjsko srečanje bolnikov. Ob altarju se je zbrala dekanjska duhovščina z misijonarjem Pepijem Gidrom, v klopih in na stolih pa starejši in bolniki iz vseh župnij dekanije.

MURSKA SOBOTA — Na Tereziji-nem sejmu v Murski Soboti, ki je največja sejemska prireditev roko-delcev v Pomurju, je razstavilo svoje izdelke rekordno število obrtnikov iz Slovenije in Hrvaške, pa tudi iz drugih republik.

NEGOVA — Med gradovi v severovhodni Sloveniji je v zadnjih desetletjih zob časa močno načel tudi mogočno grajsko poslopje v Negovi pri Gornji Radgoni. Obnove tega gradu se je lotila mladina. Tu bodo potlej dobili svoj stalni sedež: Glasbena mladina Slovenije, slikarska kolonija združenih likovnih skupin Slovenije ter tabor ljubiteljev starin.

NOVA GORICA — Prizadrevni člani kluba starih goriških študentov so v Erjavčevem drevoredu v Novi Gorici odkrili že sedmi doprtni kip. Tokrat so tako počastili spomin na pesnika dr. Alojza Gradnika, ki je bil doma iz Medane v Brdih.

NOVO MESTO — Tu je bila prva predstava filma „Ljudje na Krki“. Film prikazuje življenje in navade prebivalcev Dolenjske.

ODRANCI — Tu so pred nedavnim odprli šest kilometrov asfaltirane ceste. Zdaj imajo v tem, poleg Beltincev največjem podeželskem kraju v Pomurju asfaltirane vse ceste.

PIVKA — Na tekmovanju industrijskih gasilskih enot iz Primorske je sodelovalo več kot 200 gasilcev, ki so se pomerili v gasilskih disciplinah in v teku štafet. Med moškimi ekipami je zmagala enota tovarne pohišstva MEBLO. Med ženskimi enotami je bila tudi najboljša enota novogoriškega MEBLA.

PODSREDA — Tu so odkrili spominsko ploščo pesniku Antonu Aškercu, ki je bil tukaj nekaj časa kaplan in takrat napisal nekaj svojih najlepših pesmi.

PTUJ — V Ptuj so odprli nov predelovalni center za grozdje.

PTUJ — Najstarejša Ptujčanka Marija Hrženjak iz Langusove ulice je

cerkveno-državnimi pogodbami starega kova, kot jih je Vatikan doslej sklepal, stisnjen kot šibkejši partner v oklep dogovorov. Bal se je konkordata, ki bi Cerkvi vzel neodvisnost in bi jo pred narodom naredil za zaveznico oblasti. „Kar smo vedno želeli, in to bo usmerjalo tudi prihodnjo vzhodno politiko Vatikana, je vzorec ločitve Cerkve in države kot v Franciji ali v ZDA. Oblast naj ostane pri državi, mi nečemo od države ne posebnih pravic, ne denarja. Od nje hočemo le priznanje zakonitosti Cerkve in katoličanov kot enakopravnih občanov. Nočemo nikakršnega vmešavanja Cerkve v politiko in nikakršnega državnega vmešavanja v delo Cerkve, marveč neodvisnost. Država pa bi rada danes privezala Cerkev nase, postala prek vatikanskega nuncijskega varuha njen varuh in tega porabljala kot pobožno pomirjevalno orodje.“

Süddeutsche Zeitung, München, 28./29. oktobra 1978.

IZVOLITEV WOJTYLA — SIGNAL ZA KOMUNIZEM

V severno-ameriškem glavnem mestu je splošno mnenje, da lahko izvolitev krakovskega kardinala odpre nove razburljive možnosti v razmerju Vzhod-Zahod. Ameriški diplomatje in škofje, ki so kardinala Wojtyla spoznali med njegovima obiskoma v Ameriki ali pa na Poljskem, enodušno poudarjajo, da je bil na vrh katoliške Cerkve poklican mož, ki natančno pozna komunizem in se je odločen upreti slehernemu poskusu, da bi komunizem razširil svoj vpliv. Toliko je treba razumeti njegovo izvolitev tudi kot signal za komunizem, da se je katoliška Cerkev pripravljena bojevati proti razkristjanjevalnim silam komunizma in storiti vse, da Cerkev v komunističnih deželah ostanejo odprte ali pa jih spet odprejo.

Poleg tega omenjajo, da je papež Janez Pavel II. v svojem dolgotrajnem kočljivem delovanju kot kardinal v deželi, katere Cerkev je kljub dolgi komunistični vladni ostala vplivna in polna življenjske moči, razvil tenak politični čut, da je v umetnosti diplomacije zelo doma in da ima tako odličen politični razum, da bo verjetno tudi z vprašanjem evrokomunizma v Italiji in v drugih evropskih deželah lahko opravil.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 18. oktobra 1978.

Janez Pavel II. prav gotovo ne bo oznanjal pridigarske križarske vojne proti komunizmu po vzorcu politične gonje. Iz njegovih besed vemo, da daje pred vso diplomacijo prednost duhovnemu razpravljanju z marksistično protivero. Zanj je komunizem predvsem nauk, ki hoče nad človekom popolnoma zagospodovati in ga odtegniti od vere. Prav dobro zna razlikovati med njegovimi zastopniki in med množicami, ki gredo za obljubami komunistične partije. Pričakovati je, da bo novi papež z ugle-dom, ki ga nima nihče drug, nastopil za človeka v njegovi resnični podobi in za človekove pravice po vsem svetu.

Rheinischer Merkur, Köln, 3. novembra 1978.

PAPEŽ IN ČLOVEKOVE PRAVICE

Ne le na Poljskem je čutiti nemir. Čutiti ga je v vsem socialističnem taboru. Zakaj ta bojazen?

Najprej zato, ker pozna Janez Pavel II. komunizem od znotraj, doživel ga je, ob raznih priložnostih se je z njim dajal. Njega ne bo mogoče varati z igranim predstavljanjem socialistične resničnosti.

Dalje se sprašujejo v moskovskem taboru, kaj bo z vatikansko vzhodno politiko. Brez dvoma se bo Janez Pavel II. potrudil, da bo dosedanje nadaljeval, na noben način pa ne bo popustil v načelnih vprašanjih in ne bo — to kaže njegova življenjska pot — zapiral oči pred morebitnimi dejanji proti dostojanstvu občanov v teh deželah, da bi s tem morda dosegel kakšne diplomatske uspehe. To je posebno občutljiva točka. Kremelj in njegovi zavezniki so bili zaradi Carterjeve politike človekovih pravic vsi iz sebe, jezni in razdraženi. Odslej je tu papež, ki bo z vsaj tolikšno neustrašenostjo, pa še z bistveno večjo duhovno močjo oznanjal, da mora veljati spoštovanje človekovih pravic povsod kot brezpogojno

načelo. Ali bodo v njegovem primeru prav tako lahko govorili o „vmešavanju v notranje zadeve“?

Dejansko je že jasno, da bo izvolitev kardinala Wojtyła za papeža potisnila socialistični tabor še bolj v svetovnonazorsko obrambo.

Figaro, Pariz, 19. oktobra 1978.

NOV POGUM PRI KATOLIČANIH V VZHODNI IN JUŽNOVZHODNI EVROPI

Prav nobenega dvoma ni, da je izvolitev papeža sprožila med katoličani vseh vzhodnih in južnovzhodnih dežel Evrope ogromno navdušenje. Izvolitev imajo za eno najmočnejših znamenj povezanosti, ki jo je pokazal krščanski Zahod zadnja leta ali celo desetletja vzhodni Evropi. Samo dejstvo izvolitve naj bi imelo za posledico vsaj moralno, če ne tudi politično okrepitev katolicizma v komunističnih deželah. Verniki čutijo nov zagon in se imajo za potrjene v svojem vztrajanju.

Kmalu bo nastalo vprašanje, kako bodo komunistične vlade sprejele ta položaj. Njihov cilj je bil doslej, Cerkev narediti za urejeno „duhovniško Cerkev“, na eni strani s pomočjo možne oplačitve škofov, na drugi strani pa s pomočjo podpiranja duhovnikov, pripravljenih za sodelovanje, z uslugami, kot je socialno zavarovanje in podobno, a z le malo možnostmi za dušno pastirstvo in dela z laiki. Z ločitvijo organizirane Cerkve od vernikov so, se zdi, komunisti upali, da bodo Cerkvi sčasoma izpod nog tako rekoč izpodmaknjena tla.

Tej politiki so se škofje in večina duhovnikov v komunističnih deželah, vključno v Jugoslaviji, stalno upirali. Škofje so bili pogosto mnenja, da je vzhodna politika Vatikana, ki jo je vodil nadškof Casaroli, voda na mlin komunističnim stremljenjem; zato je naletel Casaroli pri večini zborov škofov v vzhodni Evropi na dvom in odklonitev. Vatikan je, kot se zdi, menil, da je važna predvsem določitev nekega pravnega položaja: ta bo dal Cerkvi na dolgo roko največje upanje, da bo preživela. Zbori škofov pa so se iz spoznanja krajevnih razmer redno nagibali k mnenju, da lahko obdrži Cerkev z bojevitejšo držo na dolgo roko boljši položaj, kot se zdi Vatikanu.

Komunistični režimi so zadnji čas Vatikan počastili in priznali z izrazi spoštovanja in z visokimi obiski; od te smeri se bodo le stežka spet umaknili. Na drugi strani pa pričakujejo v vzhodni Evropi, da bo imel novi papež za stališča narodnih zborov škofov več razumevanja, kot ga je bil zmožen Casaroli.

Celó v Jugoslaviji je dal pred kratkim predsednik ljudskofrontne organizacije Kurtović izrazito dvoumno izjavo o razmerju do Cerkve. Pohvalil je dobre odnose med državo in Cerkvijo v Sloveniji, jasno je pa pokazal svojo nevoljo nad zasidranostjo Cerkve v ljudstvu, kot se kaže predvsem na Hrvaškem. Istočasno je objavila revija *Nin* preračunano izpeklano anketo, ki je prišla do sklepa, da slej ko prej ni mogoče vernikom kot državljanom polno zaupati. Hrvaški škofje so se pokazali zadnji čas posebno občutljivi glede pojavov v cerkvenem življenju, ki jih ne morejo polnoma nadzirati.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 18. oktobra 1978.

JUGOSLOVANI MORAJO PAS ZATEGNITI

600.000 jugoslovanskih delavcev se mora od 1. novembra zadovoljiti s po zakonu določeno najmanjšo plačo, ker so njihova podjetja zadolžena. Najmanjša plača znaša po različnih pokrajinah okrog 270 mark na mesec.

Številna podjetja so že dolgo časa nedonosna. 1. novembra naj bi stopil v veljavo nov zakon, ki jim bo prepovedoval izplačevati polne plače, dokler gospodarijo z izgubo. Jugoslovanski gospodarski tisk je ugotovil, da se kakšna desetina podjetij nahaja v „strašnem“ stanju.

Süddeutsche Zeitung, München, 24. oktobra 1978.

pred kratkim obhajala visoki jubilej, dopolnila je sto let.

RADENCI — V zdravilišču Radenska je taka gneča, da so sobe v hotelu „Radin“ in v drugih zdraviliških stavbah oddane že do 15. januarja 1979.

STOJNO SELO — Tu je edini mešani pevski zbor v šmarški občini. Pred meseci se je združilo približno štirideset fantov, deklet, žen in mož, ki jih družijo ljubezen do lepega petja. Glasbeni vodja je učiteljica Darja Madžarec.

ŠMARJE PRI JELŠAH — V Šmarju deluje kinoteka, ki je poleg ljubljanske edina v Sloveniji. Zato je gotovo nova kinodvorana s 340 sedeži, ki so jo dobili Šmarčani, veliko priznanje za njihovo dejavnost.

TOLMIN — Na pobudo novogoriškega spomeniškega varstva so začeli zbirati sredstva za obnovitev močno propadajočega kulturno-zgodovinskega spomenika Javorce „Ruske kapelice“.

TRŽIČ — Na Gorenjskem se je v prizadevanje za čistejšo in bolj urejeno okolje letos vključilo kar 43 turističnih društev. Uspeh ni izostal, saj so marsikje precej napravili za boljšo urejenost krajev in pokrajine.

VELKA — V Velki so obnovili 90 let staro osnovno šolo, gradijo pa še nov prizidek, v katerem bodo tri učilnice, šolska kuhinja in večnamenski prostor.

VIŠNJA GORA — V novi višnjegorski dvorani, ki so jo odprli ob 500-letnici mesta Višnja gora, so pripravili zanimivo razstavo „Slike in zanimivosti Višnje gore“.

ZATOLMIN — Iz Zatolmina so pred kratkim v smeri proti Tolminu postavili novo cestno razsvetljavo.

ZGORNJA KUNGOTA — Člani gasilskega društva Zgornja Kungota bod kupili gasilsko vozilo-cesterno TAM z vsem potrebnim orodjem in opremo, kar je velika pridobitev za varnost pred požari.

vse naše ljudstvo je bilo ljubeznivo

(iz knjige Naše vedenje)

Slovenskemu človeku je bilo prijazno vedenje prirojeno. Kdor je doživel slovensko vas in slovenskega kmeta, se z domotožjem spominja pristrčnega pa tudi veljavnega pozdravljanja, srečanj, ob katerih se je zmeraj reklo nekaj prijaznih besed, izročevanja za god in za praznike, izpovedovanja sočutja ob nesrečah in smrti.

Spomniš se skupne molitve pred jedjo, po jedi, pred spanjem, spoštovanja kruha, urejenega, čednega uživanja hrane, ko pride vkup vasa družina, lepega ravnanja z živino, tehničnih, izrazno in vsebinsko bogatih pogovorov brez dvojnih smislov, nesnažnosti in namigov, spomniš se velike kmečke omike in srčne ter splošne kulture, spodobnega in lepega oblačenja, spoštljivega vedenja med zakonci, vedenja do otrok, do pomoči potrebnih (berač ni smel praznih rok od hiše), do duhovnika, učitelja in zdravnika, da, tudi do cvetja, do svetniških podob in razpel in znamenj, do starih navad, do praznikov in radovanja s petjem, pitjem in plesom. Vse to urejeno, vse to plemenito, vse dano pod mero.

In odpri zbirko narodnih pesmi pa boš našel na kupu lepoto pozdravov in spoštljivost nagovorov, boš našel žlahtno preprostost vedenja slovenskih ljudi — fant do dekleta, mož do žene, mladi do starih, sosedje med sabo, otroci, mladi in stari do Boga in Marije — boš videl lepo vedenje brez šol, brez bontona, a s srcem in dušo, ko so ju očistili delo, trpljenje, ljubezen.

Človek je v stiku s stvarmi in bitji, troštajo ga ptice, ribice, dreva, ki pri cesti rastejo, zvezde in zemlja zemljica in Marija z Jezusom.

Imejmo radi svojega bližnjega. Spoštujmo njegovo prepričanje. Če je v stiski, mu moramo pomagati. Moramo mu lajšati, ne greniti življenje.

Verujmo v človeka.

Imejmo radi otroke, častimo ženske in stare ljudi, spoštujmo mrtve, spominjamo se jih.

Bodimo ljubeznivi, široki, demokratični.

Ne hodimo kot tujci drug mimo drugega. Je tako težko pozdraviti, se nasmehniti, opravičiti, prijazno pogledati?

Bodimo dobri sosedje, pomagajmo si, ohranjajmo staro, lepo navado gostoljublja. Bodimo radodarni rok in odprtega srca.

Spoštujmo vse, ki dobro v srcu mislijo in delajo za bližnjega.

Vse naše ravnanje naj vodi za vest, da smo vsi ljudje enaki.

Ne ponižujmo se, a ne bodimo oblastni, domišljavi in napihnjeni. Bodimo kakor otroci, pravi sveto pismo.

Odločno zavračajmo krivico in nasilje.

Živimo pogumno!

Bodimo delavni.

Bodimo zmerni.

Bodimo snažni.

Bodimo preprosti.

Bodimo zvesti.

Bodimo svobodni.

Bodimo pokonci ljudje.

Imejmo radi ta svet, branimo in varujmo živali, rastline, naravo.

Skrbimo ne le za telo, ampak še bolj za dušo.

Če hočemo biti srečni, delajmo tako, da bo naše življenje tudi na znotraj bogato.

Če verujemo, tudi živimo po veri! Častimo Boga ne le z molitvijo, ampak s poštenim življenjem. Molitev je razgibanost duše, ne ustnic.

Bog bodi naša moč. Naj nam pomaga, da bomo dobri. Da bomo vredni njegove podobe, ki nas je z njo počastil.

humor - uvožen od doma

DIREKTOR DIREKTORJEM:
„NEMOGOČE JE, DA BI POSLOVALI Z IZGUBO, ČE PA IMAMO TAKO KRASNE PLAČE!“

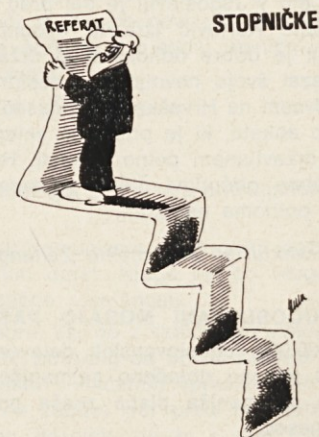
„Tovariši, ali bi se lahko pred sestankom sporazumeli, o čem se na sestanku ne bomo sporazumeli?“

ZDI SE MI ZELO ČUDNO, DA V DEŽELI, KJER JE BITI DELAVEC NAJVEČJA ČAST, OTROKE STRAŠIMO S TEM: „ČE SE NE BOŠ PRIDNO UČIL, BOŠ ŠEL ZA DELAVCA!“

Pri nas ceste dvakrat solimo: prvič med gradnjo, drugič med sneženjem.

ČUDNO JE, DA TISTE, KI PRED NADREJENIMI NAJBOLJ UPOGIBAJO HRBET, NAJMANJ NATOVORIJO.

Tovariši, kaj boste pa z menoj, ki sem neupravičeno reven?

Po Pavlihi

Miličnik študentu: „Vaše ime?“

„Janez Zor.“

„Ne mislite, da me boste speljali na led!“

„No, če ne verjamete, pa napišite Franc Saleški Finžgar!“

„Ste videli? Le zakaj mi niste mogli imena takoj po pravici povedati?“

„Kaj res niste mogli več rešiti svojega prijatelja, ki je končal pri ljudožrcih?“

„Žal ne več. Ko sem tja prišel, je bilo njegovo ime na jedilnem listu že prečrtano.“

„Kaj nisem v svoji drami poteze tatov dovršeno izdelal?“ vpraša mlad pisatelj nekega kritika.

„Ja, celó to, kar govorijo, je ukradeno.“

„Mama, ali čarovnice lahko letajo?“

„Saj čarovnic sploh ni.“

„To že vem, ampak ali lahko letajo?“

Zdravnik možu: „Vaša žena mi ni čisto nič všeč.“

Mož: „Meni tudi ne, gospod doktor, ampak ko bi vi vedeli, koliko denarja ima!“

Popotnik gleda, kako odlaga kmet na vrtu gnoj.

„Oprostite, kam pa odlagate gnoj?“

„Na jagode.“

„Čudno, mi pa dajemo na jagode vedno smetano.“

Na programu kmetijske razstave je stalo:

Ob 10 uri: Prihod govedi.

Ob 11 uri: Sprejem častnih gostov.

Ob 12 uri: Skupno kosilo.

V škotski kuharski knjigi se začne recept za palačinke takole:

„Sposodiš si dve jajci...“

ščepec smeha

„Tomažek, kaj si storil Marički, da joče?“

„Nič, le borovnice sem ji pomagal jesti.“

Škot je bral v neki osmrtnici stavek: „Vsa zdravniška pomoč je bila zastonj.“ Skočil je pokonci in vzkliknil: „Naslov tega zdravnika moram dobiti!“

Zobozdravnik je vrtal in vrtal v zob in končno vprašal pacienta: „Ali imate tu zlato plomba?“

„Ne, to je gumb od ovratnika.“

„Zakaj me ne vprašaš, kaj mi je?“

„Kaj ti je?“

„Oh, ne sprašuj!“

„Zakaj pravijo tvojemu šefu slepič?“

„Ker je vedno razdražen in popolnoma odveč.“

Na onem svetu sta se srečala ruski car Nikolaj in Hruščov.

„Kako je danes z delom v Rusiji?“ je vprašal car Hruščova.

„Slabo: velika brezposelnost, kot v tvojih časih.“

„In kaj počnete danes z nosprotniki oblasti?“

„Pošiljamo jih v Sibirijo, kot v tvojih časih.“

„In ljudje še tako pijejo vodo?“

„Še, kot v tvojih časih. Le da ima vodka namesto prejšnjih 38 odstotkov alkohola zdaj 40.“

„Pa je bilo vredno delati za 2 procenta revolucijo?“

Mladi berlinski prodajalec časopisov kriči: „Velikanska goljufija v Berlinu! Že 47 žrtev!“

Starejši gospod kupi od nje ga časopis. Po nekaj korakih opazi, da mu je prodal starega. Že se obrne, da se mu bo pritožil, ko ga zasliši kričati: „Velikanska goljufija v Berlinu! Že 48 žrtev!“

Da so zakonski prepiri že od nekdaj na svetu, spoznamo po tem, ker izkopljejo arheologi mnogo več zdrobljenih loncev kot pa celih.

Po nakupu pravi žena možu: „Na, vzemi ti otroka v roke, kozarce daj pa meni — saj tebi pade vse iz rok!“

„Ugotovili smo torej,“ pravi učitelj učencem in učenkam, „da so moški možgani večji od ženskih. Kaj sledi iz tega?“

Neka učenka: „Da torej pamet ni odvisna od velikosti možganov.“

Tatjana dobi od tete nekaj drobiža. Molče ga vzame.

„Tatjana,“ jo pokara mama, „kako se reče?“

Tatjana molči.

„Kaj rečem jaz, kadar mi da ata denar?“

„Ali je to vse?“

V parlamentu.

Poslanka nekemu poslancu: „Ko bi bila jaz vaša žena, bi vam dala strupa v kavo.“

„In ko bi bila vi moja žena,“ je ta odgovoril, „bi jaz tisto kavo spil.“

ivan tavčar

janez sonce

zgodovinska novela

Julija 1660 se je v Ljubljani poročil vitez Janez Sonce z lepo Ano Rozino, hčerko bogatega ljubljanskega ranarja. Turjaški plemič Jurij Ljudevit se je vanjo zaljubil in jo ugrabil ter jo dal odpeljati na Turjak. Za to je zvedel vitez Sonce in pridobil rokovnjača Kljukca, da mu bo pomagal ujeti Jurija Ljudevita na poti na Turjak in odpeljati Ano Rozino z gradu.

Prvo noč je čakala vsa družba — Sonce, Kljukčev nečak študent Vid, Kljukec in tovariši — v gozdu pod Turjakom na Jurija Ljudevita — zaman. Ta je moral ostati zaradi cesarjevega prihoda v Ljubljani. Drugo jutro sta se odpravila Janez Sonce, oblečen v frančiškansko kuto, in dijak Vid, z vrečo na rami, na grad, kot da bi pobirala pšenico za samostan.

Ta dva sta prispela pred grajska vrata in se napotila, potem ko sta prestopila most, na tisto ozko, temno, niti okroglo, niti štirioglo dvorišče, ki pričuje, da so Turjačani zidali svoj grad počasi, polagoma; tedaj so prikrpali k prvotnemu splotju novo poslopje in potem k temu zopet drugo, tako da se je končno nagrmadilo zidovja, ki je sicer v zvezi med seboj, ker je zidar tako hotel, ki pa nima v svojem slogu nikake harmonije.

Nikjer ni bilo slišati človeka. Samo tam v kotu je zalajal pes ob verigi in se zaganjal proti prišlecema. A kmalu se je zopet umiril in grčaje legel na slamo tik utice. Naša znanca sta obstala sredi dvorišča in opazovala okna, če bi se prikazal kak človeški obraz. Precej časa je preteklo, a vendar se ni nihče prikazal. Šele potem, ko se je pes znova pognal ob svoji verigi in nekolikokrat grdo zatulil v zrak, se je zaslíšal nekje v poslopju hripav glas: „Kaj vraga renčiš spodaj, prekleta pasja dlaka!“

In ko je pes še vedno tulil, so se zaslíšali zgoraj po podniku težki koraki in čutilo se je rožljanje meča in ostrog.

„S svojim mečem ti bom preštel rebra, da boš črno gledal kakor peklenski zmaj! Tiho bodi!“

Po stopnicah navzdol se je privilil trebušen mož s širokim klobukom na glavi in z dolgim silnim mečem ob strani. Ž njim je rožljaj po kamnitih stopnicah in neprestano se je togotil nad psom, ki ga je bil premotil v jutranjem počitku. Ko je ugledal kapucina, je glas takoj umiril ter rahlo in mehko spregovoril: „Santo padre, santo padre!“

Snel je širok klobuk z glave in priložil v nekakem svetem navdušenju do doždevnega meniha, padel pred njim na kolena in mu z gorečnostjo poljubil roko.

„To je španjolska navada, sveti oče,“ je govoril ponižno, „to je španjolska navada. Ko sem še služil v nemški vojski, nam je dejal senjor Montez, naš slavni zapovednik, sto in stokrat: ‚Otroci, kadar srečate svetega služabnika božje Cerkve, tedaj raz konja in na kolena!‘ In dostavil je še tudi: ‚Kadar pa srečate Lutrovega hlapca, tedaj mu z mečem prerinite trebuh, ker drugega ne zasluži!‘ Po tej španjolski navadi se vedem vselej, kadar stopim v dotik z božjim duhovnikom.“

Vstal je in si brisal prašna kolena. Tu sta imela naša znanca priliko opazovati, da je bil ta hišni maršalek zapuščenega gradu že v sivi starosti in da je nosil obraz, na katerem so bakrene lise pričevale, da je lastnik tega obraza vdan pijači. Motno oko je dalje pričevalo, da je mož pil že na vse

jutro in da se nahaja v tisti prijetni navdušenosti, ki jo daje prva, še ne popolnoma razvita pijanost.

„Vi ste bili v nemških vojskah?“ je vitez vprašal.

„Hvala za vprašanje, sveti oče. V vojskah in moritvah. Da bi Tomaž Ručigaj spil še toliko sodov sladkega vina, kolikokrat je stal v sovražnem ognju, oj, potem bi imel prijetne dneve v svoji starosti. Pa kaj hočem, ko ne gre, ko ne gre!“

„Vi ste Tomaž Ručigaj. Dobro ime imate kot vojak in mnogo sem že čul praviti o vaši hrabrosti.“

Vitez Sonce je lagal, ker do tistega trenutka ni še nikdar čul besedice o Tomažu Ručigaju. A ta laž je dobro dejala gospodu Tomažu.

„Vi ste že čuli o meni? Morda so vam pravili o mojih tercah, ki so bile še celo med Španjolci imenitne. Hé, ali ste kaj čuli o njih? Oj, to so bili časi, to so bili časi!“

Prikazala se mu je debela solza iz očesa.

„Če bi mi bil kdo pravil takrat, ko sem se z Wallensteinom drvil za Švedi ter sem bil za Valonci in Španjolci najboljši jezdec v celi armadi, da bom na svoje stare dni ležal v tem podrtem gradu in vzdihoval vsak dan za kapljo kislega vina, tako mi moje grešne duše in vseh hudičev pekla, bi ga bil prebodel z mečem, da bi ne bil nikdar več odpiral ust.“

Potem je napravil velik križ čez jezni obraz.

„Ne zamerite mi, sveti oče, da kolnem! A časih mora kleti najpobožnejši človek. Pa kaj bomo tu stali na mrazu in hladu. Vstopite v našo hišo, duhovni oče, in blagoslovite jo kakor je španjolska navada!“

Po stopnicah ju je vodil navzgor.

„Imam gorko gnezdo tu gori. Za mizo bomo sedli in na mizo prinesli vina in še kaj drugega. In če vam bo všeč, sveti oče, bomo spregovorili katero o davno preteklih časih in o vojskah in o prijetnih jahanjih po širokem svetu.“

Na hodniku jim je prišla naproti mlada dekla cvetočega lica in žarečega pogleda.

„Hej, Marjanica, mojega srca roža in moje duše studenec, ali dobro kuhaš? Pristavi k ognju še dva velika lonca in napolni ju z mesom do vrha! Poštene goste ima-

mo in sam Bog nama jih je poslal pod streho."

Marjanica je poljubila menihu roko. Ko je bila odšla po hodniku v kuhinjo, je Tomaž Ručigaj kričal za njo: „Naj se ti ne smili zabela in ne piščeta v kurniku! Kaj takega ne boš doživela tako skoro, Marjanica, mojega srca zaklad in tolažba."

Ko je bilo dekle izginilo, se je obrnil k menihu in spregovoril: „Pošteno dekle je, santo padre, in dobrega imena. Če sem tako sladak ž njo, nikari misliti, da imam kaj ž njo. To je španjolska navada. In don Montez nam je pravil sto in stokrat: kdor je možak in poštenjak, ta je z žensko sladak. To je dobra španjolska navada."

Vstopili so v malo, zakajeno in nizko sobico. Imela je edino okno, pri katerem se je videlo na dvorišče.

Tomaž Ručigaj je posadil meniha za mizo, dijaku pa je odkazal mesto na klopi tik vrat, govoreč: „Za vrata sedi, dečak, in poslušaj, kaj bodo pametni možje govorili! Ne štej nama žlic pred usti in čakaj ponižno, dokler ne pride z ostanki vrsta nate! Ali niso to poštene nauki, ki mu jih dajem, sveti oče?"

Vid je sedel za vrata.

„Nauki so dobri, capitano, a saj poznate mlado kri. Preleta se rada in težko tiči na enem in istem mestu. Kaj, ko bi mu odsekali kos kruha in ga spodili potem na dvorišče ali pred grad, kjer naj počenja, kar se mu ljubi. Tudi ni, da bi otročaj poslušal vsako besedo, ki jo spregovoré odrasli možje. Ni li to tudi vaše mnenje, capitano?"

„Capitano" Ručigaj se je čutil močno počaščenega po novem naslovu. Z velikim nožem je odrezal mogočen kos od hleba, ležečega na mizi.

„Tu imaš, dečak, in jej! Potem pa stori, kar ti je ukazal sveti oče! Poljubi mu roko in odrini!"

Vid je pristopil in poljubil menihu roko.

„Malo okrog poglej!" je le-tá govoril, „in malo se odpočij! Kaj takega ne boš skoro doživel, da bi ti bil turjaški grad na stežaj odprt. Vsak kamen preglej in v spomin si ga zapiši! Vsak kamen pripoveduje o slavi mogočnega turjaškega rodu, ki naj ga Bog blagoslovi. Odrini in imej odprte oči, da ne boš nikdar pozabil, kdaj ti je naš capitano dodelil vstop v ta presлавni grad!"

ni in imej odprte oči, da ne boš nikdar pozabil, kdaj ti je naš capitano dodelil vstop v ta presлавni grad!"

Dijak in vitez sta se ujela s pogledi in zadnji je bil prepričan, da mu bo mladi tovariš pazno ogledal grad in njega posebnosti.

Komaj je bil dijak zapustil sobico, je odprl Tomaž Ručigaj omaro v steni in iz nje vzel veliko majoliko, polno vina.

„Danes sem sam doma, santo padre, in lahko se malo oddahnem. Vse je šlo cesarja gledat, a jaz sem ostal doma. Kaj mi če cesar, ko sem se vendar že tolikokrat bojeval v armadah, katerim je zapovedoval sam cesar. Kje so časi, kje so časi, tisti časi!"

Nalil je vina v kupo in jo na hip izpraznil. Tudi menihu je nalil.

„Kisla je kapljica, santo padre, a če vam rečem, da še take nimam vsak dan, mi ne boste hoteli verovati."

„Ni mogoče," se je začudil Sonce.

„In vendar je tako, sveti oče," je pritrdjeval Tomaž Ručigaj. „Kadar je oskrbnik doma, tedaj pretekó tedni in tedni, da dobim kaj moče v grlo. Ej, naša gospoda je nehvaležna gospoda. Dokler si mlad in trden, hoče, da se pehaš in trudiš za njo, da ti jezik moli iz ust kakor psu o vročini. Če pa ostaraš, te lepo pozabijo, prav kakor tudi pozabijo na starega psa."

„Res je tako," je dejal menih, „a mene vendar veseli, da sem vas spoznal danes, senjor capitano."

„To je še moja edina tolažba, da pride časih kak pameten človek k nam, ki ni tak kot ta kisla gospoda. Zaradi nje se mora človek vedno jeziti ali pa greh delati."

„Ha, ha," se je smejal kapucinec, „vi morate za svojo gospodo tudi greh delati. Kaj mi ne pravite? Ta je pa smešna, capitano!"

„Nič smešna, santo padre. Resnična in pravična je. Ko bi vam jaz hotel vse povedati."

Umevno je, da je Tomaž Ručigaj ves ta čas prav pridno pil in da se mu je pričelo na licih žareti, kakor se žari gorovju pred vstajajočim soncem. Vitez Sonce je z radostjo opazoval, kako je Tomaž Ručigaj vedno bolj v pijanost gazil, in bil je prepričan, da se bo

temu zvestemu slugi turjaških grofov jezik razvozlat, tako da bo morada vse zvedel, kar je hotelo njegovo kipeče srce zvedeti.

„Tako stari in zvesti služabniki," je pričel, „kakor ste vi, capitano Tomaž, zvedo marsikaj, kar se godi v hiši, v gradu in kar tlači gospodu srce in dušo."

„Resnica, resnica, padre," je gonil Ručigaj. „Marsikaj vem, o čemer bi vedelo mične reči pripovedovati kamenje v teh zidinah. He, he! Ali poznate tisto kislico, tisto bledolično stvar, tistega Jurija Ljudevita, ki Turjačane spodjeda in jim manjša imetje? He, poznate ga li, santo padre?"

„Poznam ga."

„Koliko je ljudi, ki vedo, kako je ta žival na svet prilezla? He, povejte mi, koliko jih je, santo padre! Veste li vi, kako je Jurij Ljudevit na svet prišel?"

„Ne vem."

„Vidite, ne veste. In ste vendar svet in učen mož. Tomaž Ručigaj pa ve, he, he, he!"

„Čul sem že, da ste uživali zaupanje turjaških gospodov, senjor."

„Da, da, sveti oče. Ko smo stali v boju proti Benečanom, sem bil z Janezom Vajkardom na Goriškem. In lahko zastavim svoje življenje.

dalje na 33. strani

slovinci po evropi

anglija

V Bedfordu deluje že vrsto let *misijonski krožek*, ki ga z vso zavzetostjo vodi ga. Rehbergerjeva. Mnogi slovenski misijonarji, zlasti slovenski jezuiti, se Rehbergerjeve družine in vseh Bedfordčanov-Slovencev s hvaležnostjo spominjajo.

A ne samo Slovenci iz Bedforda, tudi mnogi rojaki iz cele Britanske pošiljajo svoj redni letni misijonski prispevek. Naj ponovno izrazimo še na tem mestu našo hvaležnost in priznanje! Dejstvo samo kliče — posnemanja vredno!

Na letošnjo *misijonsko nedeljo* v oktobru smo imeli spet naše misijonsko srečanje. Pri maši smo z veseljem pozdravili g. kaplana Jožeta Dolenca, ki se mudi nekaj časa na Angleškem.

Glavna izražena misel pri maši: Skrbimo, da bo živi Bog med nami, po stari, na žalost preveč odmaknjeni resnici: kjer je ljubezen, tam je Bog. On je vendar glavni Misijonar, ki ga vsak človek dobre

volje išče, želi in sprejme. Z našo medsebojno ljubeznijo mu pripravimo pot med nas!

Po maši smo imeli tradicionalno misijonsko tombolo in srečolov. Glavne dobitke so tokrat ujeli zvesti rojaki iz bližnjega Coventry-ja. Gostoljubnost dragih bedfordskih gospodinj je bila spet krepko potrjena; kar zavračevali smo z odhodom — vsak v svoj kraj — v Kempston, Nuneaton, London itd.

In še to naj povemo, da smo se pred Gospodom spomnili vseh naših rojakov, doma in po svetu.

o

Poročilo Slovenskega kulturnega društva: Poslavljam se od leta 1978 in zato je dobro, da pogledamo nazaj ter precenimo delo, ki smo ga v tem letu opravili za Boga, svoj narod, kakor tudi za sebe.

Na splošno je leto 1978 za Slovence na tem otoku bilo bogato. Bog nas je blagoslavljal s svojo dobroto. Dokler smo bili brez svojega duhovnika, so nam tukajšnji gospodje pomagali, da smo se lahko zbirali pri slovenskih mašah. — Slovensko društvo pa je skrbelo, da je slovenski živelj zaživel po vsej Veliki Britaniji. Skromno delo, vendar pa pomembno, posebej še zato, ker tudi takih med nami ne manjka, ki hočejo vsako dobro delo ovirati. Vendar pa tudi taki ljudje zaslužijo nekaj pohvale. S svojim rovarjenjem proti našemu društvu, so namreč pripomogli, da se je število članov od lanskega leta pa do danes podvojilo.

Naloga Slovenskega društva je: zbirati v svoj krog vse dobro misleče Slovence in njihove svojce, pomagati Cerkvi in svojim duhovnikom, prirejati zabave, kjer si lahko poživimo narodni čut.

V „Naši luči“ ste lahko skozi leta čitali, kaj se je na tem otoku med Slovenci godilo.

Naš novi župnik, gospod Ludvik Rot, je s pravo očetovsko dobroto pripomogel, da smo lažje preboleli odhod gospoda msgr. Kunstlja, ki je za nas skrbel 30 let.

Ko smo še čakali na gospoda Rota, sem od časa do časa slišal: „Novega župnika pa bomo ,mo-

nopolizirali.“ Zdaj, ko že večina Slovencev pozna tega mladega in dobrega gospoda, pa se mi trdno zdi, da je njegova nepristranska dobrota „monopolizirala“ naša srca. To bo prav gotovo tudi koristilo marsikateri duši.

Na Silvestrovo pa se bomo zbrali v župnišču na Midland Rd. v Bedfordu po sv. maši, ki bo ob 8. uri zvečer.

Vsem rojakom, kjer koli živite, želimo vesele božične praznike in sreče polno novo leto 1979.

F. R.

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — Uršulinska cerkev in prostor v Zollamtstraße sta središče našega slovenskega življenja v Linzu. Cerkev nas zbira k božji službi, klub k zabavi. Vedno ima kdo rojstni dan ali god, ki ga potem primerno proslavimo.

V nedeljo, 29. oktobra, smo se posebej spominjali *dveh obletnic*. Najprej 130-letnice, kar so naši predniki postavili zahtevo po „Združenji Sloveniji“ in smo dobili slovensko zastavo, ki je bila prej zastava kranjskih deželnih stanov.

Potem smo proslavili 60-letnico osvoboditve izpod nemškega jarma. Nacionalno-liberalna nemško-avstrijska vlada na Dunaju, ki jo je podpirala enako misleča vlada v Berlinu, si je z vsemi močmi prizadevala, da bi ustvarila nemški most med Dunajem in Jadranskim morjem, kar bi povzročilo izginotje Slovencev s površja zemlje. Cerkev in duhovniki so pomagali ljudstvu, da ni tako daleč prišlo. Cerkev je ustanavljala šole, budila narodno zavest in tako ohranila narod pri življenju. Slovenci se morajo tega zavedati in biti Cerkvi hvaležni. — Pevci so po govoru zapeli nekaj domoljubnih pesmi.

1. novembra smo se spomnili *naših mrtvih* na pokopališču v St. Martinu, kjer je pokopanih tudi ne-

kaj desetih Slovencev. Ker je bilo vreme dosti toplo, se nas je kar lepo število zbralo in smo se z molitvijo ter pesmijo spomnili posebej še vseh žrtev zadnje vojne. Ob spominu nanjo se nam vsem vsiljuje Prešernov verz: „Kako strašna slepota je človeka!“

V našem centru smo 12. novembra praznovali sv. Martina. Eden od naših dobrih Prekmurcev je praznoval svoj god in tudi naročil pijačo. Kar veselo je bilo.

Slovenske narodne noše so bile povabljeni v župnijo Kristusa Kralja na Urfahru. Pri prireditvi za stare so nastopili s petjem. Živobarvna noša je povzročala splošno pozornost. Tudi na ta način skušamo Slovenci in Linzu pokazati na naš narod, na njegovo kulturo.

Pozna jesen z meglo nam nanznanja, da se bliža zima in seveda tudi Božič. Božjo službo bomo imeli kakor vsako leto in enkrat tudi božičnico. Za uro in dan se bomo še dogovorili in bo posebej sporočeno vsem vernikom.

SALZBURŠKA

SALZBURG — Navadno so v oktobru prišli med nas spet naši bogoslovci in študentje. Letos jih ni bilo. Menda sta jih dve novi maši, ki sta bili prav na tisto nedeljo na Salzburškem, zadržali. Upamo, da nam bodo še v bodoče poživljali našo skupnost in tudi v naši skupnosti preizkušali pastoralne prijeme, ki se jih učijo na teologiji. Škoda je, če tuje mesto požira naše ljudi, pa naj gre za študirane ali preproste rojake.

TENNECK — Število obiskovalcev pri naših mašah počasi, a stalno upada. Morda gre nekaterim predobro in menijo, da Boga več ne potrebujejo; nekatere počasi tujina požira in se hočejo popolnoma prilagoditi domačinom ter pozabiti svoj slovenski izvor. Ni pa to nekaj značilnega le za Tenneck, saj se isto dogaja po vsem svetu: v Severni Ameriki, v Avstraliji in po vseh evropskih državah.

Svetega Martina smo se spomnili v dvorani. Za pošten ples je manjkalo ženstva, tako smo pre-

živeli večer ob pogovoru, ki smo ga zalivali z vinom. Ga. Cimermanova je pripravila dve pečeni gosi, ki sta šli vsem zelo v slast. Za vse vrste pijače pa je skrbel g. Vinko Mlinarič.

GRADEČ

Ker imamo nekaj novic, se po dolgem času spet oglašamo.

Letos so v mesecu septembru prevzeli graško mestno župnijo Mariahilf slovenski *minoriti* iz Ptujja. Kar trije patri so prišli in bodo pod vodstvom očeta Martina Vidoviča v bodoče vodili to veliko in težavno graško župnijo.

Ker sta jih tukajšnji gospod škof Weber kakor tudi prejšnji župnik dobro in lepo vpeljala in ker so naši patri prijazni in dobro obvladajo nemščino, se zdi, da jih je župnijsko občestvo lepo in tudi veselo sprejelo.

Ker imamo Slovenci v isti župni cerkvi že skoraj deset let našo mašo, se te spremembe še posebej veselimo in želimo novemu župnijskemu vodstvu obilo blagoslova.

Naša rojakinja s Primorskega Katarina Cjuha bo v kratkem obhajala svoje polno 94. leto. Prav sedaj se z njo tudi njenega okrevanja veselimo in ji k visoki starosti iskreno čestitamo ter ji želimo še v bodoče lep večer življenja.

belgija

LIMBURG-LIEGE

Društvo sv. Barbare je oktobra meseca v Maasmechelenu imelo svojo vsakoletno prireditev, ki je lepo uspela.

„Vesela mladina“ je sprejela v svojo sredo celo vrsto fantov in deklic, ki so doslej bili med najmlajšimi. Tega dogodka smo vsi veselili. A se zavedamo izrednih težav, kako tem dobrim mladostnikom dati čim več za življenje; kako iz njih napraviti ljudi, ljudi „pokonci“, lepe značaje, osveščene kristjane, dobre Slovence, koristne čla-

ne slovenske in belgijske skupnosti?

Cela vrsta problemov torej! Glavni faktor pri vzgoji so starši. Njihovi dobri zgledi so uspešnejši kot besede. Tega ne smemo pozabiti. Vsi ostali pa se moramo zavedati, da je prihodnost v mladini, zato moramo njej posvetiti vse sile. Tudi na molitev ne smemo pozabiti.

Nova članica Cerkve, ljudstva božjega: V družini g. Nestorja in Antonije Pikorski iz Maasmechelen na so z velikim veseljem sprejeli prvorojenko, ki je pri sv. krstu dobila ime Sara. Iskreno čestitamo in želimo vso srečo pri vzgoji.

Naši bolniki: Rojak g. Franc Ovnicek si je precej hudo poškodoval prst na nogi. V zdravniški oskrbi je bil v bolnišnici v Genku. — G. Stanka Revinška je zdravnik poslal na dvomesečno okrevanje v Ardene. — Vsem našim bolnikom pošiljamo še posebne pozdrave.

Naši rajniki: V Maasmechelenu je umrl g. Jožef Dobosch, Ukrajinec, soprog ge. Alojzije Pungeršič. Bil je velik borec za ukrajinsko svobodo. Ženi in otrokom izrekamo krščansko sožalje.

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau.

Četrto nedeljo v mesecu ne bo maše ob petih popoldne, ker je ta dan sveti večer, pač pa bo *polnočnica ob pol desetih zvečer* (po želji ljudi pol ure prej kot druga leta!)

Na starega in novega leta dan bo maša vsakokrat ob petih popoldne.

Miklavževanje bo v nedeljo, 3. decembra, po maši v dvorani poleg cerkve.

Slovenska pisarna, 7 rue Gutenberg, Paris 15°, métro Charles Mi-

chels, tel. 577-69-93, je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru v duhovniku.

V nedeljo, 5. novembra, smo najprej pri maši, nato pa v dvorani proslavili 60-letnico našega priljubljenega duhovnika Jožeta Flisa.

Par mejnikov iz njegovega življenja:

Luč sveta je srečno zagledal v Poljčanah 4. 11. 1918 (srečno, ker sam rad hudomušne pové, da je 14 dni pred rojstvom z materjo padel iz vlaka!). V duhovnika je bil posvečen v Ljubljani 4. 3. 1944. Od maja 1945 do junija 1947 je bil v sanatoriju v Italiji. Od junija 1947 do oktobra 1956 je deloval v Španiji, najprej na španski župniji, nato med slovenskimi akademiki v Barceloni. Od oktobra 1956 do aprila 1962 je bil izseljenski duhovnik v Parizu, nato je deset let deloval med Slovenci na Švedskem, nakar se je zopet vrnil v Pariz.

Med temi mejniki je potekalo in poteka njegovo življenje in duhovniško delovanje, ki bi ga bilo težko opisati v par vrsticah. S svojim optimizmom je vzdržal tudi v težavnih okoliščinah, s svojo požrtvovalnostjo in s svojo pripravljenostjo, da pomaga vsakemu, je našel in najde pot do vsakega srca, da mu prinaša Kristusovo moč in Kristusovo luč; čeprav sam ni bogat, bogatí druge s Kristusovim bogastvom.

Ko se z njim zahvaljujemo Bogu za njegovo dosedanje delo, mu ključemo: Na mnoga leta!

V soboto 28. oktobra sta v zakramentu sv. zakona sklenila svoji življenjski poti dr. Branko Zorn in Verena Koršič. Poroka je bila v Gorici, kjer je ga. Verena doma in kjer je tako živahno delovala v slovenskih goriških organizacijah. Branko je pa doma iz Prvačine na Krasu in je vse svoje študije naredil v Franciji, v Parizu, kjer je tudi postal zdravnik. Čeprav je Gorica precej daleč od Pariza, je bil Pariz na njuni poroki častno zastopan.

Branku in Vereni želimo res lepo življenjsko pot, z željo in prepričanjem, da bosta s podvojeno silo poživljala našo skupnost.

MELUN (Seine-et-Marne)

Skupno mašo bomo imeli v poljski cerkvi v Dammarie v nedeljo, 10. decembra, ob devetih zjutraj. Vsi prijazno vabljeni!

OPOZORILO: Tej številki prilagamo *poštne nakaznice*, da lahko vsak, ki ne plačuje kako drugače, poravna naročnino. Naročnina je za „Našo luč“ bistvena postavka: uredniki in vsi sodelavci delajo zastoj, toda tiskarno moramo plačevati redno in točno in tiskarski stroški se vedno dvigajo...

*

SLOVENSKI DOM V PARIZU

Dokončna pogodba o nakupu hiše v Chatillonu je bila sklenjena in podpisana 16. novembra.

Da smo mogli plačati kupno ceno in stroške, smo morali vzeti dvojno posojilo (250.000 F in 50.000 F); prvo, upamo, bo krito s prodajo prostorov na Rue Gutenberg, (čeprav smo glede prodaje zaskrbljeni, ker smo računali, da bomo hitreje našli kupca), drugo pa ne.

Ta odločilen korak je bil mogoč samo, ker ste nas podprli, moralno in finančno, številni rojaki iz Pariza in cele Francije, iz ostalih evropskih dežel, iz Amerike in Kanade ter Avstralije; mogoč pa tudi, ker smo našli razumevanje in pomoč pri francoskih cerkvenih in civilnih oblasteh. Zato vsakemu res srčna zahvala, še prav posebna zahvala tistim, ki nočejo biti imenovani, ki so nam v hudi zagati posredovali prvo posojilo pod izredno ugodnimi pogoji.

In sedaj?

Naš dom z dvorano vred, za kar so bila dana potrebna dovoljenja, moramo urediti, preurediti in opremiti, nakar bomo mogli v novih okoliščinah nadaljevati naše skupno delo. Pri tem pa seveda zopet računamo na moralno in finančno pomoč vseh in vsakega, pa seveda na božji blagoslov.

Če smo se s skupnim složnim delom zmogli pririniti do odločilnega koraka, ki nam odpira pot v bodočnost, bomo v medsebojnem sodelovanju in pomoči zmogli vsak dan uresničevati naš dolgoletni cilj.

Darove za Slovenski dom v Parizu pošiljajte na poštni čekovni račun:

C. C. P. PARIS 19285 04 F
MISSION CATHOLIQUE
SLOVENE
7, rue Gutenberg
75015 PARIS

ali pa bančne čeke na isti naslov, ali pa izročite svoj dar našim poverjenikom.

PAS-DE-CALAIS in NORD

Prvega in drugega novembra smo okrasili grobove naših dragih umrlih in se v velikem številu udeležili maš zadušnic.

Mesec december bo pa mesec lepih družinskih praznikov. 4. decembra je god sv. Barbare. Maša za pokojne člane Društva sv. Barbare bo v Lievinu in Méricourt, kjer bo po maši tudi zakuska.

Miklavževanje bo v nedeljo, 17. decembra, ob 4. uri popoldne v farni dvorani v Méricourt. Vsi rojaki iz severne Francije prisrčno vabljeni!

Na praznovanje božične skrivnosti se bomo pripravili z *duhovnimi obnovami*:

Tourcoing-Lille — v kapeli na rue Austerlitz 3. decembra ob 16.30 uri.

Armentieres — v cerkvi N. D. de Lourdes dne 10. decembra ob 16. uri.

Cambrai-Carnieres — v soboto, 16. decembra, ob 20. uri.

Vendin-le-Vieil — v soboto, 16. decembra, ob 17. uri.

Wingles — v petek, 22. decembra, ob 16. uri.

Croisilles — v soboto, 23. decembra, ob 19.30.

Pred mašo je vedno prilika za spoved.

Polnočnice:

Bruay en Artois — 24. decembra ob 19. uri.

Lievin — ob 22. uri.

Méricourt — ob 24. uri.

Na Božič bodo maše po nedeljskem redu.

Vsi rojaki toplo vabljeni k pranju zakramentov in k lepi pripravi na božične praznike.

31. decembra je *izseljenska ne-*

delja; ta dan, kot tudi na Novo leto, bodo maše po nedeljskem redu.

V Mericourt sta bili *kršчени*: 14. oktobra Sandra Zorko, 29. oktobra pa Betty (Elizabeta) Mlinar. — Staršem in botrom, posebno pa novorojenkama naše čestitke!

Zakrament sv. zakona sta si dala Jean Michel Boutte in Martina Guzelj. Poroča je bila 16. septembra 1978 v cerkvi N. D. de Lourdes v Lievinu. Naj ju spremlja božji blagoslov!

30. septembra je pripeljal na motorju svojo nevesto in se poročil v slovenski kapeli v Mericourtu Jean Claude Zavolovšek in Chantal Vanhove.

V Lurdu pa sta stopila pred oltar cerkve Srca Jezusovega dne 4. novembra Guy-Noel Choulet in Ana Marija Polin.

Vsem mladoporočencem naše čestitke in na mnoga leta!

Milosti poln Božič želimo vsem rojakom!

VZHODNA LOTARINGIJA

Kamorkoli se peljem, vidim kako pada listje z dreves; ceste skozi gozdove in po sadovnjakih so polne raznobarnih listov: jesen je tu — slika našega življenja: Komaj pridem iz 14 župnij domov, imam v zapisniku bolnike, tu in tam tudi mrtve, sam pa hvalim Boga, da sem še zdrav.

Smrt papeža Janeza Pavla I. je kot strela z jasnega udarila med vernike, ker je bil povsod znan kot namestnik Kristusov, ki zahteva pravico, ljubezen za vse narode in posameznike. Žalost pa se je spremenila v veliko veselje, ko smo zvedeli, da je njegov naslednik, Janez Pavel II., slovanskega rodu — Poljak. Želimo mu veliko uspeha in molili bomo za njegovo zdravje in srečno vodstvo Cerkve!

Hitro se je razširila vest, da je 28. oktobra *umrla* v bolnišnici Merlebach (Hochwald) naša rojakinja Alojzija Povh, roj. 1911. Bila je članica raznih društev in podporna članica cerkvenega zbora „Slom-

šek“ ter raznih drugih udruženj. V ponedeljek, 30. oktobra ob 15. uri je bila zanjo pogrebna sv. maša, pri kateri je „Slomšek“ zapel v srce segajoče pesmi, podpisani pa je poudaril njeno zvestobo do vere — sredi najrazličnejših ver, ljubezen do družine in veliko potrpežljivost v trpljenju. Njen mož Franc in njeni sinovi so storili vse, kar je bilo le mogoče za čim lepši pogreb.

V soboto, 21. oktobra, pa je bil *pokopan* v župniji Hochwald šele 20 let star kanadski letalec Mike Jourdon, mož naše rojakinje Olge Ajdnik iz Merlebacha. Smrtno se je ponesrečil z avtom v Kanadi (Ontario); njegovo krsto so pripeljali iz Kanade v Francijo na Hochwald, kjer je bil po sveti maši in cerkvenih obredih položen v grob. Žalna sveta maša zanj bo pri slovenski maši 1. januarja 1979 ob 10. uri.

Z žalostjo poročamo tudi o *smrti* dobre matere Kristine Majcen-Jeretin, stare 82 let. Pokopana je bila 6. novembra na pokopališču Hopital pri Carlingu. Živela je v koloniji Cité Bois-Richard, kjer je bilo v prejšnjih letih veliko Slovencev in zelo spoštovano Društvo sv. Barbare. Njen življenjepis je shranjen v nebesih — s pečatom: Dobra slovenska mati.

Vsem omenjenim rajnim rojakom in prijateljem želimo božji blagoslov v nebesih, sorodnikom pa izražamo iskreno sožalje.

Pridite, dragi rojaki, k *svetim mašam*, ki bodo za vaše drage v mesecu decembru, kot sledi:

1. 12. (prvi petek) v Merlebachu ob 7.15 uri;

2. 12. enako ob 7.15 uri v župni cerkvi v Merlebachu;

3. 12. (začetek adventa — nedelja): slovesna sv. maša v Hospice Ste Elisabeth ob 10. uri; ob 16. uri pa v Cité la Chapelle;

4. 12. v Merlebachu ob 7.15 uri;

5. 12. (torek) v Creutzwald-Neuland ob 14. uri;

6. 12. v Merlebachu, ob 7.15 uri;

7. 12. sv. maša v Habsterdicku ob 9.30 uri;

8. in 9. 12. v Merlebachu ob 7.15 uri;

10. 12. (nedelja): sv. maša v Hospice Ste Elisabeth ob 10. uri, nato odhod v Aumetz;

11. 12. sv. maša v Tucquegnieux ob 7.30 uri;

12. 12. sv. maša v Aumetzu ob 8. uri;

13. 12. v Merlebachu sv. maša ob 7.15 uri;

14. 12. v Habsterdicku ob 9.30 uri;

15. in 16. 12. v Merlebachu ob 7.15 uri;

17. 12. (nedelja) v Merlebachu ob 10. uri;

18. 12. v Merlebachu ob 7.15 uri;

18. 12. ob 7.15 uri v Merlebachu *obhajilo bolnikov* po vseh kolonijah (č. g. Dejak);

19. 12. v Cité Maroc Creutzwald ob 14. uri dve sv. maši;

20. 12. (sreda) v Merlebachu ob 7.15 *spoved* pred in po maši;

21. 12. v Cité Habsterdick ob 9.30 uri dve sv. maši, *spoved*, *obhajilo bolnikov*;

22. in 23. 12. (petek, sobota) sv. maša v Merlebachu ob 7.15 uri;

24. 12. (nedelja — sv. večer) v Merlebachu ob 10. uri, Farébersviller Cité ob 14. uri.

Zvečer ob 22. uri: *polnočnica* v Hospice Ste Elisabeth (Merlebach);

25. 12. (Božič) sv. maša v Merlebachu ob 10. uri;

26. 12. (sv. Štefan) ob 10. uri Merlebach; Cité des Chenes ob 14. uri;

27. 12. v Merlebachu ob 7.15 uri;

28. 12. v Habsterdicku ob 9.30 uri;

29. in 30. 12. zjutraj sv. maša v Merlebachu, ob 7.15 uri;

31. 12. (nedelja) v Merlebachu sv. maša ob 10. uri;

1. 1. 1979 (Novo leta) ob 10. uri slovesna sv. maša za pokojnega Mike Jourdon, mož Olge Ajdnik, v Merlebachu ob 10. uri.

Vsi ste vljudno vabljeni k sv. mašam.

Vsem že danes vesel Božič in srečno novo leto!

Vaš Stanko iz Merlebacha

Redko se oglašamo, toda nismo izumrli. Število naših rojakov na tem koncu sveta ne upada s seljenjem domov ali v druge kraje. Več ali manj smo postali bolj resni in se najraje držimo svojih družin in se težko odločamo za prireditve skupnih zabav. Naša mlada leta so že mimo. Najraje po skupni slovenski maši gremo čimprej domov v krog svojih, kjer je še toliko treba narediti in nikoli ne pridemo na konec s svojimi načrti.

Naša srečanja na Colle s/Loup enkrat mesečno so lepo obiskana, zlasti če je tisto nedeljo lepo vreme. Radi se tam dobimo. Tudi za Vse svete smo prihiteli v cerkev na Ariane, da se pri slovenski maši spomnimo naših dragih pokojnih.

Smo v adventu in pred nami je lepi *božični praznik*. Božič pride letos na ponedeljek. V Nici bo za Božič sv. *maša polnočnica* točno opolnoči; druga slovenska maša bo zjutraj ob 10. uri. Vse adventne nedelje bo priložnost za sv. spoved, na zadnjo adventno nedeljo od 9.—10. ure pa bo na razpolago še tuj gospod.

Papež Pij XII. pravi v okrožnici „Mediator Dei“: „Adventni čas budi v nas zavest grehov, ki smo jih nesrečniki storili, in nas opominja, da premagujemo poželenje in si prostovoljno kaj odpovemo; da se zberemo v premišljevanju in se damo prekvasiti od živega hrepenenja po vrnitvi k Bogu.“

Kako naj se v krščanski družini pripravljamo za Božič?

1. *S spokornostjo*: Vsi člani naj uredijo svoje račune z Bogom v dobri spovedi. „Kar je krivo, naj bo ravno in, kar je hrapavo, naj postane gladka pot!“

2. *Z dobrimi deli*: Molitev v družini naj bo gorečnejša, ljubezen med njenimi člani dejavnejša!

3. *Z zatajevanjem* svojih čutov, da dobimo popolno oblast nad seboj; z zatajevanjem grešnih poželenj, da sprejmemo Odršenika s čistim srcem.

Srečo in mir božične noči bomo

občutili res le tedaj, če tudi v svojem srcu pripravimo Jezusu tople jaslice. Dr. Janez Scheffler († 1677) zdravnik, pisatelj in spreobrnjenec, je ob premišljevanju skrivnosti božjega učlovečenja zapisal: „In če bi to Dete bilo tisočkrat rojeno, a če ni v tebi — je vse izgubljeno!“

Vsem rojakom vesel Božič in srečno novo leto 1979!

MARSEILLE

Letos bo mogoče, da bo naša srečanja na sam Božič. Popoldan ob 5. uri bo naša slovenska maša v Eoures-u pri Marseille-u.

Pridite torej na Božič v čim večjem številu in povabite tudi druge naše rojake, ki jih še ni med nas, vi pa morda veste, da tam nekje bivajo. Pred mašo bo spovedovanje.

Toplo vabljeni in vesel Božič!

nemčija

OBERHAUSEN

Ljubi naši prijatelji, znanke in znanci! Od našega zadnjega „pisma“ je minilo že nekaj mesecev. Pravkar odpadajo zadnji jesenski listi s prašnih porurskih dreves! Da ne bodo z njimi zamrli tudi spomini na lepe dogodke v naših glavah, vam jih naj zapišemo!

Zopet smo za zadnjo septembrsko nedeljo *poromali v Kevelaer*. Mati božja Kevelaerska nam je ljubeznjivo pokimala, kajti nas Slovence že od nekdaj pozna, prav tako tudi našo zvestobo, vero in dobroto. Vé pa tudi za naše nake. Kaj bi ne vedela, ko je pa Mati božja! Vse smo pred njo razkrili in odšli domov potešeni.

Letos je bil glava našega slovenskega bogoslužja profesor dr. Štefan Steiner, sicer tudi glava teološke fakultete v Ljubljani. V njem smo spoznali razumevajočega očeta v spovednici (saj je profesor „poštenja“ na vseučilišču) ter gorečega in prefinjenega modernega

oznanjevalca evangeljskih resnic pri maši.

Po njej smo imeli skromno slovesnost v spomin *dvestoletnice* prvopristopnikov na naš Triglav. V „Don Bosco“ dvorani smo si ogledali vrsto najlepših diapozitivov iz ciklusa „Moja pot na Triglav“. Naš „Slovenski cvet“, mešani pevski zbor iz Moersa, pa je zapel nekaj umetnih domovinskih pesmi pod večšo roko gospe Danice Banove. Nato smo se v velikem krogu postavili na glavnem trgu pri sveetišču in si s pesmijo na ustih želeli na svidenje ob letu osorej.

Vinsko trgatve smo imeli kar dvakrat: za poskušnjo najprej po maši v Moersu na drugo nedeljo v oktobru, nadvse slovesno pa v soboto, 21. oktobra, popoldne v Revierparku v Oberhausnu.

Ker so si vinske trgatve v glavnem podobne kakor grozd grozdu, bi se ob tej priliki le zahvalil vsem našim prirediteljem za požrtvovalno pripravo, režijo in pospravo. Številni obiskovalci so odnesli prav prijetne vtise in občutek, da je vse lepo poteklo.

Večina je dala visoko priznanje odlično igrajočemu instrumentalnemu ansamblu slovenske mladine iz Oberhausna — našim „Vasovalcem“. Ta večer so prvič nastopili s celovečernim zabavnim programom. „Sijajno se je dalo plesati!“ so se menili odhajajoči; „in to je glavno!“ Še enkrat smo občutili bolečo izgubo našega nesrečno umrlega klarinetista, ki je bil ta večer v duhu z nami.

In najpomembnejši dogodek med dogodki: v soboto, 28. oktobra, popoldne kar *dve imenitni poroki*. Navdušena harmonikarica in članica našega ansambla „Vasovalci“ gospodična Dragica Bobik, je vzela za moža dipl. ing. kemije dr. Hermann Meisenheimerja iz Kölna.

Ta učeni in nadarjeni mladi nemški strokovnjak za kemijo je dognal, da le srce takšnega slovenskega dekleta, ki je ostalo zares zvesto svojemu narodu, veri in ne nazadnje naši slovenski skupnosti — v teh letih so nas premnogi zapustili! — je sposobno izreči nepreklic-

Dragica Bobik in dipl. inž. dr. Hermann Meisenheimer pred poročnim oltarjem v Königshardt, Oberhausen.

no svoj „ja“ in ga tudi držati do smrti.

Poroko smo imeli pri Sv. Barbari v Königshardt. Prepeval nam je ženski zbor „Slovenskega cveta“ iz Moersa. Spoštljiv molk je navdajal svetišče, ko je dragi očka skozi svatovski špalir vodil svojo hčer do oltarja in jo predal svojemu zetu. Pri svatbi v Osterfeldu pa je svoji dolgoletni sodelavki igral za veselje in ples naš ansambel „Vasovalci“. Nemški gostje so bili veseli naše slovanske domačnosti in gostoljubnosti.

Prav istega popoldneva je naš dragi fant gospod Tone Božič vzel za ženo gospodično Marlies Altmiks. Poročila sta se v katedrali v Paderbornu, svatbo pa sta imela zraven v Borchenu.

Kot zastopnika naše skupnosti sta šla na svatbo k svojemu prijatelju naša dva (še samska) fanta: gospod Andrej Vovk, ki mu je kot svoj mizarški izdelek ponesel v dar pravo slovensko zibelko („za vsak slučaj, da bo pri roki, če bo kaj zaroda!“) in pa gospod Martin Frece, ključavničar, ki mu je nesel

„ključ nebeški“, lepo uokvirjeno podobno Marije z Brezij.

Obema paroma iskreno čestitamo vsi rojaki od blizu in daleč!

Spomin rajnih nas vsako leto globlje poveže med seboj. Na praznik popoldne smo se bolj zgodaj zbrali v cerkvi in na pokopališču pri Sv. Barbari v Königshardt v Oberhausnu.

Za področje Moers pa smo letos prvič organizirali bogoslužje v spomin naših rajnih v mični podeželski pokopališki cerkvi Marije Vnebovzete v Kamp-Lintfort-Eyl. V cerkvi in na pokopališču sta nastopila kar dva pevska zbora: otroški in mešani. Čeprav smo imeli zelo malo obiska — prvič je rado tako, so sodelujoči pokazali izreden idealizem. Program so izvedli z ljubeznijo do konca, kakor da bi bila cerkev nabito polna.

In pomagali nam bodo gotovo tudi v prihodnjem letu.

Lepo vas pozdravljamo vaši rojaki iz Porurja.

HESSEN

FRANKFURT

Naše srečanje je redna nedeljska sv. maša. V oktobru smo jo poživili tako, da smo po maši skupno zmolili desetko rožnega venca. Na ta način smo poskušali poživiti to lepo molitev in se s posebnim poudarkom spomnili perečih problemov Cerkve. Na ta način poskušamo pogledati tudi preko osebnih težav.

Za prijetno presenečenje vernikov je poskrbel *moški pevski zbor*, ki nam je lepo zapel evharistično pesem. Upajmo, da ga bomo še večkrat slišali!

V oktobru smo po dolgem času spet imeli *srečanje v dvorani*. Skioptične slike in predavanje o Nepalju so nas popeljale v pisani svet Azije. Slike so nam nazorno pokazale, da je na svetu še veliko siromašnih krajev.

Še pri nekaj srečanjih nas bodo slike vodile v ta nam malo znani svet.

LICH

V septembru smo skupaj z dekanijsko proslavo obhajali naše *mesečno srečanje*. Za nas vse je bilo lepo doživetje, obenem pa tudi spoznanje, da smo si vendar bliže, kot mislimo.

Okrepčani z „Erbssuppe“ smo popoldan poslušali zanimivo misijsko predavanje belih patrov o misijonu v Afriki.

V našo farno skupnost smo s *krstom* sprejeli sledeče člane: Sigl Jožefo, Legenstein Jasmino, Brčè Petra, Mlakar Darka ter dvojčki Klavdijo in Ireno Možina.

Staršem čestitamo otrokom pa želimo veliko božjega blagoslova.

STUTTGART-okolica

Večeri ob skioptičnih slikah:

Mesto Rim bi se splačalo ogledati. To smo ugotovili ob skioptičnem predavanju v Stuttgartu, Pfullingenu, Heilbronn in Forchtenbergu, ko smo imeli priliko videti 140 krasnih posnetkov večnega mesta. — Predavanja je izdelal župnik Vinco Zaletel, mojster fotografske stroke in sočne besede. Hvaležni smo mu, da nam je predavanje posodil.

Rim ima bogato zgodovino in nobeno drugo mesto na svetu se ne more ponášati s toliko slikarsko, stavbarsko in skulpturno umetnostjo. Za nas kristjane je Rim še posebno važen kot versko središče.

Ob posnetkih cerkvá sv. Petra, sv. Pavla, Marije Snežne, sv. Janeza izven obzidja, ki so ponos krščanskega ustvarjanja umetnin, smo se posebej ogreli za mesto, od koder si je naša Cerkev utrla pot med vse narode sveta.

Pri Mariji v Deggingenu:

Na praznik Vseh svetnikov smo priredili tradicionalno *zahvalno romanje* za vse področje škofije Rotenburg-Stuttgart k Ave Mariji v Deggingen. Rjaki so prišli z vseh strani s svojimi avtomobili, iz Stuttgarta pa tudi s skupnim avtobusom.

Ker nam je bilo poleg vsega vreme posebej naklonjeno, smo božje-

Nemški mešani pevski zbor iz Oberstenfelda je nastopil pri slovenski maši v Stuttgartu v nedeljo, 17. septembra, letos.

Lepo je, če mlade družine držijo skupaj in se tudi obiskujejo. Tako se lahko o vseh vprašanih in problemih, ki jih tarejo, v miru pogovorijo in dajo druga drugi oporo. V Stuttgartu najdemo ob krstnem slavlju Žolgarjevo in Božičnikovo družino.

potno cerkev napolnili, ko se je ob treh popoldne pričela slovesna zahvalna služba božja, med katero je pristopilo veliko romarjev k obhajilu. Msgr. Ignacij Kunstelj je v pridigi poudaril vlogo Matere božje v našem življenju in v življenju Cerkve. Poseben poudarek je pridigar položil na potrebo naše osebne zavzetosti za veliko nalogo kristjana v današnjem času.

Po maši smo v petih litanijah Matere božje položili naše zahvale in prošnje v naročje nebeški Materi, Kraljici vseh svetnikov.

Čestitke k poroki:

Henigman Leopoldu iz Lipovca, župnija Ribnica, in Mahkovec Ma-

rinki, rojeni v Ljubljani, ki sta stopila pred oltar 21. oktobra, pošiljamo po tej poti tople čestitke.

Čestitke h krstom:

V Unterensingenu Kozlina Simu in Faniki h krstu hčerkice Anite; v Stuttgartu Volk Zdravku in Ivani h krstu sinka Boštjana.

3-kratno žalostno slovo:

V zadnjem času je smrt kar trikrat posegla med naše vrste. V Stuttgartu žalujejo Kranjčevi starši za svojo 4-letno hčerkico Sonjo. Ko se je vračala iz otroškega vrtca in je izza parkiranega avtomobila stekla na cesto, je prišlo do nesreče. Voznik svojega avtomobila ni mogel več zaustaviti in je tako močno udaril v deklenco, da ni bilo več pomoči. Sonja je na mestu umrla.

V Esslingenu smo pokopali 34-letnega fanta Pufič Otona iz Maribora. Že dalj časa je bolehal na

notranjih organih in ležal v bolnišnici. Operacija je prišla prepozno in pokojni Oto je moral zapustiti ta svet v najlepših letih življenja.

V Oedheimu je obupal nad življenjem 46-letni rojak Kovačič Štefan iz Brunškove gore pri Hrastniku.

Vsem, katere so ti smrtni primeri prizadeli, izrekamo naše iskreno sožalje! Mrtvim želimo lepšega sonca pri Bogu!

BAVARSKA

MÜNCHEN

Naše maše v novembru so med vsemi v letu najbolj obiskane: misel na rajne in na našo usodo pa tudi prelepe pesmi z mislijo na nebesa nas močneje privabljajo k maši. Čeprav je morala biti maša na dan Vseh svetnikov šele ob 7. uri zvečer, je bila dobro obiskana, predvsem pa je bilo zelo lepo sodelovanje navzočih.

Nekaj bolnikov imamo po bolnišnicah: skušamo jih redno obiskovati.

Naša mala in običajna sobotna

Škofija Rottenburg na Württemberškem praznuje letos 150-letni jubilej obstoja. Njen škof dr. Moser je 11. oktobra povabil k sebi naše izselj. duhovnike.

šola je spričo dejstva, da se je mnogo družin vrnilo domov, nadpoprečno močna. Že se pripravljamo na Miklavža, kolikor nam ostaja časa od učenja redne snovi.

Zadnja debatna ura, razgovor z mladimi in srečanje ministrantov je bilo bolj obiskano in bolj živahno kot prejšnjo pot.

Na misijonsko nedeljo smo pri maši nabrali za *misijone* 396,34 mark, potem smo dobili še dva darova (12 in 100 mark). Tej vsoti smo dodali nekaj iz blagajne, tako da smo poslali Dušnopastirski pisarni v Celovcu za misijone skupaj 1000 mark.

Ko zaključujemo to poročilo, se pripravljamo na mašo, ki jo bo 19. novembra daroval v Münchnu pomožni škof iz Toronta, Kanada, dr. Lojze Ambrožič. O njej bomo poročali prihodnjič.

WALDKRAIBURG

Ponovno je posegla smrt med naše vrste: 26. oktobra je odšla k Bogu po plačilo ga. Jožefa Vogrinc.

Pokojna je bila rojena leta 1904 v Št. Vidu pri Jelšah. Petim otrokom je dala življenje. Globoko ver na je voljno prenašala trpljenje, ki ga v njenem življenju ni bilo malo, posebno še v zadnji bolezni. Ž živo vero je na bolniški postelji prejemala zakramente (po obhajilu

Pokojni g. Jože Balažic, umrl 25. 9. v Münchnu.

Del rojakov na „oktobrovanju“ v Rosenheimu.

je nekoč rekla: „Sedaj sem pa srečna!“), na svojo željo tudi maziljenje. Pred smrtjo je naročila domačim, ki so tako lepo zanj skrbeli, naj molijo.

Vsem domačim naše globoko sožalje! Naj jih tolaži misel, da je mama gotovo že pri Bogu.

Manjša skupina Slovencev iz Waldkraiburga je poromala 9. no-

Pokojna ga. Jožefa Vogrinc iz Waldkraiburga.

vembra k Mariji v Altötting. Ker je bil to delovni dan, niso mogli tja vsi, ki bi radi. So se pa romarji spomnili tudi vseh ostalih rojakov iz Waldkraiburga, posebno še bolnih. Glavni namen romanja je bil zahvala Bogu za prejete dobrote in prošnja za nadaljnje varstvo. Ob pogledu na zahvalne tablice v romarski cerkvi se je v romarjih pojavila vera v Marijino pomoč.

ROSENHEIM

V prijateljskem razpoloženju se zbiramo k našim *mašam*. Misel na srečanje s prijatelji in znanci je tudi razlog, da so ta snidenja prijetna. Med mašo po naše molimo in zapojemo, po njej se pa po domače pomenimo, kar je na tujem še posebej prijetno. Da se takoj ne razidemo, večkrat malo posedimo v krčmi, da še rečemo to in ono.

nizozemska

Službe božje za Vse svete se je „Zvon“ udeležil polnoštevilno. Priložnostne pesmi je zapel v cerkvi in na pokopališču. Iskrena hvala!

Naši rajniki: V Nuthu je mirno v Gospodu zaspal g. Franc Kozole, star 84 let. V mlajših letih je bil vnet član naše skupnosti. Že precej oslabil je še vedno prihajal med nas in smo ga bili zelo veseli. Bil je preprosta, blaga duša. Pogreb je pričal, kako so ga spoštovali tudi Holandci. Cerkev je bila polna.

Na rajnega Franca in njegovo ženo, ki je umrla že pred leti, bomo mislili s hvaležnostjo in bi nas zelo prizadelo, če bi bili prisiljeni to družino črtati iz seznama naših sodelavcev. Iskreno bi želeli, da bi mesto rajnega Franca v naši skupnosti prevzela njegova sinova, ki sta se v družbi uveljavila

kot podjetna in zaupanja vredna človeka.

Glede *božičnih slovesnosti* oziroma praznovanja glejte obvestila v prilogi!

švedska

VÄSTMANLAND

Služba, skrb za družino, obdelovanje vrta, predelave v hiši, študij, razne obveznosti, ki si jih človek mimogrede nabere — kako spraviti vse to v okvire ozko odmerjenega časa! Delo — čas. Kakšno nesorazmerje! Tolikokrat me obide podoben občutek kakor včasih pred odhodom na dopust, ko zlagam počitniško garderobo v avto: toliko prtljage, a kako majhen prtljažnik!

Kdaj pa kdaj pozabim na vsakdanje opravke. Takrat se počutim, kot da bi odložil s sebe komat, ki me je stezal, da nisem čutil, kako v meni pluje kri prednikov iz naših vinskih gor. Ti so sredi dela vedno našli tudi čas, da so se ob nedeljah srečali, se ob večerih zbrali in zapeli ter zdaj pri onem zdaj pri tem sosedu proslavili kakšen domač jubilej. Ne morem zatajiti, da sem jim podoben. Rad grem na obisk. Vinska trgatev ne mine brez mene. Za mašo nikoli ne štejem kilometrov. Delo mi je prijetna dolžnost, a družba je moja prvinska potreba. Ozrem se naokoli in vidim, da mnogi moji rojaki ravna jo podobno. Živijo razstreseni po Västerosu in okoliških mestih: Surahammarju, Hallstahammarju, Enköpingu, Köpingu in še nekaterih manjših krajih. Zlasti v manjših mestih poteka njihovo življenje kot kje na vasi.

V Surahammarju se srečajo v Trgovski ulici (imenuje se Köpmangatan) pri nakupovanju, vidijo se vsak dan v službi, saj delajo večinoma v isti tovarni, edini pomembnejši v tem mestu — v železarni.

Pri vožnji otrok k verouku se

menjavajo, odpelje jih zdaj eden, drugič zopet drugi. Nižjo skupino poučuje sestra kar po hišah, v katerih se zberejo katoliški otroci iz vsega mesta. Gospa Antonija Svetec jih je velikokrat sprejela pod streho. Pripoveduje, da je treba precej dobre volje, da jo njihova razposajenost ne moti. Ta skrb pa se bogato obrestuje na otrocih: Ko doživljajo gostoljubnost starejših, so obogateni za eno od pomembnih krščanskih izkustev.

V samem Västerosu se zapira bolj vsak v svoj družinski krog. Tako je enostavneje. Nihče ne moti „hišnega“ miru in ne nazadnje ostanejo mnogi problemi družine zakriti pred drugimi. Kljub vsemu pa je takšno življenje nekako revno. Češar človek ni pripravljen plačati, tega nima. Tudi srečo in zadovoljstvo je treba kupiti, a se ne dobi za denar.

V soboto, 21. oktobra, smo imeli v Västerosu *slovensko mašo*. Zbrali smo se z vseh strani, tako da nas je bilo kar precej videti. Včasih se vprašam, čemu bi hodil tako daleč; s svojimi znanci se itak srečam v službi in na družabnih večerih, molim pa tudi doma lahko.

Maša na videz ni bila nič izrednega. Skupaj smo zapeli, skupaj prisluhnili osvobajajoči besedi evangelija, po maši ob kavi izmenjali nekaj besed in se zopet razšli.

Kljub vsemu pa je bila maša kakor pomembna postaja našega tavanja po tujini. Nismo stopili le vsak iz svoje luknje, kjer pogosto ždimo, ampak smo se skupaj za nekaj trenutkov umaknili vsakdanjemu vrvežu, da v božji luči zmerimo „daljo in nebeško stran“, kot pravi pesnik. Vrnili smo se obogateni za doživetje božje bližine, z jasno zavestjo, da ne hitimo v prazno.

GÖTEBORG

Kristinini rekordi: „Zdaj pa domov, da se bom malo oddahnila, ker sem morala danes v hotelu delati za dve, saj je sodelavka zo-

pet na bolniški,“ je gospa Kristina Čebular hitela pripovedovati, ko smo v nedeljo popoldne po maši stali pred cerkvijo in kramljali.

„Kam se pa tako mudi, saj žena pri šestdesetih, kot jih imate vi, res ne bi smela biti tako hitro utrujena!“ sem malo zares, malo za šalo odvrnil urni ženici.

„Kaj, šestdeset? Petinšestdeset sem jih imela že pred dobrimi štirinajstimi leti, ko sem za svojim sinom prišla sem na Švedsko. V ponedeljek pa sem jih dopolnila devetinsedemdeset. 30. oktobra, ko sem imela rojstni dan, sem stopila v osemdeseto leto.“

„Če je tako, pa imate po vsej verjetnosti kakšen rekord, če ne več. V časopis bo treba napisati, da ste najstarejša Slovenka na Švedskem, najbolj vztrajna delavka v rednem delovnem razmerju v Göteborgu, najmanjkrat na bolniškem dopustu, najodličnejša kuharica slovenskih specialitet in še kaj. Če v roku štirinajstih dni po objavi temu ne bo nihče oporekal, vam bomo rekorde tudi uradno priznali.“

Kristini je stekla zibelka v Gradcu v Avstriji. Po mami je daljna sorodnica pokojnega znanega cistercijskega patra in pisatelja dr. Metoda Turnška. Pri svojih starših, ki so imeli gostilno na Zgornji Pristavi pri Ptuj, se je izurila v gostinstvu, zato tudi v času gospodarske krize pred vojno ni bila nikoli v zadregi za delo. Med drugim je šest let službovala v znani ljubljanski gostilni pri „Šestici“, nekaj let pri „Figovcu“ ter v drugih znanih restavracijah. Zdaj je zaposlena v Esso-hotelu v Göteborgu.

Vsako jutro vstane ob štirih zjutraj, da z Möndala — mesta na južni strani Göteborga — še do šeste ure zjutraj s tramvajem pride na svoje delovno mesto. V službo ne hodi toliko zaradi ekonomskih ozirov, ampak zato, ker vé, da jo delo drži pokonci. Brez obveznosti in brez stika z ljudmi bi ugasnila v njej močna volja za življenjem, ki jo nosi v sebi, in zdravje bi prav gotovo začelo pešati. Zdaj pa je

čila in polna načrtov. Poleg službe pomaga tudi pri delu v župnišču. Misel pa jo zadnje čase vse pogostejše popelje v Ameriko, kamor se drugo leto namerava odpraviti na obisk svojih dveh hčer, ki živita v Kanadi.

Ob lepem jubileju želimo Kristini, naj Bog blagoslovi njene bogate načrte!

V Göteborgu je poleg rednega slovenskega bogoslužja, ki je vsako prvo nedeljo v mesecu ob pol 4. uri popoldne, *slovenska maša* tudi na sv. Štefana, 26. decembra, prav tako ob pol 4. uri popoldne.

Vsem rojakom v Skandinaviji želim božičnega miru in srečo v novem letu njihov dušni pastir

Jože.

švica

Kakor vsako leto, tako bo tudi letos *miklavževanje* v Zürichu in Oltenu: v Zürichu na 1. nedeljo, 3. decembra, bo ob 15. uri *najprej maša* v kripti cerkve Guthirt na Nordstraße, torej eno uro prej kot navadno. V Oltenu bo miklavževanje v soboto, 9. decembra.

Letos je Božič v ponedeljek. V nedeljo, 24. decembra v Zürichu ob 16. uri maša odpade, ker bomo imeli v kripti ob 21. uri *polnočnico*.

Na sam Božič (v ponedeljek) bo maša v Amriswilu ob 10. uri in v Zürichu ob 16. uri.

Na Silvestrovo, zadnji dan v le-

tu (nedelja), imamo v Zürichu mašo, prav tako na Novo leto ob 16. uri. Vsi ste vljudno vabljeni!

V Švici so prejeli *sveti krst* sledeči otroci:

Strašek Dragana, hči Jakoba in Katarine Aleksič; Žugič Renata, hči Franca in Ike Kordun; Pušnik Milan, sin Stanislava in Verice Horvatin; Ipavec Nadija, hči Pavla in Katje Červijal; Rozman Brigita, hči Alojzija in Pavle Pivec; Jakše Sabina, hči Franca in Milene Pirnar; Sedeljšak Monika, hči Janeza in Jožefe Krump; Bračko Suzana, hči Ignaca in Marije Hozjan; Kušar Sara Sabina, hči Kušar Vere; Žigon Robert, sin Antona in Mirjane Botorič.

Srečnim staršem čestitamo, otročičem pa voščimo zdravja in božjega varstva.

slovinci ob meji

KOROŠKA — Oktobra je obiskalo predsedstvo Federalistične unije evropskih narodnih skupnosti (FUEENS) Avstrijo. Oglasilo se je pri ministrskem predsedniku Kreiskem, obiskalo gradiščanske Hrvate in koroške Slovence ter se zanimalo za njihov položaj. — Krščanska kulturna zveza je povabila na gostovanje ljubljanski oktet „Gallus“, ki je nastopil v Št. Jakobu in na Bistrici v Rožu, v Selah, v Šmihelu pri Pliberku in v Celovcu v Domu glasbe. Kritika o zboru je bila odlična, le v Celovcu je bilo po sodbi „Volkszeitung“ premalo udeležencev (nemško govoreči Korošci se menda radi izogibajo slovenskih prireditvah). — Ob avstrijskem državnem prazniku (26. oktobra) in za svojo 70-letnico je Slovenska prosvetna zveza v Celovcu priredila v Kongresni hiši v Beljaku spominski koncert, na katerem je sodelovalo 11 kulturnih organizacij. — Oder „Mladje Koroške dijaške zveze“ je naštudiral mladinsko igro „Hiša tete Barbare“, ki jo je predvajal najprej v Marjanišču v Celovcu in potem gostoval na raznih krajih. — Slovenski informacijski center v Celovcu je izdal

dvojezično publikacijo Gerharda Beermanna „Pohujšanje za večino — Ärgernis für die Mehrheit“, ki jo je možno dobiti za 20 šilingov pri Mohorjevi. — Pri Mohorjevi v Celovcu je izšel učbenik, ki ga je napisal dr. Valentin Inzko: „Zgodovina Slovencev“ I. del, ki bo koristen tudi za pouk v naših zdomskih šolah. — Po 10 letih so se v Selah spet oglasili zvonovi v popravljenem zvoniku stare farne cerkve. — Na avstrijski državni praznik je prinesel avstrijski radio oddajo z naslovom „Domovina tudi za druge — razmišljanja na primeru koroških Slovencev“. Oddaja je lepo opozorila na težavne probleme Slovencev v Avstriji. ORF-u je treba k tej oddaji resnično čestitati. — Cerkev Marije na Zilji so prenovili. Ob tej priložnosti so na žalost odstranili slovenske križev pot, ki je nekatere bodel v oči. — Moški zbor „Mirko Filej“ iz Gorice je gostoval s koncertom v Doberli vasi. — V Železni Kapli se je vršil dvodnevni seminar o množičnih občilih, ki sta ga pripravila Znanstveni inštitut in Avstrijska družba za raziskovanje občil. Na seminarju so obravnavali tudi pereče probleme koroških Slovencev.

GORIŠKA — V dvorani Katoliškega doma v Gorici je nastopil „Goriški simfonični orkester“, ki ga se-

stavljajo le amaterji. — Na rožnovensko nedeljo se je v Podgori poslovil župnik Mirko Mazora. Ob slovesu se je zbral 17 duhovnikov z nadškofom Cocolinom pri rožnovenski procesiji. Novi župnik je postal salezijanec Alfred Jug. — Na misijonsko nedeljo so Goričani obeh narodnosti poromali z nadškofom na Sveto goro, ki praznuje letos 50-letnico posvetitve nove cerkve. — Igralsko sezono je odprlo v Gorici tržaško Slovensko gledališče, ki je postavilo na oder Krležovo „Ledo“. — Slovenska župnija v Gorici je organizirala v nedeljo, 5. novembra, obisk slovenskih grobov iz koncentracijskega taborišča v Gonarsu. — Goriška podružnica italijanskega planinskega društva (CAI) je s sodelovanjem Slovenskega planinskega društva priredila v Gorici fotografsko razstavo „Raj pod Triglavom“. Po razstavi je vodil avtor fotografij g. Jaka Čop. — Goriška Marijina družba je pripravila v Katoliškem domu proslavo misijonske nedelje za 29. oktober. Med drugimi so nastopili tudi igralci male koroške župnije Vogrče z veseloigro v režiji g. Vinke Zaletela. — Na avstrijski državni praznik (26. oktobra) so dijaki celovške Slovenske gimnazije obiskali slovensko mladino v Gorici in zaigrali „Hišo tete Barbare“, mlajše pa razveselili z lutkovnim nastopom. — Goričani so sklenili,

da bodo poleg Katoliškega doma postavili tudi lastno telovadnico, ki bo na voljo slovenskim športnikom, da jim ne bo treba zahajati k tujcem.

TRŽAŠKA — Oktobra se je vršilo v Trstu manjšinsko srečanje, ki so se ga udeležili zastopniki madžarske in italijanske manjšine iz Slovenije, slovenske in hrvatske manjšine iz Avstrije in slovenske manjšine iz Italije. Manjkalo je slovensko zastopstvo iz Madžarske, ker jim oblasti niso dale potrebnih potnih dovoljenj. Ugotovili so, da je najbolj ogrožena manjšina v Slovenski Benečiji. — Na rožnovensko nedeljo so slovenski verniki organizirali procesijo v Barkovljah, ki jo je vodil tržaški škof Bellomi in tam prvič pridigal v slovenščini. — Tržaški škof je izmenjal urednike pri tedniku „Vita nuova“, ki ga izdaja italijanska KA in je bil večkrat netakten do Slovencev. Po škofovi želji naj postane tednik res glasilo vernikov tržaške škofije. — V Dolini pri Trstu so 21. in 22. oktobra proslavili 100-letnico narodnega tabora in organiziranega prosvetnega delovanja. — Slovenska maša pri Novem sv. Antonu je vsako nedeljo ob osmih zjutraj in ne več ob sedmih. — V Trstu je izšel zemljevid Tržaškega ozemlja, na katerem so označena tudi slovenska ledinska imena tudi v mestu samem.

KANALSKA DOLINA — 2. oktobra je do zime nehala voziti žičnica na Sv. Višarje. S tem so zaključena tudi romanja. Letos je obiskalo Višarsko Marijo okrog 26.000 romarjev, od teh je bilo 16.000 Slovencev, 4.000 Italijanov, 2.500 nemških in 4.500 mešanih romarjev.

slovinci po svetu

AVSTRALIJA — Mesečnik avstralskih Slovenskih katoliških misij „Misli“ poroča, da je v zadnjem letu odšlo spet 43 rojakov v večnost. — Župnija sv. Cirila in Metoda v Kewu (Melbourne) je 29. oktobra praznovala 10-letnico posvetitve župne cerkve. Proslave se je udeležil tudi melbournski nadškof. — Letošnji „Mladinski koncert“ se je vršil spet v Melbournu. Nastopilo je sedem različnih sku-

pin. Aktivno je sodelovalo na tem mladinskem festivalu nad 80 mladcev in mladenk. — Kronika župnije sv. Cirila in Metoda poroča, da je kardinal Knox 21. julija 1968 ob odkritju Baragovega spomenika blagoslovil tudi še nedograjeno cerkev. 20. oktobra jo je posvetil koprski škof dr. Janez Jenko. V 10 letih je bilo v cerkvi krščenih 993 otrok, poročenih 405 parov, k večnemu počitku je bilo položenih 97 rojakov. V dvorani pod cerkvijo je bilo nad šestdeset kulturnih prireditev in pa vsa leta slovenska šola. — Nabirke za Dom onemoglih so spet narastle. Na Dan ostarelih so nabrali 4047 dolarjev, akcija s kuvertami pa je prinesla 8963 dolarjev. Zbiralcu avstralskih novic se zastavlja vprašanje, zakaj zahodnoevropski Slovenci niso tako radodarni, kadar gre za slovenske potrebe med nami, na primer za „Slovenski dom v Parizu“? — V Brisbanu so 9. in 10. septembra priredili pomladanski sejem, kjer so tudi Slovenci postavili svoj „štant“, ki je bil najbolj oblegan in je že prvi večer vsega zmanjkalo. Tako so ponoči morali spet napeči potic, napraviti klobas in čevapčičev, da so lahko tudi v nedeljo bili Avstralcji najrazličnejših skupnosti postreženi in poučeni, kje je Slovenija. — V Geelongu (Viktorija) so 3. septembra v Cankarjevem domu priredili očetovski dan.

ARGENTINA — Na Slovenski pristavi so 1. oktobra praznovali 15-letnico, odkar je tam vsako nedeljo slovenska božja služba. — Srebrni jubilej je praznovala Slovenska šola na Pristavi 7. oktobra. V 25 letih je šlo skozi pristavsko razrede 306 učencev in učenk. V učiteljskem zboru se je zvrstilo 50 učnih moči. Voditeljica šole gđc. Mija Markež in katehet g. Matija Lamovšek delujeta že vseh petindvajset let na tej šoli. — Odseka mladinskih organizacij in Slomškova šola so v Ramos Mejia 14. oktobra priredili lepo materinsko proslavo. — V San Martinu deluje že 30 let slovenski pevski zbor, ki redno poje tudi pri slovenskem bogoslužju. — V okviru Slovenske kulturne akcije je na 8. kulturnem večeru predaval o preroških in prerokih stare zaveze nekdanji izseljenski duhovnik v Angliji g. Francé Bergant. — V soboto, 29. oktobra, so v centralni Slovenski hiši v Buenos Airesu slovesno proslavili 60-letnico slovenskega osvo-

bojenja in se v govorih spominjali zgodovinskih dogodkov iz leta 1918, ko sta dr. Korošec ob podpori škofa dr. Jegliča in dr. Tavčar na Kongresnem trgu v Ljubljani proglasila odcepitev Slovenije od avstro-ogrske monarhije. — Na Slovenski pristavi so 29. oktobra praznovali „Pristavski dan“, ki je bil posvečen spominu slovenske osvoboditve leta 1918. Proslave so se udeležila zastopstva Poljakov, Čehov, Slovakov, Ukrajincev, Hrvatov in Srbov.

KANADA — Torontsko slovensko letovišče je zaključilo letno sezono drugo nedeljo v oktobru. V noči pred zaključnim srečanjem je pristavo pobeledel sneg. Pa so ljudje kljub temu prišli in je bilo pri zahvalni maši nad 300 vernikov navzočih. Popoldne je bila na letovišču „vinska trgatev“. — V farno šolo Marije Brezmadežne se je letos vpisalo 220 otrok, za birmo je prijavljenih 80, za prvo obhajilo pa 40 otrok. — V župniji Marije Pomagaj pa obiskuje slovenski pouk 83 otrok. — Krekova hranilnica in posojilnica v Torontu je 30. septembra praznovala 25-letnico delovanja v Torontu. V začetku je imela 139 članov s 24.339 dolarjev vlog; po 25 letih ima 3.592 članov z vlogami v višini 8.069.172 dolarjev. — Slovenska krščanska demokracija in Slovenska narodna zveza v Kanadi sta priredili slovesno praznovanje 60-letnice proglasitve slovenske svobode in 30-letnico prihoda povojnih priseljencev v Kanado. Proslave se je vršila 29. oktobra v Torontu. V katedrali sv. Mihaela je imel najprej mašo Slovenec dr. Alojzij Ambrožič, torontski pomožni škof. Nato so se zbrali v dvorani hotela „Toronto“ k zunanji proslavi, ki so se je udeležili tudi predstavniki ontarijske vlade, dalje predstavniki vseh treh vlad: federalne, provincialne ter občinske.

ZDA — V Chicagu so vse slovenske organizacije pripravile praznovanje slovenskega narodnega praznika 29. oktobra, ki se je vršila v svetoštevski dvorani. — Medtem ko marsikak zbor utihne, so v Genavi (Ohio) februarja ustanovili nov pevski zbor „Lipa“, ki je nastopil z uspehom na „Slovenskem dnevu“ v Ashatabuli (Ohio). — 64 let že obstaja Oltarno društvo pri Sv. Vidu v Clevelandu in šteje 336 članic. — Ob 35. obletnici poko-

pisali so nam

OPIS NASLOVNE SLIKE

(Naša luč 1978/9)

Toplo je to jesensko jutro, kakor da je poletje obiskalo sestro jesen. Južna pobočja gora se že kopljejo v soncu, medtem ko se po severnih senca le počasi umika svetlobi. Sadno drevje po vrhovih je že večinoma odvrlo svoj zeleni nakit in listovci v gozdovih se šopirijo v jesenskih barvah. Le smreke in borovci se nič ne menijo za letni čas; zaljubljeni v svoja zelena oblačila hočejo taki pričakati nevesto pomlad. Nebo je jasno in modro, kakor da se oblaki boje motiti tišino v tej dolini miru.

Tudi lipa pred vaško cerkvico, to sveto drevo poganskih Slovencev, se upira jeseni, kakor da bi s svojo listnato krošnjo hotela ščititi svetišče pred vetrovi, ki se verjetno včasih kot tolpa razposajenih otrok pripodijo z gora, žvižgajo okoli voglov, tulijo v zvonikovih linah in butajo ob streho, da ječijo tramovi v starem ostrešju.

Raztresene v dolini ležijo domačije. Nekatere so prenovljene, ti sta na levi strani cerkve pa ima še leseno škodlasto streho. Tudi prastara kašča na desni kljubuje času

taka, kot so jo zgradili predniki: zidovi iz surovega kamna so neometani, streha pa je pokrita z deskami, ki jih je dal domači gozd. Je prava podoba skromnosti in jedrnatosti ljudi, ki tod prebivajo.

Verjetno je bila nekoč tudi streha vaške cerkve lesena. Videti je, da so dobri ljudje prenovili streho, ki se zdaj kar nekako baha s svetlomodro pločevino. Tudi zidove so belo prepleskali in strešico zakristije so prebarvali rdeče. Zdaj se torej božji hram ponaša v barvah slovenske zastave kot živa priča neuklonljive vernosti naroda, ki ga je zgradil pred davnim časom. Največje zunanje razkošje pa je strešica malega zvonika, ki jo je domači klepar res mojstrsko oblikoval: spodnji del v veselo razigranem baročnem slogu, strogo enostavna konica pa spominja na ostre stolpce gotskih stavb.

Pokopališče so obdali z visokim zidom iz domačega apnenca, kot

bi hoteli z njim braniti mir pokojnih pred vrvežem vsakdanjosti. Toda moderni čas je našel svojo pot tudi na božjo njivo: le malo je še lesenih križev, nagrobniki iz marmorja in umetnega kamna se leskečejo v soncu. V pokopališčnem zidu je nekaj gotovo zanimivih, starih nagrobnih plošč, ki so bile nekoč v navadi pri premožnejših ljudeh.

Zdravstvuj, draga dolina miru! Imej vedno odprte roke za sprejem svojih otrok, ki se bodo ob svojem času vračali k Tebi iz tujine, trudni in obteženi s križi tega sveta, da bi v Tvojem materinskem naročju preživeli jesen svojega življenja in s pesnikom lahko govorili:

Mogla umreti ni stara Sibila,
da so prinesli ji z doma prsti;
ena se tebi je želja spolnila,
v zemlji domači da truplo leži.

A. Metez,
Böblingen, ZRN

Tveganje

Obiskal sem znanca v bolnišnici. V sobi sta bila dva bolnika. Po krajšem pogovoru o tem, kako se počuti, kaj potrebuje, kaj si želi, me je opozoril na svojega sosedo. Pritajeno je rekel, da je zadrhtel ateist, hud nasprotnik vere.

Ko sem zvedel za ime, sem se začudil. Bil je moj profesor iz srednje šole. Pristopil sem in ga pozdravil.

„Gospod profesor, ali me poznate? Jaz sem, ta in ta.“

Začudeno me je pogledal in me po krajšem času prepoznal.

„Seveda se vas spominjam.“

„Učili ste me francoščino.“

„Da, v petem razredu.“

„Točno. Ali pa veste, kaj sem sedaj po poklicu?“

„Ne morem si predstavljati.“

„Duhovnik sem.“

„Tako?“ je začudeno pogledal profesor.

Bil je zadet od kapi. Ena stran je bila ohromela. Ležal je na desni

strani. Glavo je lahko premikal, govoriti je mogel.

Vprašal sem ga, kako se počuti. Ali ga zelo boli.

Odgovarjal je kratko in jasno.

Tedaj sem tvegalo vprašanje: „Gospod profesor, ali se bojite smrti?“

Odgovor je bil presenetljiv: „Zelo.“

„Ali vam lahko pri tem kaj pomagam? Ali vam lahko ponudim svojo duhovniško uslugo za olajšanje in pomirjenje duše?“

„Prosim,“ je bil kratek odgovor.

„Z veseljem. Toda potrebno je, da v svoji duši obudite kesanje za vse nepravilnosti v življenju, tako kot jih vidite v svoji vesti in kot jih Bog vidi. Ali bi lahko to storili?“

„Lahko,“ je dejal mirno.

„Zberiva se za trenutek, jaz bom nekoliko počakal.“ Medtem sem mislil na njegovo življenje, ki mi je bilo v marsičem znano. Nato sem izmolil besedilo zakramentalne odveze.

lov v Grčaricah, na Turjaku in v Mozlju so clevelandski prijatelji pokojnih poromali 24. septembra k Žalostni Materi božji v Franck. — Že 84 let deluje največja slovenska organizacija v ZDA „Ameriška slovenska katoliška podpora Jednota“, ki se je zbrala na 29. redni konvenciji (občni zbor) v Denverju v Coloradu. — Slovenska župnija sv. Štefana v Chicagu je dala že sedem duhovnikov. Osmi, g. Jakob Žibert, se jim je pridružil 24. septembra letos in imel 1. oktobra tam novo mašo. — Na mnogih krajih so ameriški Slovenci organizirali „vinsko trgatvo“; tako npr. na Slovenski pristavi v Clevelandu, v Gilbertu, v Chicagu in v Milwaukeeju.

„Hvala,“ je rekel.

„Hvala vam za zaupanje.“

Vrnil sem se k svojemu prvemu znancu in pri tem čutil, da so bili ti trenutki tudi zame trenutki nepetosti. Morda bolj zame kot zanj.

Kmalu nato je dobil profesor obisk. Ko sem odhajal, sem ga še od srca pozdravil.

Teden dni pozneje sem bral v časopisu, da je umrl.

Prepričan sem, da sam ne bi bil nikoli upal poklicati duhovnika. Tudi njegovi domači niso na to mislili. Bilo je čudno naključje, da sem prišel k njemu in da sem ga našel tako samega.

V življenju se ni bal. Marsikaj je tvegaval. Ob misli na smrt se je pa zbal. Česa? Koga?

Vera le ni čisto ugasnila v njegovem srcu. In če je, se je zmeraj na novo prižigala. Ob srečanjih z ljudmi, ob razmišljanju, ob srečanju s knjigami. Vedno znova se je pokazala, ker je bila tako globoko zasajena v dušo.

Nisem bil na njegovem pogrebu. Tam so bili drugi. Pevci so mu peli, godba je igrala, govorniki so izrekli izbrane besede priznanja in zahvale. Toda od daleč sem bil tisto uro pričujoč v duhu tudi jaz in mislim, da nisem bil med najmanj sočutnimi pogrebci.

P. B.

knjiga bogati otrokov duhovni svet

Pri nas doma je bila knjiga vedno zelo v čislju, zato sem jo od vsega začetka „propagirala“ tudi v svoji družini. Vsakodnevno glasno branje je bila ena osnovnih zahtev, ki sem jih imela do otrok, ko so začeli hoditi v šolo. (Veliko prej smo skupaj prebirali najrazličnejše slikanice in pravljice).

Otroci so branje vzljubili. Pričela jih je lepa in zanimiva povest. Ob koncu prvega razreda in dalje v drugem so ob knjigi že uživali. Najbolj so imeli v časteh

Kekca, Malo čarovnico, Kljukca s strehe, Razbojnika Rogovileža, Brkonja Čeljustnika ter množico najrazličnejših krajših in daljših pravljic.

Potem sva jih z možem pričela navduševati za knjige, iz katerih kar prekipeva lepota in bogastvo slovenskega jezika. Mednje spada jo predvsem zbirke povestic Lojzeta Zupanca Zlato pod Blegošem, Kamniti most, Deklica in kača ter zbirke pravljic, povestic in legend s Pohorja, ki jih je zbral Jože Tomazič.

Prišlo je obdobje, ko so se kar „prežirali“ skozi Kästnerja in Karla Maya.

Z možem sva se zavedala, da jih morava opozarjati in navduševati za lepe knjige. Na nedeljskem sprehodu se je mož razgovoril, kako je užival ob branju Rolfa Gozdovnika, ameriškega pisatelja Setona. Pričeli so jo brati bolj iz radovednosti kot morda iz zanimanja. Sami so videli, da toliko lepih opisov narave in toliko življenjske modrosti ne bi mogli najti v vseh zvezkih Karla Maya.

Vedno bolj jih je privlačevala zgodovina: Sienkiewicz, Scottov Ivanhoe in Brucknerjev Zlati faraon.

Za lepe knjige se nama z možem nikoli ni zdelo škoda žrtvovati denarja. Krasijo police otroških sob kot neme priče radosti in duhovnih doživetij in kot zveste prijateljice za vse življenje.

Veliko knjig pa so si izposodili iz knjižnice. Ko so bili še mlajši, so skoraj vsako soboto dopoldne odšli z očkom na „sprehod“ v knjižnico ali po knjigarnah.

Knjižničarke tudi same uganejo, kaj bo všeč mladim bralcem, in jim ponudijo ustrezne knjige. Če pa jih knjiga ni pritegnila, so vrnili tudi neprebrano.

Ko so bili večji, so pričeli hoditi v knjižnico sami, zlasti s kolesom so se radi odpeljali. Obisk knjižnice jim je vedno priljubljen opravke.

„Pa stripi in Zabavnik?“ me vpraša marsikatera mati, zlasti če njenih otrok lepa knjiga ne pritegne.

Naši jih preberejo kar mimogre-

de v odmorih med poukom ali pa si jih izposodijo od sošolcev. Malo med zajtrkom, malo pred kosilom, pa je Zabavnik prebran.

Stripov in Zabavnikov nismo nikoli kupovali, da se ne bi kateri od otrok nanje navadil. Saj se po knjigarnah najde tudi kaj lepega in koristnega za cicibančke. Navadno stripe in Zabavnike nadomestita kasneje plaža in šund.

Tistemu, ki ni nikoli prodril v svet lepe knjige, ostane tuja tudi vsa verska literatura. Kdo izmed nas je prebral že vse tovrstne knjige, ki jih imamo Slovenci? Glavni vzrok za to ni samo pomanjkanje časa, temveč tudi naša nezmožnost, da bi znali počasi brati, premisliti in preleteti knjigo take vrste. Prikrajšani bomo za marsikatero duhovno obogatitev. Pa tudi smo končno kristjani dolžni, da se izobražujemo tudi na verskem področju. Kako drugače naj to dosežemo, če ne prav s knjigo?

Ana

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

(Roman v treh delih, 1024 strani. Založila in izdala Mohorjeva družba v Celovcu. Cena za vse tri dele je skupno le 160.— šil.)

V sočno pisanem romanu o lepi ljubezni med dvema mladima človekoma popiše pisatelj vse grozote medvojne italijanske in nemške okupacije in stalinistične revolucije v Sloveniji, pa tudi očiščevalno pot teh dveh poštenih ljudi skozi vse ideologije, dokler se končno ne rešita v demokracijo v tujini.

janez sonce

nadaljevanje s str. 19

da ni imel nikdo gospodov lepšega orožja in ne čednejšega konja, nego ga je imel premilostljivi Janez Vajkard. Tako vestno sem mu snažil orožje in konja. In še tako dobro vem, kako je bilo. Mladi gospod je imel tiste dni ognjevitiga turškega konja, ki so ga bili hrvaški prekupci kupili pri paši v Bosni. Vsako dlako so mu bili z zlatom plačali. Vrag je tičal v tej živali. Če nisi pazil, takoj ti je ril z gobcem v meso in s kopiti je sekal po tebi, da so se kar iskre kovale. Nekdaj me je vsekla čez koleno, da je vse zateklo in da nisem mogel mesec dni rabiti noge. In še sedaj me trga po tistem mestu. Ako se hoče vreme izpremeniti, tedaj mi je vsekdar, kakor bi se mi sprehajalo žareče železo po starem mesu. Toliko smo trpeli, santo padre, za te ljudi in sedaj so nas pozabili, popolnoma pozabili.“

Tomaž Ručigaj je pričel jokati. kakor imajo to navado stari pijanci.

„V kot so nas vrgli. A mi smo trpeli zanje, santo padre. In to ni malenkost.“

„Naš Gospod Bog ne bo napravljaj razločka med grofom in beračem,“ ga je tolažil menih.

„Kaj?“ je zakričal óni. „Kdo ve! Malo mu je verjeti. Čemu je pa potem ustvaril grofe in berače? Čemu ni ustvaril samih grofov? He? To vas vprašam, jaz, Tomaž Ručigaj.“

„Pregrešno govorite, senjor capitano.“

„Pregrešno, pregrešno! Saj se kesam, sveti oče, saj se kesam!“ Stari pijanec je padel na kolena. „Tu vidite, kaka zver postane človek, najboljši človek, če ga zapro v tak kurnik, kot je ta preklicani grad. Najboljši človek se spremeni v zmaja, če mora dan za dnem gledati to plesnivo zidanje. Poglejte me, kak sem! A sem podoben človeku? Gotovo nisem. Ko bi me bili nekdanj poznali, ko nas je še

vodil Johannes Wörth, in smo se na bistrih konjičkih drvili po tolstih porenskih krajinah, pili vino in poljubljali dekleta, to bi vi strmeli in se čudili, da je taka izpremembra mogoča. Takrat sem bil mož, da je don Montez večkrat pravil, da jih ima malo takih pod svojo zastavico. Danes sem pa ženska, stara, slaba ženska, in skrbim me, kaj bo na onem svetu.“

Zopet je pretakal solze. Vmes pa je junaško pil, da je vidno ginilo vino iz majolike na mizi.

„Toliko vam povem, sveti oče, če bom na onem svetu gorel v večnem ognju, bom gorel zaradi svoje gospode. Ona se bo pa morda po nebeških višinah sprehajala in uživala božjo milost. A jaz se bom kuhal v hudičevem kotlu kakor zaklana kokoš. Cararambo!“

Škripal je z zobmi in tiho sam pri sebi klet.

„Videti je, da vam nekaj dušo teži, capitano, in za take prilike je najboljše, če svoje srce olajšate in se spoveste božjemu služabniku.“

„Res je, duhovni oče, velika skala leži nad mojim srcem in po spovedi hrepenim kakor jelen po vodi. Nisem tak hudobnež, kakor se govorijo. Oj, sveta Marija, ti me napolni s pravim duhom, in prav ti si mi danes poslala tega pobožnega moža, da reši Tomaža Ručigaja peklenškega ognja.“

„Naša sveta vera ima za vsako pregreho svojo tolažbo. Ni je pregrehe, da bi se za njo ne dobilo odpuščanja.“

Vitez Sonce je govoril te besede s pobožnim naglasom.

„Ej, saj stvar končno tudi ni tako grozna, da bi me moral zaradi nje Lucifer gristi.“

Videti je bilo, da si Tomaž Ručigaj ni upal prav na dan in da se je že kesal, da je sploh zašel na to polje.

„Vendar bi vam svetoval, da se spoveste, capitano. Potem imate vsaj belo dušo in smrti se vam ni bati.“ Tako mu je prigovarjal menih.

„Smrt je zmeraj huda. Don Montez nam je pa večkrat dejal: Spoved je zadnja. Spovejte se takrat,

dalje na 34. strani

predragi bralci!

Južnokorejski kardinal Kim iz Seoula neustrašeno brani človekove pravice v svoji deželi. Na škofovski sinodi 1971 v Rimu se je pritožil, da Cerkev večinoma odgovori šele tedaj, ko se omejuje verska svoboda; Cerkev mora vedno in povsod nastopati za vse človekove pravice.

5. junija je kardinal Kim pridigal v Seoulu o svobodi misli in tiska in med drugim dejal:

„Nocoj smo se zbrali k molitvi za spetno vzpostavitev socialne pravičnosti, miru in resnicoljubnosti v naši družbi. V pogledu na jutrišnji dan, Dan junakov, je to hrepenenje posebno veliko. Priznavamo namreč, da so dali junaki svojo kri in svoje življenje za razvoj demokracije na osnovi pravičnosti, zvestobe in ljubezni. Bojevali so se za svobodno, spet združeno deželo, ne z vojno, marveč z mirnimi sredstvi, z duhovno in snovno silo. Nocoj smo se zbrali z namenom, da nastopimo za spetno vzpostavitev svobode tiska in misli. Brez svobode tiska in misli se namreč ni mogoče razgovarjati o nobeni drugi svobodi, se ne more nobena dežela razvijati v zdravo, demokratično družbo, ki je zgrajena na temelju resnice in pravičnosti. Danes molimo za spetno vzpostavitev svobode tiska in misli, ker v našem vsakdanu tako zelo doživljamo njuno omejitev.“

Osnovna človeška načela veljajo res za vse in povsod!

Prav lepo Vas pozdravljamo!

Uredniki

janez sonce

nadaljevanje s str. 33

kadar vam tiči svinčenka v drobu in niti trenutek ne poprej! To je španjolska navada.“

„Pregrešna navada je. Bog daj, da se ne boste kesali kdaj, da ste se ravnali po nji, senjor!“

Vitez Sonce je utihnil in nabral obraz v tožne gube, kakor bi mu velika bolelost stiskala srce, da je staknil tako trdovratnega grešnika. Tomažu Ručigaju se je pričelo tatjati srce.

„Vraga, kaj se tako držite, kakor bi imeli poln trebuh pelina, santo podre? Saj res ni nič. Tam gori je mlada ženska in drugega nič. Kdo pa nima rad mladih žensk? He, padre santo!“

Tu se je Tomaž Ručigaj dolgo smejal.

„Mlada ženska zapelje lahko in brez težave človeka v greh. Take grehe nam bo pa Gospod Bog prav rad odpušal, ker bi sicer ne bil ustvaril mladih žensk. He, a ni tako?“

„Morda je že omožena.“

Vitezu Soncu se je krčilo pri teh besedah srce in najrajši bi bil zadel starega grešnika, če bi mu bil mogel s tem iztisniti skrivnost, ki jo je moral zvedeti.

„Omožena,“ je oni odgovoril lakodušno. „Na obrazu se ji ne pozna in lice, ličice ima, santo padre, ki mora biti sladko kakor ravnokar namolzeno mleko. He, padre, da je Tomaž Ručigaj še tisti korenjak, kot je bil nekdanj, ko je lazil za nemškimi dekleti ob Renu in Labi — ne zibal bi Jurij Ljudevit tega grozdja. Pa kaj čem, ko sem ves gobav in bolan, kakor star konj, ki solze toči, če se mu še toliko ovsu nasuje v jasli. Oj, ti preklicana usoda, da se mi mora na stara leta kaj takega prigoditi!“

Že je hotel Janez Sonce v svojem srdcu pograbit za bodalce, ki mu je tičalo za pasom pod kuto, kar se odpro vrata in v izbo stopi Marjanica in postavi polno skledo na mizo.

„Dobra je ta,“ je kričal Ručigaj, „zdaj se bo jedlo po stari španjolski navadi. Don Montez nam je večkrat pravil, da sta brušena sablja in polna skleda za poštenega vojaka več vredna kot mlado deklet, s katero ste v mraku sami v zaprti celici. In tako mi svete nebeške Trojice, tudi moja vera je taka, posebno zdaj, ko sem star in bolehen, he, he.“

Z veliko zadovoljnostjo je sesal vase dobro vonjavo, ki je puhtela iz skleda.

„Pa nikar ne zameri, Marjanica, če tako govorim! Ej, da sem mlad, kakorsem bil, bi ti hodila okrog mene kot belo jagnje okrog volka. In jaz bi te raztrgal, kot raztrga volk belo jagnje. Kaj pa čem sedaj, če sem star in brez zob? Marjanica, brez zob! A ji nisem prav povedal, santo padre?“

„Stara šleva, bodi že pametna kdaj in kaj sram te naj bo, če si pri tujih ljudeh!“ se je oglasila z ostrim glasom Marjanica, tedanja prva dekla na turjaškem gradu. „Že vidim, da si se nalil in da si gospodu vse spil, ti stari požeruh!“

„Res je prazna majolika,“ je odgovoril Tomaž Ručigaj z veliko poniznostjo, „in upam, da jo boš zopet nalila, Marjanica, zlata rožica. Če bi bilo kaj pravice na svetu,

morala bi biti ti grofinja na Turjaku, ne pa dekla. To je moje pričanje, Marjanica, in zagradeli upam, da mi boš zopet nalila majoliko.“

„Ne vem, če smem,“ se je branilo deklet. „Gospod major je šel od doma in mi je dejal: ‚Glej na ključke h kleti, da jih ta prasica, ta Tomaž ne stakne!‘ Ravno tako je govoril in nič drugače.“

„Prasica je dejal?“ je tulil Ručigaj. „Santa Trinidad, od žalosti bom umrl. In kje imaš ključke, Marjanica? Če te je strah iti v klet, daj mi ključke in bom sam prinesel svetemu očetu vina, dasi je to proti mojemu stanu in moji vrednosti.“

„V klet ga ne puščaj, ker bi se potem upijanil in mi škode napravil več, kot je celi Tomaž vreden!“ In gospod major je še dostavil: „Včera so hlapci naklali drv tam spodaj na dvorišču, jutri bo imel naš Tomaž cel ljubi dan čas in naj torej znosi ta drva v drvarnico in naj jih zloži v skladovnico, da bomo pozimi imeli kaj kurjave! Dela naj ta potepuh, da ne bo vedno zastoj žrl pri grofu!“ Ravno te besede je govoril gospod major in nič drugega ne.“

„Jenjaj, Marjanica!“ je kričal Ručigaj. „Boš videla, da se bo še ne sreča zgodila. Nabrusim svoj meč in do ročaja ga potisnem temu hudiču v trebuh. Potem pa naj sam drva sklada na dnu pekla v peklenški drvarnici! Koj ko domu pride, ga umorim. Na to lahko vzameš sveto obhajilo. Sedaj pa prinesi vina, da bo konec besed!“

„Enkrat si jo že spraznil majoliko in v sodu se pozna. Ne vem, naj li prinesem vina ali ne.“

„Tako mi pet Kristusovih ran, prinesi ga, Marjanica!“ je moledoval Ručigaj. „Še sodni dan bom govoril zate, da ti ne bo treba v peklenški ogenj, kamor bodo hudiči odnesli turjaškega majorja.“

„Zaradi gospoda bom prinesla. Pa glej, da ne piješ preveč, ker ga imaš že sedaj preveč!“

Vzela je majoliko z mize in odšla v klet po vino.

„Slabo vas čislajo, capitano,“ se je oglasil menih s satiričnim glasom, „in vidi se mi, da komaj čakajo na vašo smrt. Predolgo jim živite in žlice vam štejejo. Slabo

življenje je to za starega, zaslužnega vojaka."

"Vse ste slišali, padre," je vzdihoval stari, "tako se mi godi dan za dnem. Vsak me brca, vsak me grize in vendar sem več skušal kot marsikak turjaški grof, ki s svojim pustim obrazom visi sedaj gori v veliki grajski sobani na steni."

"Res je," je pritrdjeval menih, "mnogo ste skušali, senjor, in človek bi menil, da ste si prislužili košček kruha na svoja stara leta in tudi kupico vina, da jo v miru spijete vsak dan. Nehvaležni so ti Turjačani."

"Pošteno govorite in srce ste mi ogreli, sveti oče. Sedaj vam bom vse povedal, prav vse, da boste vedeli, koliko sem jaz storil za te Turjačane."

"Veliko ste storili in trpeli," je pritrdjeval menih, upajoč, da bo s tem onega še bolj razdražil.

"Trpel in delal," je kričal Ručigaj, "a sedaj bi moral skoraj beračiti od hiše do hiše. Vse vam bom povedal. In tudi o tisti mladi ženski, ki jo imajo ti grofovski grešniki zaprto tam zgoraj. Tu imani ključke do nje, ha, ha, ha!"

"Odpuščeno vam bo vse, če se skesano spoveste, capitano. Čemu bi tudi za to malovredno gospodo z grehom obkladali dušo?"

"Prav govorite, sveti oče. Do čistega se vam bom spovedal, do zadnjega greha. Da bi jo hudič pobral, to gospodo! Poslušajte torej, sveti oče!"

Nato se je pričela Tomaža Ručigaja spoved.

— — —

Medtem je dijak Vid stikal po grajskih hodnikih in kotih. Pri marsikaterih vratih je prijemal kljuko in hotel odpreti. Ali vse je bilo trdo zaklenjeno. Končno je šel pred grad in lazil okrog zidov, skrbno opazoval visoka okna, če bi kje ne ugledal krasnega obraza preljube gospe Ane Rozine. Ničesar ni ugledal. Po razpokah v zidu so tičali vrabci in grdo kričali. Nekoliko kavk in nekaj sokolov se je zibalo po zraku, a drugega življenja ni bilo niti videti niti čuti.

S tožnim srcem je sedel dečak ob rob grajskega jarka in se zamislil tja v dol. Časih se mu je dozdevalo, kakor bi čul globoko pod seboj v dolini peket konjskih

kopit in glas vesele družbe. A če je bolje poslušal, ni čul niti konjskega kopita niti človeka. Ondi pri zidu je slonela stara hruška, ki je s svojim mogočnim vejevjem objemala še bolj staro zidovje. Rumenelo ji je listje, a ondih v vrhu je rumenelo tudi nekaj dozorelega sadu.

"To je hruška gospodična," je izpregovoril dijak sam pri sebi, "in zgoraj pri vrhu jih visi nekaj rumenih. Kdaj je že nisem pokusil, hruške gospodične."

Vzdihovaje je odtrgal pogled od zrelega sadu in zopet pričel zreti v tihi dol.

"Doma smo jo tudi imeli. Nagnjena je bila na malo domačo hišo in jeseni je cepal njen zlati sad na slamnato streho. A še veliko več ga je segnilo na deblu, da ga ni mogel zaužiti človek ne sršen, brenčec po vejah."

Poslušal je znova v dol in sedaj se mu je zdelo, da je prav gotovo čul, kako je bilo konjsko kopito ob kamen. Pa zopet se je prevaril: ko je poslušal bolj vestno, ni bilo čuti ničesar.

"In jaz tudi vem, čemu da mora segniti hruški gospodični sad na deblu, še prej kot je dozorel. Stari oče mi je pravil in vse povedal. Ko je naša sveta Porodnica — tu je napravil dijak znamenje križa — „bežala pred kraljem Herodom, da ji ni umoril presvetega Odrešenika“ — tudi tu se je dijak pobožno prekrižal — „je prišla s svetim Jožefom v široko puščavo. Veliko žejo je trpela božja Porodnica in žejo je trpel Odrešenik sveta. Tudi sveti Jožef je bil žejen, a vrelca ni bilo in pod pekočim soncem je vse koprnelo. Tam na meji dežele Kanaan in dežele Egipt je stala hruška gospodična. Njene veje pa so bile posute z zlatim sadom, da so se kar šibile. A te veje so bile visoko od zemlje in sveti Jožef, ki sta ga morila lakota in žeja, je bil slaboten, da ni mogel na ošabno drevo. Moj Bog, kaj bi bilo, če bi sedaj prišel gospod Jurij Ljudevit. Umoril bi me in umoril bi tudi mojega dobrega gospoda viteza Janeza."

Zopet je vzdihoval dijak in polastila se ga je čudna tesnoba, da mu je silila solza v oko.

"Saj ga ne bo, gospoda Jurija Ljudevita. Gotovo je pri cesarju;

in če pride, bom poprej čul njegovega konja, da bomo lahka pobegnili v zeleni gozd. In tedaj je izpregovorila Devica Marija: 'Hruška gospodična, usuj svojega zlatega sadu na zemljo pod seboj, da ga bo zaužil Odrešenik sveta, da si žejo utolažim jaz, njegova sveta mati, in da se uteši tudi moj preljubi mož sveti Jožef!' Kaj ti odgovori nato hruška gospodična? Ošabna hruška gospodična odgovori: 'Dvesto let stojim že tu na meji dežele Kanaan in dežele Egipt. In še vsako leto sem iz svoje moči obrodila toliko sadu, da so ga veje komaj nosile in da je bila ptica puščave uverjena, da sem posuta z živim zlatom. In vsako leto se je usedla ptica puščave na moje zelene vrhe in je raztezala svoje blesteče kolo, ki se žari živeje od jutranje zore. In vsako leto je bil moj sad samo zanj, mnogobavno ptico puščave in za nikogar drugega. Vam ga pa ne dam, vam beračem, ki mi bosonogi in z raztrgano obleko kradete senco mojega predragega drevesa.' Tako je govorila šopirna hruška gospodična."

"Ali ni bil to krohot gospoda Jurija Ljudevita?" Djak Vid se je

dalje na 38. strani

naša lučka

ŠTIRI SVEČE NA ADVENTNEM VENCU

JEZUSOV ROJSTNI DAN PRAZNUJEMO NA BOŽIČ. JEZUS JE PRIŠEL NA SVET, KER NAS IMA RAD. HOTEL JE ŽIVETI Z NAMI.

BOŽIČ PRAZNUJEMO 25. DECEMBRA. DA GA BOMO LEPŠE PRAZNOVALI, SE MORAMO NANJ PRIPRAVITI.

ČAS PRED BOŽIČEM SE IMENUJE ADVENT. V ADVENTU SO ŠTIRI NEDELJE. V CERKVI VISI ADVENTNI VENEC. NA NJEM SO PRITRJEENE ŠTIRI SVEČE. PRVO ADVENTNO NEDELJO GORI LE ENA SVEČA, DRUGO DVE, TRETJO TRI, ČETRTO VSE ŠTIRI. TA VEDNO MOČNEJŠA SVETLOBA HOČE POVEDATI, DA NAM JE JEZUS, KI JE LUČ SVETA, VEDNO BLIŽE.

NEKATERI LJUDJE HODIJO VSAK DAN V ADVENTU K MAŠI. TE MAŠE SE IMENUJEJO ZORNICE. POSEBNO SLOVESNO PA OBHAJAJO DEVETDNEVNICE PRED BOŽIČEM. PONEKOD IMAJO LEPO NAVADO, DA NOSIJO MARIJINO PODOBO OD HIŠE DO HIŠE: PRAVIJO, DA „MARIJO NOSIJO“.

NEKATERI OTROCI ZBIRAJO SLAMICE ALI PA ZVEZDE ZA JASLICE: ZA VSAKO DOBRO DELO, KI GA V ADVENTU NAREDIJO, POLOŽIJO SLAMICO ALI ZVEZDO V POSEBNO ŠKATLO. O BOŽIČU POLOŽIJO NABRANE SLAMICE V JASLI ALI PA PRITRDIJO ZVEZDE NA NEBO. TAKŠNA DOBRA DELA SO: VSAKO JUTRO ALI VEČER SE POGOVARJATI Z JEZUSOM, PRAV SKRBNO NAPISATI DOMAČO NALOGO, VSELEJ UBOGATI NA PRVO BESEDO, MAMI POMAGATI PRI DELU, BITI PRI IGRI DO DRUGIH DOBER.

NOCOJ JE MIKLAVŽEV VEČER

Nocoj je Miklavžev večer. Odprimo ograjo, odprimo dver, da nas obišče ta dobri svetnik, da nam prinese orehov in fig, rožičev, piškotov in igrač, kjer je potreba, pa še korobač.

Nocoj je Miklavžev večer. Naj ne bo slabe volje nikjer, ampak le dobro, čisto srce in tople besede in lepe želje. Tako se bo iz rajске line sam Bog nasmehnil družini svojih otrok.

Nocoj je Miklavžev večer. Odprimo srca in kjer

srečamo revne, uboge ljudi, ponudimo jim svoje dobre dlani in kruha, obleke in tople kot: potem bo to pravi Miklavžev god.

SVETI MIKLAVŽ

Sveti Miklavž je bil doma v mestu, ki se imenuje Mira. To mesto leži v Mali Aziji. Njegovi starši so

kmalu bo božič

Kmalu bo božič. Ko rečemo „božič“, smo veseli. Zakaj? Kaj se je zgodilo v božični noči? Poglejmo!

Marija je živela v Nazaretu. Angel ji je prišel povedat, da bo postala Jezusova mati.

Nekega dne je morala iti v Betlehem. Ni šla sama. Z njo je šel sveti Jožef, da bi jo varoval na poti.

Zvečer nista našla v hišah prenočišča. Zato sta šla ven iz mesta in si poiskala votlino, ki je služila živalim za hlev.

Marija in Jožef sta bila utrujena in sta šla kmalu počivat. Sredi noči pa se je rodil Jezus. Marija ga je povila v plenice in ga položila v jasli na slamo.

Marija in Jožef si nista mogla Jezusa nagledati. Bila sta ga silno vesela. Srečna sta bila, zelo srečna. Jezusa sta molila, saj sta vedela, da je ta mali otrok v jaslih božji Sin.

Tisto noč so pastirji iz okolice Betlehema pazili na svoje ovce. Nenadoma jih je obliła velika svetloba in angel iz nebes jim je rekel: „Ne bojte se! Naznanjam vam veliko veselje: danes je rojen Kristus Gospod.

bili zelo dobri. Od njih se je mali Miklavž, tako so mu dali pri krstu ime, naučil, kako mora biti tudi sam dober. Ko je odrasel, je postal škof.

Obiskoval je bolne, revne in tiste, za katere se ni nihče zmenil. Če je le mogel, jim je kaj prinesel. Tega pa ni pripovedoval drugim, da ga ne bi hvalili. Dobrote

je delil na skrivnem, da ga je videl le Bog.

Tako je nekoč zvedel, da se tri mlinarjeve hčere ne morejo poročiti, ker nimajo denarja. Ponoči, ko ga ni nihče videl, jim je prinesel tri kepe zlata. S tem jim je naredil veliko veselje. Ker je bil dober, ga je vzel po smrti Bog k sebi v nebesa.

O svetem Miklavžu dobri ljudje naredijo še posebno veliko dobre: druge ljudi, zlasti revne, bolne in otroke, obdarujejo. To naredijo skrivaj, da jih drugi ne vidijo in ne hvalijo.

Nekateri se na god svetega Miklavža oblečejo, kakor je bil on oblečen. Pravimo jim Miklavž.

NAREDIMO JASLICE

JASLICE spletemo iz vrbja. Vane položimo Jezusa v plenica.

HLEVČEK lahko naredimo tako, da vzamemo za osnovo trikotno desko; ob dveh straneh spletemo iz vrbja steni, v katerih pustimo nekaj odprtih; streho spletemo iz majhnih snopov travnate slame in jo pritrdimo z žico na steni.

OSEBE za jaslce naredimo iz žice, vate, sukanca in papirja, razmočenega v vodi. Obraze in ude iz papirja pobarvamo. Na glavo jim prilepimo lase iz drobne zrezane volne ali preje. Obleke spletemo iz zelo tanke volne s kvačko. Oblečene lutke iz žične osnove lahko upogibamo v razne drže telesa. Tako lahko sestavimo različne prizore.

ŽIVALI naredimo iz iste snovi kot osebe. Ovčkam iz žice in vate prilapimo ušesa iz belega papirja.

DOMAČA SOLA

Opiši božič s pomočjo sledečih besed:

● BOŽIČ: božiček, božični dan, božična noč, božične navade, božični večer, božično drevo, Božični otrok, božičnica, božičevati, božičevanje.

● SVETI: sveti večer, sveti dan, Sveta družina.

● JASLICE: jaslce delati, pastirček, pastirica, ovca, ovčka, osliček, voliček, mah, angel, angelsko petje.

● KAJENJE: pločevinasta škatla z gorečim ogljem, kadilo, posodica z blagoslovljeno vodo, smrekova vejica, angelovo češčenje, rožni venec, hiša, kašča, hlev, dvorišče, polje, gozd.

● POLNOČNICA: bakle, sneg, kožuhi, kučme, razsvetljena cerkev, petje.

● VEČERJA: koline, kruh, kislo zelje, čaj z rumom, potica.

**slava
Bogu,
mir ljudem**

Našli boste dete, v plenice povito in v jasli položeno."

Pastirji so se čudili in so se takoj odpravili na pot. Našli so votlino, Jezusa v jasliah, zraven pa Marijo in Jožefa, ki sta ga molila. Pastirji so bili veseli. Molili so Jezusa in mu dali darove.

Mi pokažemo svoje veselje zaradi Jezusovega rojstva na poseben način: doma in v cerkvi naredimo jaslce in okrasimo božično drevo; dajemo si med seboj darila in drug drugemu pošiljamo božične razglednice z dobrimi željami.

Otroci, ki so v adventnem času nabrali z dobrimi deli slamice ali zvezde, položijo sedaj slamice v jasli ali pa pritrdijo zvezde na nebo.

Na sveti večer se zberemo okrog jaslci. Ko gledamo Jezusa v hlevčku, smo veseli. Hvaležni smo mu, da nas ima rad, da je prišel k nam.

Potem zapojemo „Sveto noč“. Zmolimo angelovo češčenje. Ponekod oče ali mati pokadita s kadihom hišo in jo blagoslovijo z blagoslovljeno vodo. Med večerjo si družina pripoveduje spomine.

Oče in mati in otroci ostanejo ta večer dalj časa pokonci. Pred polnočjo gredo starši in starejši otroci k polnočnici, kjer je slovesna maša. Ker je tema, nosijo v rokah bakle, da si z njimi po poti svetijo. Mraz je in na nebu miglja polno zvezd.

dvignil kvišku. Napel je moči svojega sluha, a zopet ni mogel ničesar začuti. Sedel je na zeleno rušo in govoril sam sebi:

„Sapa brije med vejami in menil sem, da je to krohota pijanega gospoda Jurija Ljudevita. Ali ta leži sedaj kje pod cesarsko mizo in je pijan od najboljšega vina, ki si ga moremo misliti. Tedaj pa je prvič izpregovoril naš preljubi gospod Jezušček: 'Hruška gospodična! Ti nisi hotela pripoznati svojega svetega Boga. In več ti je ptica puščave in več tvoj sad od tvojega Boga. Tako se naj zgodi, da ti zgine sedaj vsakoletni sad pred dozorenjem, da boš ostudna, kakor je ostuden gobavi bolnik v puščavi. Samo pri vrhu ti naj ostaja nekaj rumenega, sladkega sadja, da se boš spominjala, koliko dobrega bi bila lahko obrodila, če bi živela v strahu božjem!' To so bile prve besede, ki jih je izpregovoril naš Gospod Odrašenik, potem ko je bil postal sin človeka. In hruška gospodična jih je težko občutila; hujše so bile od toče, ki časih raztolče zelena polja. Hipoma ji je izgnil zlati sadež in pocepel ji je v trenutku

z zelenih vej, kakor bi jo bil otresel in pretresel najsilnejši vihar puščave. Pričela je točiti solze hruška gospodična, solze zaradi svoje revščine. Zbrale so se te solze v studenec, ki je pri njenem deblu privrel iz kamnite zemlje, da se je napil hladne vode Odrašenik sveta, da si je ž njo utolažila njegova sveta mati, naša Devica Marija in njen sveti mož sveti Jožef. Čuj, ali ni bil to ženket meča, če se zadene jezdecu ob ostrogo?“

„Nič ni! Samo strah me je tako preobvladal, da se tresem pred vsakim listom, ki ga odnaša sapa z veje. Od tedaj pa zgine vsako leto hruški gospodični sad na veji še prej, kot je dozorel; samo pri vrhu ga ji nekaj ostaja, da ji vedno živi v spominu, koliko dobrega bi lahko obrodila ko bi rasla v božjem strahu. Tudi tu gori je nekaj rumenih in najboljše bo, če splezam po nje, da jih ne ogloje mrčes.“

Splezal je na drevo. Med z mahom obraslimi vejami se je stiskal kvišku, dokler ni došel do vrha, kjer je zaužil rumeno sadje. Potem pa jo je zopet odrinil navzdol. Tedaj je opazil na veji, ki je segala do graščinskega zida, staro ščinkavčevo gnezdo. In iz dalje se mu je videlo, kakor bi čepela drobna jajčka v tem gnezdu. Zategadelj je bilo naravno, da se je dečaku vzbudila radovednost v duši in da je želel preiskati malo gnezdišče. Počasi se je spuščal po veji proti zidu in končno prilezel čisto do zida in do starega gnezdišča. To je bilo prazno in samo nekaj suhega, pikastolisastega listja je ležalo v njem, kar je bilo iz dalje videti kakor drobna jajčka.

„Kje naj se sedaj v jeseni dobe ptičja jajca po gnezdiščih,“ se je zjezil Vid, „in sam peklenski satan me je udaril s slepoto, da sem videl nekaj, kar se vidi le v cvetoči pomladi.“

Ko se je ozrl po steni navpik, je opazil ravno nad sabo malo okence v debeli zidini. Bilo je tako tesno, da bi se človeško telo nikakor ne moglo preriniti skozi njega lino na prosti zrak. Kdor je bil torej zaprt v prostoru, komur je to okence dajalo revno svetlobo, je bil dobro spravljen in shranjen brez čuvaja in brez železnih stebričev, s

katerimi so sicer zapažena okna pri ječah.

Vid se je naslonil ob steno in skušal pri oknu pogledati v skrito sobo, ki je tičala za njim. Zidovje je bilo tako debelo, da ni mogel z roko doseči umazanega stekla, ki je zapiralo pot vsakemu daljšemu pogledu. Že je hotel zopet odriniti po veji, kar ga prešine misel, da morda tiči za tem umazanim oknom gospa Ana Rozina.

Z vso močjo svojega mladega glasu je zaklical proti oknu: „Gospa Ana Rozina, oj, preljuba gospa Ana Rozina!“

Zaklical je dvakrat in trikrat. In glejte, pri zadnjem klicu se je umazano okno globoko v zidu odprlo in prikazal se je drobn obrazek gospe Ane Rozine, ki je bil tedaj tako blede, kakor da je zlit iz samega belega voska.

„Jaz sem, Vid sem,“ je zaihtel dijak od samega veselja, „in z vašim gospodom vas iščeva že dolgo časa. Sam Jezus Kristus mi je pomagal, da sem splezal na to hruško gospodično.“

„Vid,“ je izpregovorila gospa, „poglej, tu sem so me zaprli, da morem komaj dihati. Ali veš, čemu so me zaprli? Vedno mislim na našega gospoda in morda me je ukazal zapreti cesar, ker sem se predrznila gojiti ljubezen do nje, ki je tako visoko nad mojim stanom.“

„Nikar ne vzdihujte, preljuba gospa! Vaš gospod je tu in jaz sem tu. Gotovo vam pomagava. Vi ne veste, kako je žalosten gospod vitez Janez.“

Ravno v tistem hipu se je prikazal na ovinku tik grajskega jarka — Jurij Ljudevit. Neprestano je zrl s kalnim očesom na hruško gospodično, na kateri je bil že iz dalje ugledal nekaj sumljivega. Bil je pijan in v silni razburjenosti. Tako močno je stopal, da je letal pesek na vse strani in da so mu ostroge glasno rožljale. V roki pa je držal samokres z napetim petelinom.

„Zdelo se mi je,“ je škripaje izpregovoril, „da lazi neki polh tu gori. In ta tepec, ta Ručigaj spi! In pravil sem Aricagi in Simonoviču, kako dobrega čuvaja imam. Oj, ti prekleti hudič, ti!“

„Jezus, Marija, Jurij Ljudevit je

tu!" je zaječal dijak na veji. Otrpnilo mu je telo, da se niti ganiti ni mogel. Oni je obstal pod hruško in v silnem srdu je škripal z zobmi.

„Zdelo se mi je, da sem čul konjska kopita," je vzdihoval Vid sam pri sebi, „a sedaj je Jurij Ljudevit tu in umoril me bo. Gotovo me umori.“

„Hej, kaj počenjaš tam gori?" je kričal Jurij Ljudevit in njegovo krvavo oko se je ujelo s trepetajočim dijakovim pogledom.

„Z gospo Ano Rozino sem govoril," je zaječljalo revče v groznem strahu, „in sedaj vas prosim, da me nikar ne ubijte, preblagi gospod Jurij.“

„Z gospo Ano Rozino," je siknil Jurij Ljudevit. „Da bi te pekel požrl! Z gospo Ano Rozino! In to vse se je meni zgodilo, in na turjaškem gradu!“

Dvignil je brez usmiljenja svoj velikanski samokres in ga sprožil proti dečku na veji, da se je pok razlegel široko naokrog. Ko se je dim razkadil, je ležal dijak Vid na zemlji, mirno, kakor bi spal. A njegova srčna kri je tedaj pojila rušo in korenine hruški gospodičnin.

Hladnokrvno je Jurij Ljudevit zopet nabil samokres in krenil potem k tovarišem, ki so ga čakali pred grajskim vhomom.

„Kaj si streljal?" je vprašal polkovnik Aricaga, ki je z junakom Simonovičem sedel v zelenem bregu. V bližini pa je stražil hlapec Cesare štiri konje.

„Kaj sem streljal?" je Jurij Ljudevit zaspano odgovoril, „po drevesu je skakala veverica in nad njo sem poskusil svoj novi samokres, katerega mi je prinesel knez Vajkard iz dunajskih zalog.“

„Ali si zadel?" se je oglasil Simonovič.

„Sem, dobro orožje je. Tam pod hruško leži in mislim, da sem ji prestrelil srce. Ha, ha.“

Nekaj časa je potem opazoval grad in dostavil: „Pretiho je vse. Prijatelji, stvar mi ne ugaja. Nekaj tiči v tem gradu, kar mi ni pogodu. Ni ga človeka, in to je čudno, preklicano čudno!“

„Veš kaj," je kričal Aricaga, „če tiči sovražnik v gradu, potegnimo

sablje in z orožjem v roki ga naskočimo!“

In potegnili so orožje in oprezno šli v tihotni in samotni grad.

Tomaž Ručigaj in vitez Sonce sta še vedno sedela pri vinu. Prvi se je bil tako zelo nasekal kisle kapljice, da je vsak trenutek hotel zlesti pod mizo. Pamet pa ga je bila že prav davno zapustila.

„Prav tako je bilo, kakor vam pravim, santo padre," je kričal, „in ne besedice drugače. Naša gospoda je hudič in mi moramo večno zveličanje zastavljati za njo. Ali je to pravica, sveti oče. A je nebeško zveličanje kaj takega, kar se lahko pobere v vsakem kotu? Vprašam.“

„Resnico govorite, capitano, ali sedaj mi povejte, kako je bilo tisto noč!" je odgovoril Sonce.

„Tisto noč torej. Vse vam povem. Že popoldne se je pripodil naš Jurij Ljudevit na turjaški grad in takoj sem opazil, da mu gore lica in da mu peklenski satan razsaja po krvi. Jaz tega tiča hipoma spoznam, če ga polt srbi. Saj ni bil takrat prvič na turjaškem gradu. „Ručigaj," je dejal, „si li ti oseba, na katero se smem zanesti? Si li ti taka oseba?" — „Rekel bi, da sem," sem mu z vso odločnostjo odgovoril. „Vsaj španjolski kavalirji so se name zanašali in mi zaupali. Španjolski kavalirji pa so tisti, ki so najboljši po Nemškem

in po Laškem in po Francoskem, bi menil." Tako sem se mu odrezal in po španjolski navadi od strani povedal, da v mojih očeh nima tište veljave kot španjolski kavalir. In tudi je nima. Kje pa naj jo vzame, če niti ne ve, za katerim plotom se je rodil?"

„Kaj vam je odgovoril?"

„Kaj mi je hotel odgovoriti, če je vse res, kar sem mu pravil! Malo je pordel in malo se je srdil v srcu, in to vse zaradi tega, ker je Tomaž Ručigaj španjolske kavalirje bolj cenil kakor njega, bastarda. „Dobro, dobro!" je potem pričel, „saj te poznam, da si zanesljiv in da si nekaj sveta skušil. Zatorej si bil tudi prvi, na katerega sem pri tej stvari mislil. In tvoja škoda ne bo, Tomaž." O tisti priliki mi je stisnil dva španjolska trdnjaka v roke, da so mi kar žile zarajale po celem telesu. Res sem drugi dan potem od ranega jutra do pozne noči tam spodaj tik ceste pri Miciki pil sladko vino zanje in še druge sem napajal. Rekel mi je nato Jurij Ljudevit: „Mlado žensko imam in ne bi imel rad, če bi me drugi opazili ž njo." — „Resnica je," sem odgovoril, „z mlado žensko je človek najraje sam, vsaj španjolska navada je to, ha, ha.“

Tomaž Ručigaj je spil merico vina, da bi se oddahnil od težkega pripovedovanja.

bo še

mali oglasi

● JANKOVIČ, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● PREVAJALSKA PISARNA v Münchnu uredi uradne prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje in nudi pravno pomoč: Dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifterstraße 21, telefon (089) - 14 13 702.

● PREVAJAM iz slovenščine v nemščino in obratno. Vse prevode sodno overovim. Prevode opravi hitro in poceni: MONIKA ZIBELNIK, Franz-Albert-Str. 12, 8000 München 50, tel. 812 30 59 — zvečer.

● Potujete v RIM? Dobrodošli v ho-

telu BLEDE, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Roma, tel. (06) 777 102. Na razpolago so Vam komfortne sobe s kopalnico, klimatičnimi napravami in radiom, lastni parkirni prostor in restavracija v alpskem slogu. Zagotovljeno Vam je prijetno občutje med slovenskim osebjem. Lastnik Vinco Levstik.

● Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Biesenstr. 30, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. Telefon 02103-44 5 62. Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● Veliko hišo z GOSTILNO in turističnimi sobami ob prometni točki na cestnem križišču v bližini zdravilišča Rogaška Slatina in znanih Atomskih toplic (Podčetrtek) zaradi starostne upokojitve ugodno prodam. — Informacije daje pisмено ali telefonsko: Simon Ivanuš, gostilna, YU-63241 Podplati, Slovenija. (Telefon 063-82 41 06).

pozor!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvojne pisme za tujino.

Nove mohorjeveke vabijo

Kot vsako jesen je tudi letos Mohorjeva družba v Celovcu izdala svoj knjižni dar, po katerem vsi radi sezimo, saj s tem služimo dvema koristnima namenoma: v hišo dobimo dobre, poučne knjige, obenem pa podpiramo našo najstarejšo knjižno ustanovo — častitljivo Družbo sv. Mohorja.

Knjižni dar za leto 1979 je naslednji:

KOLEDAR ZA LETO 1979. (Cena 60.— šil.)

Gotovo bo v njem vsak bralec našel vsaj nekaj tega, kar pričakuje; tako npr. kratko sliko o verskem in kulturnem življenju naših ljudi na Koroškem in po svetu. Z daljšimi in krajšimi sestavki nakazuje možnosti lepšega življenja v družini in sosesčini.

Nadalje so članki iz naše kulturne zgodovine, spomini na umrle, praktični nasveti za gospodarje in gospodarje, razne zanimivosti, smešnice in uganke.

Ida Hess-Rak, ZADNJI VITEZ pl. HELDENSTAMM. (Cena 50.— šil.)

Pisateljica v tem romanu izpoveduje resnično zgodbo in pretresljivo doživetje iz svojih mladostnih in dekleških let tik pred prvo svetovno vojno in med njo. Dejanje se v glavnem dogaja v Koprivnici na Spodnjem Štajerskem. S posebno ljubeznijo in lepoto pisateljica opisuje, še bolje — opeva slovensko zemljo ob Sotli, kjer je v mladosti živela.

Dr. Janez Jenko, DRUŽINA SKRBI ZA POKLICE. (Cena 50.— šil.)

Pri tem so mišljeni duhovniški poklici. Če hočemo zamejski Slovenci preživeti kot Slovenci in ohraniti vero ter jezik naših prednikov, potrebujemo v prvi vrsti dosti požrtvovalnih duhovnikov. To velja za Koroško, Primorsko, zapadno Evropo (med našimi rojaki), USA itd. Le verne družine nam morejo dati dobrih duhovnikov. Ta knjiga torej opravlja važno poslanstvo med nami!

Karel Mauser, ROTIJA. (Cena 60.— šil.)

V spomin velikemu prijatelju koroških Slovencev in dolgoletnemu zvestemu sodelavcu in dobrotniku celovške Mohorjeve družbe Karlu Mauserju se je ta odločila v znak hvaležnosti ponatisniti njegovo že več let razprodano zanimivo povest „Rotija“.

NOVA DRUŽINSKA PRATIKA ZA 1979. (Cena 30.— šil.)

Tudi za prihodnje leto je izšla ta priljubljena knjižica, ki poleg nekaj narodno-načelnih člankov in zgodb prinaša tudi koristne sestavke za gospodarje in gospodinjke ter uganke in nekaj za smeh. Ne pozabite jo naročiti! Tudi doma bodo veseli, ako jim jo boste podarili.

plašče

STARE BOŽIČNE PESMI

Musica sacra slovenica Ljubljana,
MS 01

Stran A — Rihar: POGLEJTE, ČUDO SE GODI; NA POLNOČI GREDE; POKONCI, NARODI; ZVELIČAR NAM JE ROJEN ZDAJ; PRI SVETIL JE VESELI DAN.

Stran B — Vavken: ZVELIČAR DAN'S SE JE RODIL; Z VIŠAV NEBEŠKIH SEM POSLAN; ZVELIČAR PRELJUBI RODI SE NOCOJ; Cvek: GLEJ, ČUDNO SE NEBO SVETLI; SLAVA NA VIŠAVI; RA-DUJ, ČLOVEK MOJ.

BOŽIČNE PESMI

Musica sacra slovenica Ljubljana,
MS 05

Stran A — Mav: ANGEL BOŽJI STOPILO JE; SVETONOČNA BLA-GOVOST; Gržinčič: MARIJA, DAJ MI JEZUSA; Sattner: NOČ BO-ŽIČNA; Arnič: ANGELSKI KLIC OPOLNOČI.

Stran B — Premrl: ANGELSKO PETJE; LE SPI, NEBEŠKO DETE, TI; Rener: BOŽIČNA NOČ; Ačko: POČIVAJ, MILO DETECE; Tomc: NOVO LETO.

BOŽIČNA ZGODBA

Musica sacra slovenica Ljubljana,
MS 07

Stran A — Rihar: VI, OBLAKI, GA ROSITE; Železnik: POSLAN 'Z NEBES JE ANGEL; Ljudska-Tomc: POSLUŠAJTE, VSI LJUDJE; Zu-pan: BOŽJI NAM JE ROJEN SIN.

Stran B — Ljudska-Tomc: KAJ SE VAM ZDI; TAM STOJI PA HLEV-ČEK; Hudovernik: DETE RAJSKO; Gruber: SVETA NOČ.

To BOŽIČNO ZGODBO je mo-goče dobiti tudi na kaseti.

STARE BOŽIČNE PESMI 2

Musica sacra slovenica Ljubljana,
MS 14

Stran A — Levičnik: PRIŠLA JE NOČ; POKONCI NARODI; N. N.: SLAVA BOGU NA VIŠAVAH; PA-STIRCI, HITRO VSTANITE; Hribar: SPI, BOŽJE DETE.

Stran B — Vavken: O SLAVA; Cvek: PASTIRCI, Z MENOJ; PA-STIRCI, NE SPITE; Zupan: PA-STIRCI IZ SPANJA; ZVESELI SE, ŽALOSTNA ZEMLJA; Gruber: SVE-TA NOČ.

STARE BOŽIČNE PESMI 3

Musica sacra slovenica Ljubljana,
MS 16

Stran A — Belar: ŽE POČIVA VSA NARAVA; Vavken: PASTIRCI, KAM HITITE; Hladnik: ZAKAJ SVETLOBE; ANGELSKO PETJE; Cvek: PASTIRCI IZ SPANJA; Slom-šek: GLEJ, ZVEZDICE BOŽJE.

Stran B — N. N.: PRED TEBE, BOŽJE DETE; MESTO BETLEHEM POČIVA; ZVONovi ZVONIJO; Ger-bič: KAJ NEKI BO TO; Štolcer: RAJSKE STRUNE; Gruber: SVETA NOČ.

SLOVENIJA, OD KOD LEPOTE TVOJE?

Helidon Ljubljana, FLP 04-041/1-2

Ti dve plošči valčkov in polk je izdal ansambel bratov Avsenik ob dvajsetletnici nastopanja, ko je imel za seboj skoraj 5000 koncer-tov po Evropi in Severni Ameriki. Zasedba je običajna: muzikalni kvintet in vokalni duet.

A — SLOVENIJA, OD KOD LE-POTE TVOJE?; ZA KONEC TEDNA; MLADOST PREHITRO MINE; POL-KA ZA HARMONIKO; NOBENA NI

LEPŠA KOT MOJA; JUBILEJNA KORAČNICA.

B — POLKA ZA KLARINET; GO-DRNJANJE IN MEKETANJE; NA PROMENADI; JUTRANJICA NA OB-ZORJU; ZIDARSKA; LEPO JE BITI MUZIKANT.

C — MI GA SPET ŽINGAMO; MEGLE V KOTANJAH; NA FESTI-VALU; S ČOLNOM PO LJUBLJANI-CI; PO NEVESTO; HOLADRI-HO-LADRO.

radio

RADIO KÖLN:

Vsak dan od 15.30 do 16.00, ob nedeljah tudi od 9.00 do 9.35 (ved-no na kratkih valovih 41 in 49 m).

Na sporedu so dnevne novice, politične razlage, razgovori, zani-mivosti iz kulturnega in gospodarske-ga življenja.

Poleg tega imajo Slovenci v ZR Nemčiji možnost, da pošiljajo prek kölnskega radia domov voščila, po-zdrave in glasbo po želji. Naslov: Deutsche Welle, (Südosteuropa-Redaktion), Postfach 100444, 5000 Köln 1.

RADIO VATIKAN:

Vsak dan ob 19.00 (na kratkih valovih 31,10; 41,38 in 48,47 m in na srednjem valu 196 m).

RADIO LONDON:

Vsak dan od 12.00 do 12.15 (na kratkih valovih 16, 19 in 25 m) in od 19.00 do 19.30 (na kratkih va-lovih 31, 41 in 49 m); ob nedeljah pa od 16.30 do 17.00 (na kratkih valovih 19, 25 in 31 m).

RADIO WASHINGTON (Glas Amerike):

Vsak dan ob 6.00 (na kratkih va-lovih 31, 41 in 49 m in na sred-njem valu 251 m) in ob 7.15 (na kratkih valovih 31, 41 in 49 m).

Erscheinungsort: Klagenfurt

Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt

P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Ludvik Rot, 62 Offley Road, London S. W. 9 (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstr. 1, 4053 Haid b. Ansfelden. (Tel. 07229 - 83 56).

Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz. (Tel. 03124 - 23 59).

P. Štefan Kržišnik, Zisterzienser Stift, 6422 Stams, Tirol.

Ivan Tomažič, Albertgasse 48 („Korotan“), 1080 Wien VIII.

Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II, 1010 Wien I. (Tel. 0222 - 63 25 07).

Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 26 4 04 ali 05522 - 21 5 85).

Slovenski dušnopastirski urad. Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

(Tel. 04762 - 37 1 24).

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisden, 3630 Maasmechelen.

Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, B-6001 Charleroi, Marchinelle.

(Tel. 071 - 36 77 54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. 1/361-80-68).

Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).

Stanislav Kavalar, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

Anton Dejak, 4 rue Sainte Barbe, 57710 Aumetz.

Mgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-Merlebach.

Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Jure Rode, Collegio Pio Latino, Via Aurelia Antica 408, 00165 Roma.

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Anton Štekl, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus, (Tel. 030-

785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030-784 84 34).

Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).

Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstraße 29. (Tel. 0208 - 64 09 76 ali 64 11 72).

Martin Mlakar, 5657 Haan 1, Hochdahler Str. 14 (Tel. 02129 - 13 92).

Mirko Jereb, 6 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 0611-63 65 48).

Stanko Gajšek, 68 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).

Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).

Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 3 44 74).

Jože Bucik, 89 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 9 79 13).

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Marijan Bečan, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisden, 3630 Maasmechelen, Belgie.

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21).

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.

(Tel. 01/50 31 32).

P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).